

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమ స్కంధము
మొదటి అధ్యాయము.

శుక మహర్షి చెబుతున్న భాగవత పురాణమును వింటున్న
పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఒకసందేహము వచ్చింది. శుక మహర్షిని
చూచి ఇలా అడిగాడు.

“మహాత్మా! విష్ణుమూర్తి అందరినీ సమంగా చూస్తాడు,
ఆయనకు ఎవరి మీద ఎటువంటి భేదభావము లేదుఅని చెప్పారు
కదా! మరి దేవేంద్రుడు కోరగానే తగుదునమ్మా అంటూ వెళ్లి
రాక్షసులను ఎందుకు చంపాడు. మరి అది దేవతల మీద పక్షపాతము
కదా! ఆ దైత్యులు విష్ణువుకు ఎటువంటి అపకారము చేయకపోయినా,
వారిని ఎందుకు చంపవలసి వచ్చింది. అందరినీ సమంగా చూచే
విష్ణుమూర్తికి దేవతల మీద పక్షపాత వైఖరి తప్పుకదా! విష్ణుమూర్తి
అటువంటి తప్పు ఎందుకు చేసాడు. అంతే కాదు. విష్ణు మూర్తి
సహజంగా పరమానంద స్వరూపుడు అని కదా చెప్పారు. కేవలము
దేవేంద్రుని మాట విని దేవతల మీద పక్షపాతము చూపినంత మాత్రాన
విష్ణుమూర్తికి ఏమి ప్రయోజనము కలిగింది. పోనీ ఆయనకు రాక్షసుల
వలన ఏమైనా భయం ఉందా అంటే సాక్షాత్తు విష్ణుమూర్తి
సత్య,రజస్,తమో గుణములకు అతీతుడు కదా! మరి ఆయన
రాక్షసులకు ఎందుకు భయపడాలి? ఏ కారణము లేకుండా విష్ణు
మూర్తి అసురుల మీద ఎందుకు ద్వేషభావము పెంచుకున్నాడు?
ఇదంతా చూస్తుంటే శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క గుణగణముల మీద
మాకు ఎన్నో అనుమానాలు కలుగుతున్నాయి. మా సందేహములను

నివృత్తి చేయడానికి మీరు సమర్థులు. కాబట్టి మా సందేహములు తీర్చండి.” అని అడిగాడు పరీక్షిత్ మహారాజు.

పరీక్షిత్ సందేహము విన్న శుకుడు చిరునవ్వు నవ్వాడు. నేను నీకు మొట్ట మొదటనే చెప్పాను. ఆ శ్రీహరి లీలలు ఓ పట్టాన అర్థంకావు. పైకి అధర్మంగా కనిపించినా అంతర్లీనంగా ధర్మం దాగి ఉంటుంది. పైకి రాక్షసులను చంపాడు కదా అని శ్రీహరిని తప్పు పట్టడానికి వీలు లేదు. దైత్యులు అయిన హిరణ్యాక్ష హిరణ్య కశిపులను ఎందుకు చంపవలసి వచ్చిందో నీకు వివరిస్తాను.

శ్రీమహావిష్ణువు సాక్షాత్తు పరమాత్మ స్వరూపము. ఆయన ప్రకృతి ధర్మములకు అతీతుడు. ఆయనను సత్త్వ,రజస్,తమోగుణములు అంటవు. ఆయనకు జన్మ లేదు. ఆయనకు రాగద్వేషములు లేవు. ఆయనకు దేహము అంటూ లేదు. నిరాకారుడు. అన్ని ప్రాణులలోనూ ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతూ ఉంటాడు. ఆ కారణం చేత సాధారణ మానవుల మాదిరి దుర్మార్గులను బాధించడం, వారిచేత బాధింపబడటం అనే భావములనుపొందుతూ ఉంటాడు.

ఓ రాజా! సత్త్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము ప్రకృతికి సంబంధించినవి కాని శ్రీహరికి కాదు. ఈ గుణములు ఒక్కో సారి వృద్ధిపొందు తుంటాయి. మరొకసారి క్షీణిస్తూ ఉంటాయి. అన్ని గుణములు ఒకే సారి వృద్ధి పొందడం కానీ,క్షీణించడం కానీజరగదు. ఓ రాజా! లోకములో సత్త్వగుణము వృద్ధి చెంది నపుడు, సత్త్వగుణ సంపన్నులకు మంచి కాలము. దేవతలు, ఋషులు వృద్ధి చెందుతారు.

అదే ప్రకారంగా ప్రకృతిలో రజోగుణము వృద్ధిచెందినపుడు రాక్షసత్వము, యుద్ధోన్మాదము వృద్ధి చెందుతుంది. తమోగుణము వృద్ధి చెందినపుడు మానవులు రాక్షస ప్రవృత్తి కలిగి ఉంటారు. క్షుద్రదేవతలను పూజిస్తారు. యక్షులను, రాక్షసులను తమ దేవతలుగా పూజిస్తారు. పరమాత్మ అందరి పట్ల సమభావంతో ఉంటాడు కాబట్టి ఏ గుణము ఎక్కువగా ఉంటే పరమాత్మ కూడా ఆ గుణమును వృద్ధి చెందనిస్తాడు. ఎలాగంటే జలమును ఏ పాత్రలో పోస్తే ఆ పాత్రలో ఒదిగి పోతుంది. ఆ పాత్రరూపంలో ఉంటుంది. ఆకాశము కూడా కుండలోనూ, దేహములోనూ వ్యాపించి ఉంటుంది. అలాగే పరమాత్మ కూడా సత్త్వగుణము కలవారిలోనూ, రజస్తమోగుణములు కలవారిలోనూ, దేవతలలోనూ, అసురులలోనూ పరమాత్మ సమంగా వ్యాపించి ఉంటాడు. పరమాత్మ తత్వమును పూర్తిగా తెలిసిన వారికి ఈ విషయం బాగా అర్థంఅవుతుంది.

కోరికలను అనుభవించాలంటే, సుఖ దుఃఖాలను, రాగద్వేషాలను పొందాలంటే ఒక దేహం ఉండాలి కదా. అందుకని పరమాత్మ తన మాయాశక్తి చేత దేహములను సృష్టించాడు. ప్రకృతిలో ఉన్న సత్త్వ, రజస్, తమోగుణముల ను ఆ దేహములలో ప్రవేశ పెట్టాడు. మానవుడు తన సహజ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు సత్త్వగుణమును, పనులు చేసే టప్పుడు రజోగుణమును, నిద్రించే సమయములో ఉన్నప్పుడు తమోగుణమును ఆశ్రయించేటట్టు చేసాడు. ఈ దేహములు అన్నీ కాలమునకు లోబడి ఉంటాయి. ఈదేహముతో చేసే పనులన్నీ జరిగినవి, జరుగుతున్నవి, జరగబోయేవి అని నిర్ణయింప బడ్డాయి. ఈ కాలములో సత్త్వగుణము ప్రధానంగా వృద్ధి చెందుతున్నప్పుడు దేవతలు వృద్ధి చెందుతారు. అప్పుడు దేవతలది పైచేయి అవుతుంది. వారు

తమోగుణ ప్రధానులైన రాక్షసులను, దైత్యులను, హింసిస్తారు, చంపుతారు. అదే తమో గుణము వృద్ధి చెందినపుడు, రాక్షసులు దైత్యులు వృద్ధి పొందుతారు. వారు సత్వగుణ ప్రధానులైన దేవతలను హింసిస్తారు. ఇవి కాలానుగుణంగా జరుగుతుంటాయి. పరమాత్మ కూడా కాలానుగుణంగానే ప్రవర్తిస్తుంటాడు. ఆయనకు పక్షపాతము, రాగద్వేషములు ఉండవు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ సందర్భంలో నీకు ఒక వృత్తాంతమును చెబుతాను శ్రద్ధగా విను. మీ తాతగారు ధర్మరాజు రాజసూయ యాగము చేసాడు. ఆ సమయంలో శ్రీకృష్ణునికి అగ్రపూజ చేసాడు. దానిని ఛేది దేశాధి పతి అయిన శిశుపాలుడు వ్యతిరేకించాడు. శ్రీకృష్ణుని అనరాని మాటలు అన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు నూరు తప్పుల దాకా ఓపిక పట్టాడు. నూరు తప్పులు పూర్తికాగానే తన చక్రాయుధముతో శిశుపాలుని తల నరికాడు. శిశుపాలుడు మరణించాడు. శిశుపాలుని శరీరములో నుండి అతని ఆత్మజ్యోతి బయటకు వచ్చి శ్రీకృష్ణునిలో లీనం అయింది. ఇది చూచి ధర్మరాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. పక్కనే ఉన్ననారదుని చూచి ఇలా అడిగాడు.

“ఓ నారద మునీంద్రా! ఆ పరమాత్మయందు ఏకాగ్రమైన మనసుతో ఉన్న భక్తులు ఎంతో మంది ఉన్నారు. అటువంటి వారికి కూడా ఇంత సులభంగా పరమాత్మలో లీనం కావడం లభించదు. కాని తన జీవితము అంతా శ్రీకృష్ణుని ద్వేషించిన, దూషించిన ఈ శిశు పాలునికి ఇంతటి అదృష్టము ఎలా కలిగింది. ఎంతో ఆశ్చర్యముగా ఉంది. వాసుదేవుని ద్వేషించిన శిశుపాలుడు ఆయనలో ఎలా ఐక్యం

అయ్యాడు. సాధారణ పరిస్థితులలో శిశుపాలుడు నరకానికి పోవలసిన వాడు. ఇలా పరమాత్మలో ఐక్యం కావడం ఏమిటి?

నారదా! ఇప్పుడే కాదు. దమఘోషుని కుమారుడైన ఈ శిశు పాలుడు బాల్యం నుండి కూడా శ్రీకృష్ణుని ద్వేషించాడు. ఇతని అనుచరుడు దంతవక్త్రుడు కూడా శ్రీకృష్ణుని ద్వేషించడంలో శిశు పాలునితో పోటీ పడ్డాడు. శ్రీకృష్ణుని అటువంటి పరుషమైన మాటలు మాట్లాడిన వారి నాలుకల మీద కుష్మరోగం రావాలి. వారి నాలుకలు తెగిపోవాలి. వాళ్లు నరకానికి పోవాలి. కానీ ఆశ్చర్యంగా శ్రీకృష్ణునిలో ఐక్యం అయ్యారు. ఇది ఎలా జరిగింది. ఈ చర్య వలన మంచి తనము మీదనే నమ్మకం పోతోంది. నా మనసు వ్యాకులపడుతూ ఉంది. ఈ సందేహమును మీరే తీర్చాలి.” అని అడిగాడు ధర్మరాజు. దానికి నారదుడు ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

“ధర్మనందనా! ఈ శరీరం ఎందుకు పుట్టిందో తెలుసా! స్తుతులు, నిందలు, సత్కారములు, తిరస్కారములు అన్నీ అనుభవించడానికే కదా! సుఖదుఃఖములను, రాగద్వేషములను అనుభవించడానికే ప్రకృతి పురుషుల సంయోగముతో ఈ దేహము ఏర్పడింది. కాని ఈ దేహములో ఉన్న చూచే శక్తి, వినేశక్తి, పనులు చేసే శక్తి అన్నీ ఆ భగవంతుడే. కానీ ఈ మానవుడు అన్నీ తానే చేస్తున్నాను అని అనుకుంటున్నాడు. నేను, నాది అనే అహంకారంతో విర్రవీగుతున్నాడు. ఈ అహంకారము వలననే లోకంలో హింస, ఒకరిని ఒకరు కొట్టుకోవడం, తిట్టుకోవడం, చంపుకోవడం జరుగుతున్నాయి.

విష్ణువు సర్వవ్యాపి. అన్ని ప్రాణులలో ఉన్నాడు. ఈ మానవుల
మాదిరి విష్ణువుకు నేను, నాది అనేభావన లేదు. కాబట్టి విష్ణువు
ఒకరిని ఆదరించడం, ఒకరిని హింసించడం అనే ప్రశ్నలేదు. ఆయనకు
అందరూ సమానమే. అందుకే ఆయన ఒకరిని ద్వేషించడం, ఒకరి
చేత ద్వేషించబడటం అనేది ఉండదు. రాక్షసత్వము వృద్ధి చెందినప్పుడు
వారిని శిక్షిస్తాడు. దేవతలు గర్వంతో విర్రవీగినప్పుడు రాక్షసులను
వృద్ధిచెందించి, దేవతలగర్వము అణుస్తాడు. ఇదంతా ఆ పరమాత్మ
మాయ, లీల. ఎవరిని రక్షించినా, ఎవరిని శిక్షించినా అది వారి
మేలుకొరకే కాని వేరు కాదు.

(తల్లి తండ్రులు తమ కుమారులను, కుమార్తెలను వారి మంచి కోరి
శిక్షిస్తారు. గురువులు తమ శిష్యులను కూడా శిక్షిస్తారు. ఇదంతా వారి
మేలు కోరి చేస్తారే కానీ, వారి మీద ద్వేషంతో కాదు. పరమాత్మకూడా
అంతే.)

మానవులు పరమాత్మను ఆరాధించాలంటే ఒక్క
భక్తిమార్గమే అవసరం లేదు. పరమాత్మమీద వైర భావంతో కానీ,
భక్తిభావంతో గానీ, భయంతో కానీ, స్నేహంతో కానీ, కామంతో కానీ,
పరమాత్మను ఆరాధించవచ్చును. ఓ ధర్మరాజా! ఇంకొక రహస్యం
చెప్పనా! పరమాత్మ మీద శత్రుత్వము వహించిన వాడు అతడు
పరమాత్మను ప్రతిరోజూ ద్వేషభావంతో తలచుకుంటూ ఉంటాడు.
పరమాత్మ యందు భక్తి కలవాడు కూడా అన్ని సార్లు పరమాత్మను
తలచుకోడు. భ్రమరము ఒక పురుగును తెచ్చి ఒక తొర్రలో పెట్టి దాని
చుట్టు రుమ్ముంటూ రొద చేస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఆ పురుగు ఈ
రొదను భరింతలేక భయంతో వణికిపోతూ ఉంటుంది. కొంత కాలానికి

ఆ భయంతో ఆ పురుగు కూడా ఆభ్రమరము మాదిరి అరుస్తుంది. భ్రమరంగా మారి పోతుంది. దీనిని భ్రమరకీటకన్యాయము అంటారు. (ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే ఇటీవల వచ్చిన చంద్రముఖి సినిమా ఈ సూత్రము మీద ఆధారపడి తీసిందే. కాని వాళ్లు భాగవతము చదివి ఉండకపోవచ్చు.) అలాగే మానవరూపంలో శ్రీకృష్ణుడుగా అవతరించిన ఆ పరమాత్మను జీవితాంతం ద్వేషించిన శిశుపాలుడుకూడా, నిరంతర ద్వేషంతో శ్రీకృష్ణుని తలచుకుంటూ, తుదకు ఆయన రూపమునే పొందాడు. ఇందు లో ఆశ్చర్యపడవలసినది ఏమీ లేదు.

ఓ ధర్మరాజా! భక్తి భావంతో, పరమాత్మయందు మనసు లగ్నం చేసి ఎంతో మంది ముక్తి పొందారు. వారే కాదు ఆ పరమాత్మయందు కామంతో (గోపకాంతలు), ద్వేషంతో (శిశు పాలుడు), భయంతో (కంసుడు), స్నేహంతో (అర్జునుడు, ఉద్ధవుడు) శ్రీకృష్ణుని మీద మనస్సు లగ్నం చేసి ముక్తిని పొందారు. గోపికలు కామం చేత, కంసుడు భయం చేతా, శిశుపాలుడు మొదలగు రాజులు ద్వేషం చేతా, వృష్ణి వంశములో వారు బంధుత్వము చేతా, పాండవులు అయినమీరు స్నేహం చేతా, మేము భక్తి చేతా ముక్తిని పొందుతున్నాము.

ఓ ధర్మనందనా! కాబట్టి పరమాత్మను పైన చెప్పిన ఐదు విధములుగా చింతించి ఆయనలో సాయుజ్యమును పొందగలరు. కాని వేనరాజు లాంటి నాస్తికులకు ఆ భాగ్యము లేదు. అందువలన నాస్తికులకు మోక్షము లేదు. కాబట్టి విధానము ఏదైనా ఆ పరమాత్మను స్మరించడమే ముఖ్యము. ఇంక శిశుపాల దంత్రవక్త్రులు విషయానికి వస్తే, వీరు ఇద్దరూ నీ పినతల్లికుమారులు. వారు పూర్వజన్మలో

విష్ణుమూర్తి యొక్క అనుచరులు. బ్రాహ్మణ శాపము చేత ఈ మాదిరి మానవులుగా జన్మించారు.” అని చెప్పాడు నారదుడు.

ఆ మాటలు విన్న ధర్మరాజు నారదునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ నారదమహర్షీ! ఇది ఇంకా ఆశ్చర్యము గా ఉంది. సాక్షాత్తు విష్ణుమూర్తి అనుచరులకు శాపం ఇచ్చేంత శక్తి, సాహసము ఏ బ్రాహ్మణునికి ఉంది. ఒక సారి శ్రీహరిని చేరుకున్న తరువాత వారికి మరల జన్మలేదంటారు కదా! మరి వీరు మానవులుగా ఎలా జన్మించారు? ఎందుకంటే, వైకుంఠము చేరుకోవాలంటేవారు శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నులు అయి ఉండాలి కదా! అటువంటి వారు బ్రాహ్మణుల ఆగ్రహమునకు ఎలా పాత్రులయ్యారు? దేహధారులైన బ్రాహ్మణులతో వారికి ఎలా సంబంధం కలిగింది. బ్రాహ్మణులు వారిని ఎలా శపించారు. దయచేసి మాకు వివరించండి.” అని అడిగాడు ధర్మరాజు. నారదుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

“ధర్మనందనా! సనక, సనందన, సనాతన, సనత్కుమారులు బ్రహ్మ మానస పుత్రులు. బ్రాహ్మణులు. వారు మలీచి మొదలగు మహర్షుల కన్నా పూర్వము వారు. వారు దిగంబరులు. ఎప్పుడూ ఐదు సంవత్సరముల బాలుర మాదిరి ఉంటారు. వారు ఒక చోట ఉండరు. మూడులోకములు తిరుగుతుంటారు. వారు ఒక సారి విష్ణుమూర్తిని చూద్దామని వైకుంఠమునకు వెళ్లారు. అప్పుడు జయుడు, విజయుడు అనే ఇద్దరు విష్ణు పార్షదులు వైకుంఠ ద్వారము వద్ద కాపలా కాస్తున్నారు. వీరిని చూచి అడ్డగించారు. చిన్న బాలురకు వైకుంఠములోకి ప్రవేశము లేదు అని అన్నారు. తమను లోపలకు

పోనీయకుండా జయవిజయులు అడ్డగించడంతో వారికి కోపం వచ్చింది.

“మూర్ఖులారా! మీరు శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క సన్నిధానములో ఉండి కూడా రజోగుణము, తమోగుణములు వదిలిపెట్టలేదు. మీరు వైకుంఠములో ఉండటానికి అర్హులు కారు. మీరు తక్షణమే ఇక్కడి నుండి వెళ్లి పొండి. భూలోకములో అసురులుగా పుట్టండి.” అని శపించారు.

జయవిజయులు తమ తప్పు తెలుసుకున్నారు. ఆ ఋషులకు నమస్కరించారు. అప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణులు దయతో వారికి శాప విమోచన కలిగించారు. “మీరు మూడు జన్మలు మాత్రమే అసురులుగా పుడతారు. తరువాత మరలా వైకుంఠము చేరుకుంటారు.” అని తమ శాపమునకు కొంత వెసులుబాటు కలిగించారు.

ఓ ధర్మనందనా! వారే మొదటి జన్మలో హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశిపులు, రెండవ జన్మలో రావణ కుంభ కర్ణులు, మూడవ జన్మలో శిశుపాల దంతవక్త్రులు. అందుకే వారు విష్ణువులో కలిసిపోయారు. మొదటి జన్మలో దితి గర్భవాసాన హిరణ్య కశిపుడు, హిరణ్యాక్షుడు గా పుట్టారు. వారిలో హిరణ్య కశిపుడు పెద్దవాడు. హిరణ్యాక్షుడు చిన్నవాడు. వారు దైత్యులకు, దానవులకు నాయకులు. వారు పుట్టినప్పటి నుండి శ్రీహరిని ద్వేషించారు. వారిని శాపము నుండి విముక్తి చేయడానికి శ్రీహరి నరసింహ రూపములో హిరణ్యకశిపుని, వరాహ రూపములో హిరణ్యాక్షుని వధించి వారికి

శాపవిమోచన కలుగచేసాడు.

హిరణ్య కశిపుని కుమారుని పేరు ప్రహ్లాదుడు.

హిరణ్యకశిపుడు తనకుమారుడు ప్రహ్లాదుని చంపడానికి అనేక విధములుగా ప్రయత్నించాడు. ఎన్నోబాధలు పెట్టాడు. కానీ విష్ణువును నమ్ముకున్న ప్రహ్లాదుని చంపించలేకపోయాడు.

రెండవ జన్మలో జయవిజయులు, విశ్రవసుడు, కేశిని అనే దంపతులకు రావణుడు, కుంభకర్ణుడు అనే పేర్లతోజన్మించారు. వారు మూడు లోకములను నానాబాధలుపెట్టారు. వారిని శాపవిముక్తులుగా చేయడానికి విష్ణువు రామునిగా అవతరించి, వారిని చంపి వారికి శాపవిముక్తి కలుగచేసాడు.

మూడవ జన్మలో జయవిజయులు నీ పినతల్లి కుమారులుగా శిశుపాల దంతవక్త్రుల నామములతో జన్మించారు. వారికి శాపవిమోచన కలిగించడానికి విష్ణువు శ్రీకృష్ణుడిగా అవతరించి శిశుపాల దంతవక్త్రులను చంపి వారికి శాశ్వతంగా శాపవిమోచన కలిగించాడు. వీరంతా శ్రీహరిని ద్వేషంతో వైరంతో ధ్యానించిన వారే. అందుకనే వారికి విష్ణువు వైకుంఠప్రాప్తి కలిగించాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు చెప్పాడు.

ఇప్పుడు ధర్మరాజుకు మరొక సందేహము కలిగింది.

“నారదా! ప్రహ్లాదుడు హిరణ్యకశిపుని కుమారుడు అన్నారు కదా! తండ్రి కుమారుని ద్వేషించడం, చంపించడం ఏమిటి? విచిత్రంగా ఉంది

కదా! విష్ణువును ద్వేషించిన హిరణ్య కశిపుని కుమారుడు ప్రహ్లాదుడు
విష్ణుభక్తుడు ఎలా అయ్యాడు? ఇదంతా గందరగోళంగా ఉంది.
కాస్తవివరంగా చెప్పండి.” అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము మొదటి అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
రెండవ అధ్యాయము.

నారదుడు ధర్మరాజుతో ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.
“ధర్మనందనా! హిరణ్యాక్షుడు విష్ణువు చేతిలో మరణించాడు. విష్ణువు
వరాహ రూపంలో వచ్చి తన తమ్ముడు హిరణ్యాక్షుని చంపాడు అని
తెలిసి హిరణ్య కశిపుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. దైత్యులను,
దానవులను చూచి ఇలా అన్నాడు.

“ఓ దైత్యులారా! దానవులారా! ద్విమూర్ధుడా! స్త్రీక్షుడా!
శంబరా! శతబాహూ! హయగ్రీవా! నముచీ! పాకా! ఇల్వలా! విప్రచిత్తా!
పులోమా! నా మాటలు శ్రద్ధగా వినండి. మనకు దేవతలు శత్రువులు.
మనకు దాయాదులు. ఎప్పుడూ మన నాశనం కోరుతుంటారు. ఆ
కారణం చేత ఇంద్రుడు, విష్ణువు సాయంతో, నా సోదరుని వధించాడు.
శ్రీహరి అందరిపట్ల సమభావంతో ఉంటాడని విన్నాను. కాని దేవతల
పట్ల పక్షపాతము వహించి, ఇంద్రుని మాటలు విని నా సోదరుడు

హిరణ్మయని వరాహ రూపంలో వధించాడు. నా శత్రువులకు మిత్రుడైన విష్ణువు నాకూ శత్రువే. అంతకు ముందు విష్ణువుకు ఈ పక్షపాత బుద్ధి లేదు. కానీ ఈ వరాహ అవతారము ఎత్తిన తరువాత అన్నీ ఆ వరాహము బుద్ధులే వచ్చాయి. పక్షపాత బుద్ధి పెరిగింది. చిన్న పిల్లవాడి మాదిరి ఎవరు ఏమి చెప్పినా అది చేస్తున్నాడు. ఇంక విష్ణువును ఉపేక్షించకూడదు. నా శూలముతో ఆ విష్ణువును పొడిచి చంపుతాను. అతని రక్తముతో నా తమ్ముడికి తర్పణము విడుస్తాను. విష్ణువును చంపేస్తే దేవతలు కూడా అనాధలు అవుతారు. చెట్టు వేరు నరికితే చెట్టు ఎలా ఎండిపోతుందో, విష్ణువు అండలేని దేవతలు కూలిపోతారు.

నేను విష్ణువును నాశనం చేసే కార్యక్రమము మీద ఉన్నప్పుడు మీరందరూ ఆ విష్ణుభక్తులను హతమార్చండి. విష్ణువు యజ్ఞపురుషుడు కాబట్టి యజ్ఞములు నాశనం చేయండి. విష్ణువు వేద స్వరూపుడు కాబట్టి వేదాధ్యయనం చేసేవారిని చంపండి. వ్రతములు, దానములు చేసే వారిని సంహరించండి. ఎవరు తపస్సు చేస్తున్నా వారినిచంపండి. విష్ణువు పేరు పలికిన వారిని సర్వనాశనం చేయండి. ఇంకొక విషయం మరచిపోకండి. విష్ణువుకు బ్రాహ్మణులు అంటే ఎంతో ఇష్టం. అందుకని బ్రాహ్మణులను వెదికి వెదికి చంపండి. అప్పుడు విష్ణువు వాళ్లను కాపాడటానికి వస్తాడు. మనం విష్ణువును తేలికగా చంపవచ్చు. కాబట్టి గోవులు, బ్రాహ్మణులు, వేదములు, వేదములో చెప్పబడిన క్రియలు ఎక్కడ జరిగినా వాటిని నాశనం చేయండి. చెట్లను నరికేయండి. బ్రాహ్మణులు నివసించే నగరములు, గ్రామములు, గోవులు ఉండే పచ్చిక బయలులు, గోశాలలు, బ్రాహ్మణుల క్షేత్రములు, ఋషులు నివసించే ఆశ్రమములు, అన్నిటినీ ధ్వంసం

చేయండి. వెళ్లండి.” అని ఆజ్ఞాపించాడు హిరణ్యకశిపుడు.

అసలే దానవులు, దైత్యులు, రాక్షసులు దుర్మార్గులు. రజోగుణము, తమోగుణము ప్రధానంగా కలవారు. పైగా రాజాజ్ఞ. దాంతో అంతా రెచ్చిపోయారు. గృహములను తగలపెడుతున్నారు. వృక్షములను నరుకుతున్నారు. ఇళ్లను కూలుస్తున్నారు. యజ్ఞములు నాశనం చేస్తున్నారు. దాంతో దేవతలకు హవిస్సులు లేకుండా పోయాయి. దేవతలందరూ బయట తిరగకుండా స్వర్గలోకమునకు పరిమితమయ్యారు.

ఎన్ని చేసినా హిరణ్యకశిపునికి తమ్ముడు మరణించిన దుఃఖము తీరలేదు. యధావిధిగా తమ్ముడికి అపర కర్మలు చేసాడు. జల తర్పణములు వదిలాడు. తన తల్లి దితిని, హిరణ్యాక్షుని భార్య భానువును, హిరణ్యాక్షుని కుమారులు శకుని, శంబరుడు, ధృష్టి, భూతసంతాపకుడు, వృకుడు, కాలనాభుడు, మహానాభుడు, హరిశ్చంద్రుడు, ఉత్తచుడు ని ఓదార్చాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు.

“అమ్మా! మీరు దుఃఖపడకండి. నా తమ్ముడు వీరుడు. వీర మరణం పొందాడు. అది వీరులకు కీర్తికరమైన కార్యము. అమ్మా! చలివేంద్రములలో, రహదారి సత్రములలో, బాటసారులు కలుసుకుంటారు. కాసేపు ఉంటారు. విశ్రాంతి తీసుకుంటారు. తరువాత ఎవరి దోవన వారు పోతారు. అలాగే ఈ ప్రపంచములో జీవులు కూడా కలుసుకుంటారు.(పుడతారు) కొంతకాలము కలిసి జీవిస్తారు. (పెరుగుతారు) తరువాత ఎవరి దోవన వారు పోతారు. (మరణిస్తారు). ఇది లోక సహజము. దీని కోసరం చింతించపనిలేదు. ప్రతి జీవిలోనూ

ఆత్మ ఉంది. దానికి చావు లేదు. అదినిత్యము. దానికి చావు లేదు. ఆత్మ దేహము కంటే వేరైనది. నా తమ్ముడి దేహము పడిపోయింది కానీ ఆత్మకాదు. కాబట్టి ఆత్మ స్వరూపుడైన నా తమ్ముడు మరణించాడు అని అనుకోవడం కేవలం భ్రమ. నా తమ్ముడి మరణానికి దుఃఖించకండి.

అమ్మా! తటాకములో నీళ్లు ఉంటాయి. అందులో చెట్లు, కొండలు ప్రతిబింబిస్తాయి. తటాకములో నీరు కదిలితే ఆ చెట్లు కొండలుకూడా కదులుతున్నట్టు భ్రమకలిగిస్తాయి. నిజానికి ఏవీ కదలవు. అలాగే, మన మనస్సు ప్రకృతిలో ఉన్న గుణముల సంయోగముతో చలిస్తూ ఉంటుంది. లోపల ఉన్న జీవాత్మ మాత్రము చలించదు. స్థిరంగా ఉంటుంది. సుఖదుఃఖములు, శోకమోహములు ఈ దేహానికే కానీ జీవునికి కాదు. కాని మనమంతా ఈ దేహమే నేను, నేనే ఈ దేహము అని అనుకుంటూ ఉంటాము. దాని వలన సుఖదుఃఖములు, రాగద్వేషములు మొదలగు వికారములను అనుభవిస్తుంటాము. మనకు ఇష్టమైన వారు దూరమయినపుడు, మనకు ఇష్టం లేని వారు మనకు దగ్గర చేరినపుడు మనము దుఃఖము అనుభవిస్తుంటాము. ఈ ప్రకారంగా సుఖదుఃఖములను అనుభవించి, వాటి ప్రభావం చేత మరొక జన్మ పొందుతుంటాము.

మనం ఈ జన్మలో చేసే కర్మలే మన మరుజన్మకు కారణమవుతాయి. ఈ కర్మల వలన జనన మరణములు, వివిధములైన సుఖములు, దుఃఖములు, చింతలు కలుగుతుంటాయి. వీటి వలన మనలో ఉన్న వివేకము నశిస్తుంది. అజ్ఞానము వృద్ధిచెందుతుంది. ఈ సందర్భంలో ఒక కథ చెబుతుంటారు. దానిని మీకు చెబుతాను వినండి.

పూర్వము ఉశీనర దేశమును సుయజ్ఞుడు అనే రాజు పరిపాలిస్తున్నాడు. ఒకసారి ఆయన తన శత్రువులతో యుద్ధం చేస్తూ శత్రువుల చేతిలో మరణించాడు. ఆయన మృత దేహమును రాజభవనమునకు తీసుకొని వచ్చారు. ఆ శవముచుట్టు బంధువులు మిత్రులు చేరి పెద్దగా ఏడుస్తున్నారు. ఆ ఉశీనర మహారాజు భార్యలు శవం చుట్టు చేరి గుండెలు బాదుకుంటున్నారు.

“ఓ రాజా! నిన్ను విడిచి మేము ఉండలేము. మేము కూడా నీతో వస్తాము. అయినా ఆ బ్రహ్మ దేవునికి దయ లేదు. లేకపోతే నిన్ను అర్ధాంతరంగా తీసుకొని పోతాడా! నీవు లేకపోతే మేమేం కావాలి. ఈ రాజ్యంలో ప్రజలు ఏం కావాలి. చూడురాజా! నీ కోసరం ఈ రాజ్య ప్రజలు ఎలా శోకిస్తున్నారో! ఓ రాజా! నీవు ఎక్కడ ఉంటే మేమూ అక్కడే. నీ పాద సేవ చేసుకుంటూ మేమూ నీతో పాటు ఉంటాము. మమ్ములనునీ తోకూడా తీసుకొనిపో!” అంటూ ఏడుస్తున్నారు.

అప్పటికి సాయంత్రం అయింది. శవాన్ని దహనం చేయడానికి తీసుకు పోకుండా వారు అడ్డుపడుతున్నారు. ఇంతలో సూర్యుడు అస్తమించాడు. ఈ వ్యవహారము అంతా యముడు చూస్తున్నాడు. ఉశీనరమహారాజు భార్యలు, బంధువులు శోకించడం చూచాడు. వెంటనే యముడు ఒక బాలుని రూపంలో అక్కడకు వచ్చాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు.

“అయ్యలారా! అమ్మలారా! మీరంతా నా కంటే వయసులో పెద్దవారు. కానినాకు ఉన్న జ్ఞానము మీకు ఉన్నట్టు లేదు. ఆశ్చర్యంగా ఉంది కదూ! మీరంతా రోజూ ఎంతో మంది పుట్టడం, చావటం

చూస్తూనే ఉన్నారు కదా! వాళ్ల మాదిరే ఈయన కూడా పుట్టాడు చచ్చాడు. ఇందులో ప్రత్యేకత ఏముంది. ఈ మహారాజు ఎక్కడి నుండి వచ్చాడో అక్కడికే వెళ్లాడు. కొంతకాలం మీ మధ్య ఉన్నాడు. కాస్త ముందు వెనకగా మీరందరూ ఇక్కడి నుండి వెళ్లవలసిన వారే కదా! దాని కోసరం ఇంతగా శోకించాలా! మా వంటి చిన్న పిల్లలకు ఉన్న బుద్ధి జ్ఞానము కూడా మీకు ఉన్నట్టు లేదు.

మనమంతా మన తల్లి తండ్రుల కారణంగా ఈ భూమి మీదకు వచ్చాము. మనల నందరినీ ఆ భగవంతుడే రక్షిస్తున్నాడు. అందుకే ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న క్రూర మృగములు మనలను భక్షించడంలేదు. ఎవరూ మనకు అపకారం చేయడం లేదు. ఆ పరమేశ్వరుని ఇష్టప్రకారము సృష్టి, స్థితి, లయములు నిరంతరం జరుగుతున్నాయి. దారిలో నీకు చెందిన ఒక వస్తువు పడిపోయిందను కోండి. దానిని భగవంతుడు రక్షిస్తుంటే, దానిని ఎవరూ తీసుకోరు. తుదకు అది నీకే దక్కుతుంది. అలా కాకుండా ఆ వస్తువు నీది కాదనుకో, నీవు దానిని గుప్తంగా పెట్టెలో పెట్టి తాళం వేసి రక్షించినా, అది ఎవరికి చేరాలో వారికే చేరుతుంది. ఇది పరమాత్మ లీల. పరమాత్మ కరుణ ఉంటే అరణ్యములో ఏ సహాయం లేకుండా తిరుగుతున్న వాడు కూడా క్షేమంగా ఉంటాడు. పరమాత్మ కరుణ లేకుంటే ఇంట్లో ఉన్న వాడు కూడా ఆపదల పాలవుతాడు.

మానవులు తాము చేసిన కర్మల ఫలితంగా దేహములను పొందుతుంటారు. ఆ కర్మల అనుభవం పూర్తి కాగానే, ఆ దేహములు నశించిపోతాయి. కాని ఆత్మ మరొక దేహమును పొందుతుంది. జనన మరణములు దేహ ధర్మములు. వాటికి శోకించి ప్రయోజనము లేదు.

దేహము మరణిస్తుంది కాని దేహము కన్నా వేరైన ఆత్మ మరణించదు
కదా! మరణించని ఆత్మగురించి దుఃఖించడం అవివేకము.

ఒకాయనకు ఒక ఇల్లు ఉంది. ఆ ఇంట్లో ఆయన
ఉంటున్నాడు. ఆయన వేరు. ఆయన ఇల్లు వేరు. ఇల్లు పాతబడి పోగానే
ఆ ఇల్లు కూలగొట్టి వేరే ఇల్లుకట్టుకుంటాడు కానీ, ఆ పాత ఇంటిలోనే
ఉండడు కదా! ఎందుకంటే ఇల్లు వేరు, ఇంట్లో ఉండే యజమాని వేరు.
అలాగే దేహము వేరు. దేహములో ఉండే ఆత్మవేరు. దేహము శిథిలము
కాగానే మరణిస్తుంది కానీ ఆత్మ మరణించదు.

కాబట్టి ఓ మూర్ఖులారా! మీ రాజు మీ ఎదుటనే ఉన్నాడు.
ఇన్నాళ్లు ఉన్నట్టే మీ ఎదురుగా పడుకొని ఉన్నాడు. ఎందుకు
ఏడుస్తున్నారు. కాకపోతే అతనిలో చైతన్యం లేదు. ఆ చైతన్యమే ఆత్మ
స్వరూపము. ఇప్పుడు మరణించింది ఆత్మా లేక శరీరమా! ఈ శరీరము
ఇన్నాళ్లు మీ మాట విన్నది. మీతో మాట్లాడింది. మీతో ఆడించి పాడింది.
ఇప్పుడు ఈ దేహము మీతో ఆడదుపాడదు మీ మాట వినదు.
ఎందుకని. ఈ దేహములో చైతన్యము అంటే ఆత్మలేదు. కాబట్టి
మరణించింది దేహమే ఆత్మకాదు. ఈ విషయం తెలుసుకుంటే మీరు
దుఃఖించరు.

ఇప్పటి దాకా ఈ రాజు దేహములో ప్రాణములు ఉన్నాయి.
అవి ఈ దేహము, దాని అవయవముల కంటే శ్రేష్టమైనవి. ఈ
దేహములో ఉన్న ప్రాణములే ఇప్పటి దాకా ఈ రాజు శరీరమును
ఆడిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఆ ప్రాణములు లేవు. అందుకని ఇంద్రియములు

నిస్తేజంగా పడి ఉన్నాయి.

మనకు కనిపించే దేహము స్థూల దేహము. దీనికి చలనము లేదు. ఇందులో లింగ దేహము (సూక్ష్మదేహము ఆస్త్రి బాడీ) ఉంటుంది. ఆ లింగదేహము పంచభూతములు, పది ఇంద్రియ శక్తులు, పంచ తన్మాత్రలు (శబ్ద,స్పర్శ,రూప,రస,గంధములు) మనస్సు, బుద్ధి మొత్తము 17 శక్తులతో నిండి ఉంటుంది. ఇవన్నీ సూక్ష్మరూపంలో ఉంటాయి. ఈ సూక్ష్మశరీరము ఆత్మను కప్పి ఉంటుంది. ఈ సూక్ష్మశరీరమే ఈ దేహముతో సంబంధము పెట్టుకుంటుంది.(తల్లి గర్భములో పెరుగుతున్న పిండములో ప్రవేశిస్తుంది). కొంత కాలము తరువాత ఈ దేహమును వదిలిపెడుతుంది. మరొక దేహము తో సంబంధము పెట్టుకుంటుంది. ఆత్మ, దానిని కప్పి ఉన్న సూక్ష్మశరీరముతో సంబంధము ఉన్నంతవరకు కర్మబంధనములు ఆత్మకు కూడా అంటుకొని ఉంటాయి.

మానవుడు ఈ దేహమే శాశ్వతము అనుకుంటున్నాడు. ఈ దేహముతో అనుభవించే సుఖములు కలకాలము ఉంటాయి అనుకుంటున్నాడు. అది అవివేకము. స్వప్నములో ఎన్నో సుఖాలు, దుఃఖాలు అనుభవిస్తాము. మెలుకువ రాగానే అవన్నీ నిజం కావు అని అనుకుంటాము. అలాగే ఈ దేహముతో అనుభవించే సుఖాలు, దుఃఖాలు నిజం కావు, స్వప్నంలో మాదిరి కల్పితాలు, అని అనుకోవాలి. రాజ్యసుఖాలు ఈరోజు ఉంటాయి రేపు ఉండవు. అలాగే రాజులు ఈ రోజు ఉంటారు రేపు ఉండరు. ఇవన్నీ మనం కల్పించుకున్నవే.

ఆత్మజ్ఞానము కల వారు ఆత్మ సత్యము, దేహము, దేహముతో అనుభవించే భోగాలు, దేహముతో కలిగి ఉండే అనుబంధాలు అసత్యములు అని భావిస్తారు. అటువంటి వారికి శోకము లేదు, సుఖము లేదు. నిర్వికారంగా ఉంటారు. ఈ జ్ఞానము లేని మీలాంటి వారు, పోయిన వారి గురించి, పోయిన రాజ్య సుఖముల గురించి శోకిస్తుంటారు. ఎందుకంటే సుఖాలు వస్తే సంతోషించడం, కష్టాలు వస్తే ఏడవడం మీ సహజలక్షణము.

దీనికి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను వినండి. ఒక బోయవాడు అడవిలోకి వేటకు వెళ్లాడు. ఒక చెట్టు కింద వల పరిచి, బియ్యం గింజలు చల్లి పక్కనే ఉన్న పాద దగ్గర పొంచి ఉన్నాడు. ఒక ఆడపక్షి ఆ బియ్యపు గింజల కోసరం వచ్చి, ఆ వలలో చిక్కుకుంది. ఆడపక్షి వలలో చిక్కుకోవడం మొగ పక్షి చూచింది. ఆ వల పక్కనే కూర్చుని ఈ ప్రకారము ఏడవసాగింది.

“ఆహా! విధి ఎంత నిర్దయగా ప్రవర్తించింది. నా భార్యను ఈ వలలో చిక్కుకునేట్టు చేసింది. నా కోసరం నా భార్య వలలో చిక్కి ఏడుస్తుంటే, నా భార్య కోసరం నేను వల బయట ఉండి ఏడుస్తున్నాను. అయినా నా భార్యను పట్టుకొనిన ఆ బోయవాడికి ఏం ప్రయోజనం కలుగుతుంది. నన్ను కూడా పట్టుకుంటే మా ఇద్దరినీ చంపి తినవచ్చును కదా! భార్య లేని జీవితం దుర్ఘరంకదా! తన తల్లి వస్తుంది ఆహారం తెస్తుంది అని ఎదురు చూస్తున్న గూటి లోని పిల్లలకు తన తల్లి ఇంక శాశ్వతంగా రాదు అని తెలిస్తే ఎంతగా శోకిస్తారో కదా! వారికి ఇంకా రెక్కలుకూడా రాలేదు. తమ ఆహారమును సంపాదించుకోలేవు. తల్లిలేని పిల్లలను నేను ఎలా పెంచాలి.” అని దీనంగా ఏడుస్తున్న ఆ

మొగ పక్షిని పాదచాటున మాటు వేసి ఉన్న బోయవాడు చూచాడు. వెంటనే తన బాణంతో ఆ మగ పక్షిని కొట్టాడు. అప్పటిదాకా భార్య కోసరం ఏడుస్తున్న మగపక్షి బోయవాడి బాణం తగిలి గిలా గిలా కొట్టుకొని మరణించింది. ఇదే సమయమని ఆడ పక్షి వలలో నుండి తప్పించుకొని ఎగిరిపోయి తన గూటిలో ఉన్న పిల్లల దగ్గరకు చేరుకుంది. కాబట్టి విధి విధానములు చాలా విచిత్రంగా ఉంటాయి. వాటి కోసరం మీరు శోకించడం తగదు. ఆ మగపక్షి మాదిరి మీరు కూడా మరణిస్తారు. మీరు ఈ ప్రకారంగా ఎన్ని సంవత్సరములు శోకించినా, చచ్చిన మహారాజు తిరిగిరాడు. కాబట్టి మీ శోకము మానండి.” అని బాలుని రూపంలో ఉన్న యముడు ఆ స్త్రీలకు జ్ఞానోపదేశము చేసాడు. తరువాత వెళ్లిపోయాడు.

ఆ బాలుని ఉపదేశమును విన్న రాణులు, రాజు బంధువులు, తమ శోకమును వదిలిపెట్టారు. అందరూ ఏదో ఒక రోజు పోవలసినవారమే, ఈ శరీరములు శాశ్వతములు కావు, ఆత్మయే శాశ్వతము అన్న సత్యాన్ని గ్రహించారు. రాజు శరీరమునకు యధావిధిగా అంత్యక్రియలు జరిపించారు.

కాబట్టి అమ్మా! మీరు కూడా చనిపోయిన హిరణ్యాక్షుని గురించి శోకించకండి. ఎందుకంటే నేనెవరు? ఈ హిరణ్యాక్షుడు ఎవరు? మనం అంతా విధివశాత్తు ఇలాకలుసుకున్నాము. హిరణ్యాక్షుడు ముందు వెళ్లిపోయాడు. కాలక్రమేణా మనంఅంతా వెళ్లిపోతాము. కాస్త ముందూ వెనకా అంతే. కాబట్టి ఈ దేహము మీద అభిమానము పెట్టుకోవడం అజ్ఞానము అవివేకము.” అని హిరణ్యకశిపుడు తన తల్లిని,

తన సోదరుని భార్యను, వారి కుమారులను ఓదార్చాడు. హిరణ్యకశిపుడు చేసిన జ్ఞానబోధతో దితి, హిరణ్యాక్షుని భార్యాపుత్రులు తమ శోకమును వదిలిపెట్టారు. (చెప్పడం వేరు. చెయ్యడం వేరు అంటే ఆచరించడం వేరు. హిరణ్యకశిపుడు తన అమ్మకు, మరదలికి ఆత్మజ్ఞానాన్ని బోధించాడు. కాని అందులో ఏ ఒక్కటీ ఆచరించలేదు. పైగా తనకు చావు లేకుండా వరం కోరుకున్నాడు. బ్రహ్మవల్ల చావు లేకుండా వరం పొందాడు. తనకు చావు లేదని, రాదని విర్రవీగాడు. హిరణ్యకశిపుడి కోసరం పరమాత్మ నృసింహావతారము ఎత్తవలసి వచ్చింది. కాబట్టి పురాణాలు, భగవద్గీత చదవడం, వినడం వలన ప్రయోజనము లేదు. అందులో ఉన్న ఒక్క విషయం అన్నా ఆచరించాలి. అప్పుడు చదివిన దానికి, విన్నదానికి సార్థకత.)

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము

మూడవ అధ్యాయము.

తమ్ముడు హిరణ్యాక్షుని అంత్య క్రియలు పూర్తి అయిన తరువాత హిరణ్యకశిపుడు తన నగరమునకు వెళ్లాడు.

హిరణ్యకశిపునకు ఏదో ఒక నగరానికి అధిపతిగా ఉండటం ఇష్టంలేదు. ముల్లోకాధిపత్యము కోరుకున్నాడు. తనకు శత్రువులు అంటూ ఎవరూ ఉండకూడదు. తనకు చావు ఉండకూడదు. మూడులోకములు తన

అధినములో ఉండాలి. మూడు లోకములను తాను ఏకచ్ఛత్రాది పత్యంగా పాలించాలి. ఇవీ హిరణ్యకశిపుని కోరికలు. ఈ కోరికలు తీరడానికి తపస్సు చేయాలని అనుకున్నాడు.

హిరణ్యకశిపుడు మంధర పర్వత ప్రాంతమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ చేతులు పైకెత్తి కుడి కాలి బొటనవేలి మీద నిలబడి బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేయడం మొదలెట్టాడు. అతని తపస్సుకు మూడులోకములు తల్లడిల్లిపోయాయి. దేవతలకు భయం వేసింది. హిరణ్యకశిపుని తల నుండి బయటకు వస్తున్న పాగలు, అగ్ని జ్వాలలు మూడులోకములను దహిస్తున్నాయి. హిరణ్య కశిపుని తపస్సు వలన కలిగిన సంక్షోభంతో సముద్రములు పొంగుతున్నాయి. నదులు తమ తమ మార్గములు తప్పి ప్రవహిస్తున్నాయి. భూమి కంపించింది.

ఈ ఉత్పాతములను చూచిన దేవతలు వెంటనే బ్రహ్మదేవుని వద్దకు వెళ్లారు. ఆయనను ఇలా ప్రార్థించాడు. “దేవదేవా! నీకు నమస్కారము. దితి కుమారుడు హిరణ్యకశిపుడు అనే దైత్యుడు తమ గురించి ఘోరమైన తపస్సు చేస్తున్నాడు. స్వర్గము తల్లకిందులవుతూఉంది. మేము స్వర్గములో ఉండలేకపోతున్నాము. అతడు నిన్ను గురించి తపస్సు చేస్తున్నాడు కాబట్టి నీవు సత్వరమే వాడి వద్దకు పోయి వాడికి వావలసిన వరాలు ఇచ్చి వాడి తపస్సు మాన్పించు. వాడు ఎందుకు తపస్సు చేస్తున్నాడో నీకు తెలియకుండా ఉంటుందా! వాడు అడిగేది వాడికి ఇస్తే వాడు తపస్సు మానేస్తాడు. మేము క్షేమంగా ఉంటాము. కాస్త మా ప్రార్థన కూడా ఆలకించు.

వాడి మనసులో ఏముందంటే..... ఈ బ్రహ్మ సకల లోకములు సృష్టించాడు. అందరి కన్నా పైన సత్యలోకమును సృష్టించుకొని అక్కడ కూర్చుని ఉన్నాడు. నేను కూడా తపస్సు చేసి ఆ బ్రహ్మలోకములో స్థానము సంపాదిస్తాను. అంతే కాదు బ్రహ్మ పెట్టిన నియమములు అన్నీ మార్చేస్తాను. ఆ బ్రహ్మనే నా వశంలో ఉంచు కుంటాను. అన్ని లోకములు నశించిన బ్రహ్మలోకము శాశ్వతము కాబట్టి నాకు బ్రహ్మలోకము కావాలి..... అని తపస్సు చేస్తున్నాడు తమరి స్థానమునకే ముప్పు తెస్తున్నాడు. ఇంక తమరు ఏం చేస్తారో తమరి ఇష్టం. ఉన్న విషయం తమరికి విన్నవించుకున్నాము.

ఓ బ్రహ్మదేవా! నీ లోకము అంటేసామాన్యమా! నీది అందరి కన్నా ఉన్నతమైన స్థానము. మహర్షులు అందరూ శాశ్వతబ్రహ్మలోక నివాసము కొరకు తపస్సులు చేస్తుంటారు. అటువంటి నీ లోకము ఒక దైత్యుడి వశం అయితే ఇంక చెప్పేదేముంది. నీవు సృష్టించిన అన్ని లోకములు సర్వనాశనము అవుతాయి. కాబట్టి తమరు ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకోమని మా ప్రార్థన.” అని దేవతల ఉన్నవి లేనివి చెప్పి, బ్రహ్మదేవునితో మొరపెట్టుకున్నారు.

అప్పటికే హిరణ్య కశిపుని తపస్సు గురించి తెలిసిన బ్రహ్మ ఇంక ఆలస్యం చేయడం మంచిది కాదని, వెంటనే హిరణ్యకశిపుడు ఉన్న ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు. అక్కడ హిరణ్య కశిపుడు కనపడలేదు. ఒక పుట్ట మాత్రం ఉంది. హిరణ్య కశిపుని దేహము చుట్టు పుట్ట ఆవరించి ఉన్నదని తెలుసుకున్నాడు బ్రహ్మదేవుడు. హిరణ్య కశిపుని దేహము పొదలతోనూ, మొక్కలతోనూ ఆవరించి ఉంది. అతని దేహమును కీటకములు తినివేసాయి. కేవలం ఎముకలు మాత్రము మిగిలి

ఉన్నాయి.

హిరణ్య కశిపుని తపస్సుకు బ్రహ్మదేవుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.
“ఓ కశ్యప పుత్రా! లే! నేను బ్రహ్మదేవుడను. నీవుకోరిన వరములు
ఇవ్వడానికి వచ్చాను. నీకు ఏం కావాలో కోరుకో! నీ తపస్సుకు ధైర్యానికి
మెచ్చుకున్నాను. నీ దేహము పూర్తిగా కీటకములు తినివేసాయి.
కేవలము ఎముకలు మాత్రము మిగిలి ఉన్నాయి. కాని నీవు జీవించి
ఉన్నావు.

పూర్వము భృగువు మొదలగు మహా ఋషులు తపస్సు
చేసారు కానీ ఇటువంటి తపస్సు ఎవరూ చేయలేదు. నీరుకూడా
తాగకుండా గాలి పీలుస్తూ నీ వలె తపస్సు చేయడం ఎవరికీ సాధ్యం
కాదు. నీ తపస్సుకు నేను పూర్తిగా సంతోషి చెందాను. నీకు
ఏంకావాలో కోరుకో! నీ పూర్వ దేహము నీకు సంప్రాప్తించు గాక!”
అంటూ తన కమండలము లోని అమృత జలమును హిరణ్య కశిపుడు
తపస్సుచేస్తున్న పుట్టమీద చల్లాడు. వెంటనే హిరణ్య కశిపుడు వజ్రముతో
సమానమైన దేహములో ప్రకాశిస్తూ ఆ పుట్టలోనుండి బయటకు
వచ్చాడు హిరణ్య కశిపుడు. పైకి చూచాడు. ఆకాశంలో హంసవాహనం
మీద ఉన్న బ్రహ్మదేవుడు కనిపించాడు. చేతులెత్తి నమస్కరించాడు
హిరణ్యకశిపుడు.

“హే దేవదేవా! నీకు నమస్కారము. తమోగుణ ప్రధానమైన
ఈ జగత్తును నీ తేజస్సుతో ప్రకాశింపచేస్తున్న ఓ దేవా నీకు
నమస్కారము. ఈ ప్రకృతిలో ఉన్న త్రిగుణముల వలన సృష్టి స్థితి

లయములను కలుగచేస్తున్నావు. ఈ సకల జగత్తుకు మూలకారణము నీవే! మా శరీరములలో ప్రాణములుగానూ, బుద్ధిగానూ, మనస్సుగానూ, ఇంద్రియములు గానూ ప్రకాశిస్తున్న నీకు నమస్కారము.

ఈ సమస్త జగత్తును శాసించే వాడివి నీవే! నీవు ప్రజాపతివి. ఈదేహములలో ఉండే చైతన్యశక్తి నీవే! పంచభూతములు, పంచ తన్మాత్రలు నీ అధీనంలో ఉన్నాయి. అట్టి నీకు నమస్కారము. నీవు వేదమూర్తివి. సకల యజ్ఞములకు అధిపతివి. సకల జీవులలో ఆత్మస్వరూపంగా వెలుగుతున్నావు. నీకు మొదలు, తుది లేదు. సర్వాంతర్యామివి. సర్వజ్ఞుడవు. అట్టి నీకునమస్కారము.

ఈ విశ్వము అంతా వ్యాపించి ఉన్న చైతన్యము నీవే. నీవే సృష్టిస్తున్నావు, పోషిస్తున్నావు, లయం చేస్తున్నావు. నీవునిరాకారుడవు. సర్వవ్యాపకుడవు. సకలజీవులలో ఉన్నఆత్మ స్వరూపుడవు. అట్టి నీకు నమస్కారము. ఈ చరాచర జగత్తులో ఏది కూడా నీ కంటే స్వతంత్రమైనది లేదు. ఈ సమస్త సృష్టి నీకు లోబడి ఉంది. వేదములు, ఉపనిషత్తులు, షడంగములు, సమస్తశాస్త్రములు, అన్నీ నీ శరీరములో భాగములే. నీవు హిరణ్యగర్భుడవు. పరాత్పరుడవు. నీకు అవసరము లేకపోయినా నీవు అన్ని ప్రాణుల దేహములలో ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉండి, నీ లీలలను ప్రదర్శిస్తూ ఉంటావు. (ఇంత వేదాంతము, పరమాత్మ తత్వమును చెప్పిన హిరణ్యకశిపుడు ఏం వరం కోరాడో చూడండి.)

నీవు పరమేష్ఠివి. నీకుసర్వము తెలుసు. నీవు నాకు వరములు ఇవ్వదలచుకుంటే నీచేసృష్టించబడిన ఏ ప్రాణివలనా నాకు చావులేకుండా వరం ప్రసాదించు. అంతేకాదు.....

శా|| గాలిం గుంభిని, నగ్ని, నంబువుల, నాకాశస్థలిన్ దిక్కులన్
రేలన్, ఘస్తములం దమఃప్రబలభూరిగ్రాహరక్షోమ్యగ
వ్యాళాదిత్యనరాదిజంతుకలహవ్యాప్తిన్ సమస్తాస్త్రశ
స్త్రాఙిన్ మృత్యువు లేని జీవనము లోకాభీశ యిష్టింపవే.

ఓ దేవా! ఇంటి లోపల కానీ, బయట కానీ, రాత్రి కానీ, పగలు
కానీ, రుద్రుడు, బ్రహ్మ మొదలగు దేవతాగణముల చేత సృష్టించబడిన
వస్తువుల చేతగానీ, అస్త్రముల చేత గానీ, శస్త్రముల చేత గానీ, భూమీ
మీద కానీ, ఆకాశము లో కానీ, మనుష్యుల వలనకానీ, మృగములు,
పక్షులువలనగానీ నాకు మరణం లేకుండా వరం ప్రసాదించు. అంతే
కాదు, సకల ప్రాణుల వలనకానీ, దేవతల వలన కానీ, దైత్యుల
వలనకానీ, సర్పముల వలనకానీ, నాకు మరణం లేకుండా వరం
ప్రసాదించు. ఇంతెందుకు. నన్ను నీ అంతటి వాడిని చెయ్యి. అణిమాది
సిద్ధులు, శక్తులన్నీ నాకు ప్రసాదించు.” అని వరం కోరుకున్నాడు
హిరణ్యకశిపుడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ .

(హిరణ్య కశిపుడు గొప్పతత్త్వ వేత్త. అన్నీ తెలుసు. కానీ ఏదీ ఆచరించడు.
తమ్ముడు చనిపోయినపుడు ఆయన తన తల్లికి, తమ్ముడిభార్యకు,
కుమారులకు తత్త్వబోధ చేసాడు. యముడికి సంబంధించినకథ
కూడా చెప్పాడు. అందులో కూడా దేహాభి మానము మంచిది కాదనీ,

దేహము వేరు ఆత్మ వేరు, దేహము నశిస్తుంది, ఆత్మకు నాశనము లేదు అని తత్త్వమును బోధించాడు.కాని ఆచరణకు వచ్చేటప్పటికి తనకు చావు లేకుండా వరం కోరుకున్నాడు. అంటే చావు దేహమునకే గానీ, ఆత్మకు కాదు అన్న తత్త్వమును సమయానుకూలంగా పక్కన పెట్టాడు. చెప్పడం వేరు, ఆచరించడం వేరు. చెప్పింది చేసే వాళ్లు, తాము చెయ్యలేనిది ఇతరులకు చెప్పని వాళ్లు మహాత్ములు. అందుకే గాంధీజీ మహాత్ముడు అయ్యాడు.

ఇంక రెండవది. హిరణ్య కశిపుడు ఒట్టి పిరికివాడు. ధైర్యవంతుడయితే కేవలం పాములకు, పక్షులకు, జంతువులకు కూడా భయపడతాడా. రాత్రి సరేసరి, పగలు కూడా భయపడతాడా! మనిషిలో భయం కన్నా ప్రమాదకారి మరొకటి లేదు. అదే భయం, మరణ భయం, హిరణ్య కశిపునిలో ప్రవేశించింది. అందుకే అన్ని రక్షణలు కోరాడు. బ్రహ్మ గారుకూడా తెలివిగా, నీవు కోరినట్టు జరుగుతుంది అన్నాడు కానీ, నీవు చావు లేదు అని వరం ఇవ్వలేదు.)

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమ స్కంధము
నాలుగవ అధ్యాయము

హిరణ్య కశిపుడు తనను కోరిన వరములు అన్నీ శ్రద్ధగా విన్నాడు. “ఓ హిరణ్య కశిపా! నీవు కోరిన వరములు అసాధారణములు. మానవులకు లభించే వరములు కావు. కానీ నీవు కోరావు కాబట్టి నీవు కోరిన వరములు ప్రసాదిస్తున్నాను.” అని చెప్పి బ్రహ్మ వెళ్లిపోయాడు.

బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరములు హిరణ్యకశిపునికి వెంటనే
ఫలించాయి. హిరణ్య కశిపుని దేహము స్వర్గము మాదిరి ప్రకాశిస్తూ
ఉంది. హిరణ్యకశిపునకు తన తమ్ముడు హిరణ్యాక్షుని చంపిన విష్ణువు
గుర్తుకు వచ్చాడు. విష్ణువు మీద పగ తీర్చుకోవాలని నిశ్చయించు
కున్నాడు.

హిరణ్య కశిపుడు జైత్రయాత్రకు బయలు దేరాడు. మూడు
లోకములను ఆక్రమించాడు. స్వర్గమును తన స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.
ఇంద్రుని సింహాసనమును ఆక్రమించాడు. గంధర్వులు, గరుడులు,
సర్పములు, సిద్ధులను, చారణులను, విద్యాదరులను ఋషులను తన
పాద దాసులుగా చేసుకున్నాడు. మనువులు, యక్షులు, రాక్షసులు,
పిశాచములు, ఒకటేమిటి సకల జీవరాసులను తన దాసులుగా
చేసుకున్నాడు. మూడులోకములలో తనకు తిరుగులేదని
ప్రకటించాడు.

ఇంద్రుడు, వరుణుడు, వాయువు, అగ్ని మొదలగు లోక
పాలకులను తన అదుపులో ఉంచుకున్నాడు. దేవేంద్రలోకములో
సకలసుఖములు అనుభవిస్తున్నాడు. ఇంద్రుడి భవనంలో స్వేచ్ఛగా
విహరిస్తున్నాడు. తనివి చీరా స్వర్గములో లభించే సురను
తాగుతున్నాడు. మత్తులో తూలుతున్నాడు. అప్సరసల నాట్యములను
తిలకిస్తున్నాడు. బ్రహ్మ, విష్ణు, శివులు కాకుండా మిగిలిన దేవగణము
లన్నీ హిరణ్యకశిపుని సేవలో మునిగి ఉన్నారు. ఇంతెందుకు
నేను(నారదుడు) కూడా హిరణ్య కశిపుని ముందు కూర్చుని ఆయన
కీర్తిని గానం చేసాను. నాతో పాటు విశ్వావసుడు, తుంబురుడు,

గంధర్వులు, సిద్ధులు, విద్యాధరులు, అష్టరసలు ఆయనను ఎల్లప్పుడూ సేవిస్తూ ఉండేవారు.

యజ్ఞములు చేసినపుడు హవిర్భాగములు దేవతలకుకాకుండా తనకే అర్పించాలని శాసించాడు. దేవతలకు హవిర్భాగములు లేకుండా పోయాయి. భూదేవి కూడా ఆయనకు భయపడి దున్నకుండానే పంటలుపండించేది. సముద్రుడు తనలో ఉన్న విలువైన రత్నములను తెచ్చి ఆయనకు కానుకలుగా సమర్పించుకొనే వాడు. హిరణ్య కశిపుని ఆజ్ఞ ప్రకారము అగ్ని వరుణుడు వాయువు ఆయన ఇష్టప్రకారము ప్రవర్తించేవి. ఇంద్రుడు ఆయన ఆజ్ఞలకు ఎదురుచూస్తూ ఉండేవాడు.

ఇన్ని భోగములు అనుభవిస్తున్నా, హిరణ్యకశిపుని మనసులో ఏదో వెలితిగానే ఉంది. హిరణ్యకశిపునికి తృప్తిఅనేది లేకుండా పోయింది. ఇంకా ఏదో కావాలి ఏదో చెయ్యాలి అని ఆరాటపడుతూ ఉండేవాడు. అతనికి మనశ్శాంతి కరువయింది.

(అక్రమంగా సంపాదించిన అంతులేని ధనము, సంపదలు ఉన్న వారి పరిస్థితి కూడా ఇలాగే ఉంటుంది. ఎంత సంపాదించినా తృప్తి ఉండదు. మనశ్శాంతి ఉండదు. సౌకర్యాలు ఎక్కువ అవడం వలనరోగాలు చుట్టుముడతాయి. తింటే అరగదు. కడుపునిండా తినలేరు. కంటి నిండా నిద్రపోలేరు. ఎప్పుడూ ఏదో వెలితి. అసంతృప్తి. జీవితాంతం అశాంతితోనే గడుపుతారు. చీనికి తోడు రాజకీయ జీవితం, పదవీ కాంక్ష తోడయితే ఇంక చెప్పనక్కరలేదు.)

హిరణ్య కశిపుని పరిస్థితి ఇలా ఉంటే దేవతలు

హిరణ్యకశిపుని బాధలు పడలేక రహస్యంగా సమాలోచనలు చేయసాగారు. హిరణ్యకశిపుని బాధ వదల్చుకోడానికి విష్ణువును శరణువేడుదామని నిర్ణయించుకున్నారు. అందరూ విష్ణువు ఉన్న వైకుంఠము ఉన్న దిక్కుకు తిరిగి నమస్కరించారు. తమ మనసులో ఉన్న కోరికలను విన్నవించుకున్నారు. ఇంతలో ఆ దిక్కునుండి ఒక కాంతి వెలువడింది. ఒక దివ్యమైన స్వరము వినిపించింది.

“దేవతలారా! భయపడకండి. హిరణ్యకశిపుడు చేసే అత్యాచారములను అన్నిటినీ నేను గమనిస్తున్నాను. ఎవరైతే నా భక్తులను, నన్ను నమ్ముకున్న వాళ్లను, బ్రాహ్మణులను, గోవులను, ధర్మమును, దైవమును ద్వేషిస్తాడో, పీడిస్తాడో, అటువంటి వాడు తొందరగా నాశనం అవుతాడు. హిరణ్య కశిపుని కుమారుడు ప్రహ్లాదుడు నా భక్తుడు. నన్ను మనసా, వాచా, కర్మణా నమ్ముకున్నవాడు. నా భక్తుని హిరణ్యకశిపుడు బాధించడం మొదలు పెట్టగానే అతని పతనం మొదలవుతుంది. నేను ఎంత ఓర్పు కలవాడిని అయినా, నా భక్తులను బాధిస్తే సహించను. అందుకని, హిరణ్యకశిపుని త్వరలోనే సంహరిస్తాను. మీకు విముక్తి ప్రసాదిస్తాను.” అని వినిపించింది. ఆమాటలు విన్న దేవతలు తమలో తాము ఆనందించారు. హిరణ్య కశిపుని మరణాన్ని కోరుకుంటూ అందరూ తమ దారిన తాము వెళ్లారు.

ఓ ధర్మనందనా! హిరణ్యకశిపునకు నలుగురు కుమారులు. అందులో ప్రహ్లాదుడు అనే వాడు విష్ణుభక్తుడు. మంచి గుణములు కలవాడు. ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలికేవాడు. ఇంద్రియములను జయించిన వాడు. ఇతరుల మేలు కోరేవాడు. పెద్దలకు భక్తితో నమస్కరించేవాడు. దీనుల మీద ఎంతో ప్రేమచూపించేవాడు. గురువులను పూజించేవాడు. తనకు విద్య ఉన్నా, ధనము ఉన్నా, రాజకుమారుడు అయినా ఏ మాత్రమూ గర్వం లేకుండా ఉండేవాడు. పుట్టడానికి రాక్షస వంశంలో పుట్టినా ప్రహ్లాదునికి విష్ణువు అంటే ఎంతో భక్తి. ఎల్లప్పుడూ విష్ణునామమును జపిస్తుండేవాడు. ప్రహ్లాదునికి వాసుదేవుని యందు భక్తి పుట్టుకతో వచ్చింది కానీ ఎవరూ నేర్పిస్తే వచ్చింది కాదు. అందుకే ప్రహ్లాదుడు ఏ పని చేసినా భగవంతుని పరంగానే చేసేవాడు.

ఇతర బాలుర మాదిరి ప్రహ్లాదునికి ఆటలయందు ఆసక్తి లేదు. విష్ణుకథలను వినడంలో ఆసక్తి చూపేవాడు. ఆ భక్తి పారవశ్యంలో తనలో తానే మాట్లాడుకుంటాడు, ఏడుస్తాడు, నవ్వుతాడు. గొంతెత్తి పాడుతుంటాడు. ఒక్కోసమయంలో నిశ్చలంగా కూర్చుని మనసును విష్ణువు మీద లగ్నం చేసి, సమాధి స్థితిలో ఉంటాడు. ఈ ప్రకారంగా విష్ణుభక్తిలో మునిగి తేలుతున్నాడు ప్రహ్లాదుడు. తనకు శత్రువైన విష్ణువును తన కుమారుడు సేవించడం చూచి హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుని ద్వేషించసాగాడు. అతనిని చంపించడానికి ప్రయత్నం చేసాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు చెప్పాడు.

ఇప్పుడు ధర్మరాజుకు ఒక సందేహము వచ్చింది. “ఓ నారద మహర్షి! కుమారుల మీద తండ్రులు కోపించడం సహజమే. కాని

హిరణ్య కశిపుని మూదిరి బాధలుపెట్టడం చంపించే ప్రయత్నం చేయడం అసహజమే కదా! అలా ఎందుకు జరిగింది? కుమారులను మంచి మార్గంలో పెట్టడానికి తల్లి తండ్రులు పుత్రులను కొడతారు తిడతారు. కానీ ఈ ప్రకారంగా విరోధము పెట్టుకోరు కదా! అయినా గుణవంతుడు, మంచి వాడు అయిన ప్రహ్లాదుడు ఏమీ తప్పుచేయలేదు కదా! మరి ప్రహ్లాదుని మీద అతని తండ్రి ఎందుకు విరోధము పెంచుకున్నాడు. ఎందుకు హింసించాడు. ఇదేదో వింత కథగా ఉంది. నాకు వివరంగా చెప్పండి.” అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము

ఐదవ అధ్యాయము.

నారదుడు ధర్మరాజు అడిగిన ప్రశ్నకు ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

“ఓ ధర్మరాజా! దైత్యులకు గురువు శుక్రాచార్యుడు. శుక్రాచార్యుని కుమారుల పేర్లు షండుడు, అమర్కుడు. వారిద్దరినీ హిరణ్యకశిపుడు తన కుమారుడు అయిన ప్రహ్లాదునికి విద్య చెప్పడానికి నియోగించాడు. షండుడు, అమర్కుడు ప్రహ్లాదునకు, ఇతర దైత్యులు,

రాక్షసుల బాలురకు రాజనీతి, దండనీతి బోధించసాగారు. గురువులు చెప్పినదే తడవుగా విద్యలు అన్నీ క్షుణ్ణంగా నేర్చుకున్నాడు ప్రహ్లాదుడు. గురువులు కూడా ప్రహ్లాదుని విద్యానైపుణ్యానికి ఎంతో సంతోషించారు.

ఒకరోజు హిరణ్య కశిపుడు తన కుమారుడు ప్రహ్లాదుని దగ్గరకు తీసుకొని ఒడిలో కూర్చుండబెట్టు కొని ప్రేమతో లాలించాడు. “కుమారా! నీవు నీ గురువుల దగ్గర ఏమేమి విద్యలు నేర్చుకున్నావు. ఏదీ ఒకదాని గురించి చెప్పు. చెవులారా వింటాను.” అని ప్రేమగా అడిగాడు. ప్రహ్లాదుడు తండ్రితో ఇలా అన్నాడు.

“తండ్రి! ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులు ఎప్పుడూ నేను, నాది అనే భ్రమలో ఉంటారు. వారి మనస్సు ఈ అహంకార భావన వలన అల్లకల్లోలము అవుతూ ఉంటుంది. నేను, నాది, నాకు అది కావాలి, నాకు ఇది కావాలి అనే భావనల వలన దుఃఖము మాత్రమే కలుగుతుంది కానీసుఖం కలగదు.

తండ్రి! ఈ సంసారము అనేది ఒక చీకటి గుహ వంటిది. ఇది ఎప్పుడూ చెడును చేస్తుంది కానీ మంచి చెయ్యడు. ఈ మూర్ఖమానవులు ఈ విషయం తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. ఈ భ్రమ తొలగి పోవాలంటే సంసారము అనే చీకటిని విడిచి పెట్టి, కర్మల యందు ఆసక్తిని వదిలి, అందరూ ఆ శ్రీహరి పాదములను ఆశ్రయించడం తప్ప మరొక మార్గము లేదు.” అని అన్నాడు.

కుమారుడు చెప్పిన మాటలు విని హిరణ్య కశిపుడు నిర్ఘాంతపోయాడు. అంతలోనే పెద్దగా నవ్వాడు.

“కుమారా! నీకు ఎవరో ఈ శ్రీహరి గురించి పొరపాటుగా చెప్పినట్టున్నారు. ఆ శ్రీహరి మనకు శత్రువు. ఆయన గురించి నీవు అలా పలుకరాదు.” అని అన్నాడు.

వెంటనే షండుడు, అమర్కుని చూచి “మీరు బాలుని మీ ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లండి. బాలునికి ఎవరో దైత్యులకు శత్రువైన శ్రీహరి గురించి చెబుతున్నారు. వారితో బాలుని కలవనీయకండి. జాగ్రత్తగా విద్యలు నేర్పించండి.” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

షండుడు, అమర్కుడు అలాగే అని హిరణ్యకశిపునకు నమస్కరించి ప్రహ్లాదుని తీసుకొని వెళ్లారు. ఇంటి వెళ్లిన తరువాత వారు ప్రహ్లాదుని తమ వద్ద కూర్చుండబెట్టుకొని

“కుమారా!మేము ఒక విషయం అడుతాము. ఏమీ దాచకుండా నిజం చెప్పు. నీవు ఐదేండ్ల బాలుడవు. కానీ నీ వయసుకు మించిన మాటలు మాట్లాడుతున్నావు. ఎందుకంటే, మన దగ్గర చదువుకుంటున్న బాలురకు అసలు శ్రీహరి విషయమే తెలియదు. నీకు ఈ శ్రీహరి గురించి ఎవరు చెప్పారు. నిజం చెప్పు. ఎవరికీ లేని ఈ విపరీత ధోరణి నీకు ఎలా వచ్చింది. ఈ బుద్ధి నీకు స్వయంగా పుట్టిందా! లేక ఎవరైనా నేర్పించారా! మేము నీకు గురువులం కదా! మాకు నిజం చెప్పు.” అని బలిమాలారు.

“గురువుగారూ! నాకు ఎవరూ చెప్పలేదు. ఈ ప్రపంచం అంతా ఎవని మాయాశక్తితో నిండి ఉందో, ఎవని మాయలో పడి

మూర్ఖులైన మానవులు నేను, నాది, నావాడు, పరాయి వాడు అనే భేదబుద్ధితో కలహించుకుంటున్నారో, అట్టి మాయకు అదినేత అయిన ఆ పరమాత్మకు నమస్కరిస్తున్నాను. . ఈ మానవులు అందరూ నేను, నీవు అనే భేదభావంతో, అంతా నాకే కావాలి అనే పశుబుద్ధితో, ఒకరిని ఒకరు ద్వేషించుకుంటున్నారు. ఆ శ్రీహరిని ప్రార్థిస్తే ఈ భేదభావం, పశుబుద్ధి నశిస్తుంది. ఆ విషయమే నేను తండ్రిగారికి చెప్పాను.

గురువుగారూ! నిరంతరము, వీడు నావాడు, వాడు పరాయి వాడు, అనే భేదబుద్ధితో కొట్టుమిట్టాడే మానవుల సంగతి అటుండనిండు. శాస్త్రములు చదివినవారూ, వేదములు అధ్యయనము చేసినవారూ, బ్రహ్మమొదలగు దేవతలు, వీరు కూడా ఈ మోహములో పడిపోతున్నారు. తన మాయాశక్తితో మీలో 'వీడు నావాడు, వాడు పరాయి వాడు' అనే భేదబుద్ధిని కలిగించిన ఆ శ్రీహరి, నాలో ఈ భేదభావనలేని, అందరినీ సమంగా చూచే బుద్ధిని కలిగించాడు. నాలో కలిగిన ఈ సమత్వబుద్ధి మీకు రుచించడం లేదు.

గురువుగారూ! ఇనుమును అయస్కాంతము ఆకర్షించినట్టు, నా మనస్సును ఆ శ్రీహరి ఆకర్షించాడు. తన మీద అచంచలమైన భక్తి కలవారిని, ఆశ్రీహరి తన వైపుకు తిప్పుకుంటాడు. ఆ కారణం చేతనే నా మనస్సు ఆ పరమాత్మయందు లగ్నం అయింది. దీనిలో మీ తప్పుకానీ, ఎవరి తప్పుకానీ లేదు.

సీ॥మందార మకరంద మాధుర్వమున దేలు మధుపంబు వోవునే మదనములకు,
నిర్మల మందాకినీ వీచికల దూగు రాయంచ సనునే తరంగిణులకు,
లలిత రసాలపల్లవ ఖాదియై చొక్కు కోయిల సేరునే కుటజములకు,
బూర్జేందు చంద్రికా స్ఫులిత చకోరకంబరుగునే సాంద్రనీహారములకు,

తే॥ నంబుజోదర దివ్యపాదారవింద, చింతనామృత పానవిశేష మత్త
చిత్తమేరీతి నితరంబు జేరనేర్చు?వినుత గుణశీల! మాటలు వేయునేల!

అని పలికాడు ప్రహ్లాదుడు.

ఆ మాటలు విన్న గురువులు తలలు బాదుకున్నారు.
ప్రహ్లాదుని మనసులోనే తిట్టుకున్నారు. పైకి కోపగించుకున్నారు.
ప్రహ్లాదుని శిక్షించాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

“ఈ ప్రహ్లాదుడు రాక్షస వంశములో చెడబుట్టాడు. పైగా
సకల శాస్త్ర పారంగతులమైన మనకే అపకీర్తి తెచ్చాడు. దైత్యులకు
పరమ శత్రువైన శ్రీహరిని కీర్తిస్తూ, దైత్యుల నాశనమునకుకారణము
అవుతున్నాడు. చందన వనం లాంటి దైత్య వంశంలోముళ్ల చెట్టులాగా
పుట్టాడు. ఇతనికి దండోపాయమే సరిఅయినది.” అని ప్రహ్లాదుని
దూషించారు. కానీ శారీరకంగా దండిస్తే, హిరణ్యకశిపుల వారు
కోప్పడతారని, కేవలం గట్టిగా కోప్పడి, బెదిరించి వదిలి పెట్టారు.
మరలా ప్రహ్లాదునికి శాస్త్రములను బోధించసాగారు.

అలా కొంత కాలం గడిచింది. నాలుగు వేదములు,
వేదాంగములు, రాజనీతి, దండనీతి మొదలగు శాస్త్రములను
ప్రహ్లాదుని చేత అధ్యయనం చేయించారు. ధర్మము, అర్థము కామము

ల గురించి ఉపదేశించారు. ప్రహ్లాదుడు గురువులు చెప్పిన చదువును శ్రద్ధగాచదివాడు. కానీ హరి భక్తి మానలేదు.

గురువులు ఈ సారి ప్రహ్లాదుని నేరుగా తండ్రి వద్దకు కాకుండా మొదట తల్లి వద్దకు తీసుకొని వెళ్లారు. ఆమె కుమారుడికి అభ్యంగన స్నానం చేయించి, నూతన వస్త్రములు ధరింప జేసింది. కుమారునికి ఇష్టమైనపదార్థములతో భోజనము పెట్టింది. తరువాత గురువులు ప్రహ్లాదుని తండ్రివద్దకు తీసుకొని వెళ్లారు. వెళ్లగానే ప్రహ్లాదుడు తండ్రి కాళ్లకు నమస్కరించాడు. కుమారుని వినయానికి మురిసిపోయాడు హిరణ్యకశిపుడు. కుమారుని ఆశీర్వదించి, లేపి, కౌగలించుకొని, ముద్దాడి, తన తొడమీద కూర్చోపెట్టుకున్నాడు.

“కుమారా! గురువు గారుచెప్పిన పాఠములు శ్రద్ధగానేర్చుకున్నావా! ఏమేమి నేర్చుకున్నావు? నీవు నేర్చుకున్నవాటిలో ఉత్తమమైనది ఒక విషయం చెప్పు. వీనులవిందుగావింటాను.” అని అడిగాడు. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు.

క॥ చదివించిరి నను గురువులు చదివితీ ధర్మార్థ ముఖ్యశాస్త్రంబులు నే
జదివినవి గలవు పెక్కులు, చదువులలో మర్మమెల్ల జదివితీ దండ్రీ!

“తండ్రీ! ఆ శ్రీహరి కథలు వినుట, శ్రీహరిని కీర్తించుట, విష్ణునామ స్మరణచేయుట, విష్ణువు పాదసేవ చేయుట, అర్చించుట, నమస్కరించుట, ఆయనకు ఉపచారములు చేయుట, విష్ణువును తన మిత్రుని మాదిరి భావించుట, ఆఖరున తన ఆత్మను ఆ శ్రీహరికి అర్పించుట ఇవి పరమాత్మయందు భక్తికల వారికి ఉండవలసిన

తొమ్మిది లక్షణములు. ఎవరైతే ఆ శ్రీహరి మీద ఈ తొమ్మిది
లక్షణములను కలిగి ఉంటాడో, ఈ తొమ్మిది లక్షణములను శ్రద్ధగా
ఆచరిస్తాడో, అతడే శ్రీహరికి ఉత్తమమైన భక్తుడు. ఇంతకన్నా ఉ
త్తమమైన విషయం ఏముంటుంది.

సీ॥కమలాక్షా నర్జించు కరములు కరములు శ్రీనాథువర్ణించు జిహ్వాజిహ్వా
సురరక్షకుని జాచు చూడ్కులు చూడ్కులు శేషశాయికి మ్రొక్కు శిరము శిరము
విష్ణు నాకర్ణించు వీనులు వీనులు మధువైరి దవిలిన మనము మనము
భగవంతు వలగొను పదములు పదములు పురుషోత్తముని మీది బుద్ధి బుద్ధి

తే॥ దేవదేవుని జింతించు దినము దినము చక్రహస్తుని బ్రకటించు చదువు చదువు
కుంభినీధవు జెప్పెడి గురుడు గురుడు తండ్రి హరి జేరుమనియెడి తండ్రి తండ్రి.

అంతేకాదు తండ్రి!

సీ: కంజాక్షునకు గాని కాయము కాయమే పవనగుంభిత చర్మ భస్మిగాక!
వైకుంఠ బొగడని వక్త్రంబు వక్త్రమే ఢమధమధ్వనితోడి ఢక్కగాక!
హరి పూజనము లేని హస్తంబు హస్తమే తరుశాఖ నిర్మిత దర్శిగాక!
కమలేశు జాడని కన్నులు కన్నులే తనుకుడ్మజాల రంధ్రములుగాక!

ఆ: చక్రి చింతనలేని జన్మంబు జన్మమే తరళి సలిల బుద్బుదంబు గాక!
విష్ణుభక్తిలేని విబుధుండు విబుధుడే పాదయుగముతోడి పశువుగాక!"

అని పలికాడు ప్రహ్లాదుడు.

ప్రహ్లాదుని మాటలు వింటుంటే హిరణ్యకశిపునకు కోపం మిన్న
ముట్టించి. పెదాలు అదురుతున్నాయి. తల పైకెత్తి షండా,అమర్కుల

వంక తీక్షణంగా చూచాడు. వారి పైప్రాణాలు పైకి పోయాయి. గజగజ వణుకుతున్నారు. ఈరోజు తమ శిరస్సులు ఖండింపబడటం తథ్యం అనుకున్నారు. హిరణ్యకశిపుడు వారితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓలీ బ్రాహ్మణాధములారా! ఇదేనా మీరు చెప్పిన విద్య. నా శత్రువైన విష్ణువును కీర్తించే విద్యను నా కుమారుడికే బోధిస్తారా! ఎవరో దుర్మార్గులు మారు వేషాలలో వచ్చి నా కుమారుడికి నా శత్రువుల గురించి బోధిస్తుంటే చూస్తూ ఊరుకుంటారా! మీకు ఎంత ధైర్యము.

చ॥ పటుతర నీతిశాస్త్రచయపారగుజేసెదనంచు బాలునీ
వటుగొనిపోయి వానికి ననర్హములైన విరోధిశాస్త్రముల్
కుటిలత జెప్పినాడవు భృగుప్రవరుండ వటంచు నమ్మితిం
గటకట బ్రాహ్మణాకృతివిగాక యథార్థపు బ్రాహ్మణుండవే.

మీరు బ్రాహ్మణులు కాదు. బ్రాహ్మణుల వేషంలో ఉన్న నా విరోధులు. మీ కుటిలమైన బుద్ధి ఇప్పుడు బయటపడింది.” అని చడా మడా తిట్టాడు హిరణ్యకశిపుడు.

ఆ మాటలకు గురుపుత్రులు ఇలా అన్నారు. “అయ్యా! ఇందులో మా తప్పు ఏమీ లేదు. మేము కావాలని తమరి విరోధి అయిన విష్ణువును గురించి ఎందుకు బోధిస్తాము. ప్రహ్లాదుడు మా దగ్గర కానీ, తన తోటి విద్యార్థుల దగ్గర కానీ ఈ విరోధి శాస్త్రములు నేర్చుకోలేదు. ప్రహ్లాదునికి విష్ణుభక్తి అతని పుట్టుకతోనే, స్వభావ సిద్ధంగానే సంక్రమించినట్టుంది. పుట్టుకతో వచ్చిన బుద్ధులకు మేమే ఏమి

చేయగలము. ఇందులకు మమ్ము నిందించిన ప్రయోజనమేమి?” అని సవినయంగా విన్నవించుకున్నారు. హిరణ్యకశిపుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. వెంటనే తన కుమారుడు ప్రహ్లాదుని చూచి

“కుమారా! గురువులు చెప్పక, తోటి విద్యార్థులు చెప్పక, నీకు ఈ విష్ణుభక్తి ఎలా అలవడింది. నిజం చెప్పు.” అని గద్దించాడు హిరణ్యకశిపుడు. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు తండ్రితో ఇలా అన్నాడు.

“తండ్రి! శ్రీహరి మీద భక్తి ఒకరు చెబితే, ఒకరు బోధిస్తే వచ్చేది కాదు. నాకు ఆ శ్రీహరి అనుగ్రహంతోనే స్వతసిద్ధంగానే కలిగింది. ఈ మానవులు ఎల్లప్పుడూ సంసారకూపములో పడిపోయి, ఇంద్రియ నిగ్రహము కోల్పోయి, ఏవేవో కర్మలు చేస్తూ వాటి వలన లభించుసుఖములు, దుఃఖములు అనుభవిస్తున్నారు. అటువంటి వారు మా గురువుల వంటి గురువులను ఆశ్రయించి వారి ఉపదేశములు పొందుతూ ఉంటారు. కానీ ఈ సంసారము నుండి బయట పడటానికి ప్రయత్నించరు. వారిమనసు శ్రీహరి మీద లగ్నం కాదు.

ఓ తండ్రి! ఎవరి చిత్తములు విషయ వాంఛలతో నిండి ఉంటాయో, ఎవరైతే అనునిత్యమూ ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగి తేలుతుంటారో, అటు వంటి వారు శ్రీహరిని గురించి తెలుసుకోలేరు. అటువంటి వారికి శ్రీహరిని గురించి తెలుసుకోవాలని కోరిక కూడా కలుగదు. ఒక గుడ్డివాడు మరొక గుడ్డివాడిని నడిపించినట్టు, ఒకడు తాను నేర్చుకున్నదే ఇతరులకు బోధిస్తాడు. ఇద్దరికీ తెలియదన్న విషయం వారికి తెలియదు. అందుకని ఇద్దరూ

కలిసి ఈ సంసారము అనే కూపంలో పడిపోతుంటారు. ఇటువంటి వారు వేదములలో చెప్పబడిన కర్మకాండలకు, యజ్ఞయాగములకు, వ్రతములకు పరిమితమౌతుంటారు. వారి మనస్సులు ఎన్నటికీ శ్రీహరి మీద నిలువవు.

ఉ॥ అచ్చపుచీకటింబడి గృహవ్రతులై విషయప్రవిష్టులై
చచ్చుచు బుట్టుచున్ మరల జర్వితచర్వణులైనవారికిం
జెచ్చెర బుట్టునే పరులు సెప్పిననైన నిజేచ్ఛనైననే
మిచ్చిననైన గానలకు నేగిన నైన హరిప్రబోధముల్.

ఇటువంటి వారు ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి లేని యోగులు, సన్యాసులు, నిరంతరము హరినామ సంకీర్తనము చేసేవారు, స్వలాభాపేక్ష లేని వారు అయిన పుణ్యాత్ములను సేవిస్తే గానీ, వారి పాదధూళిని శిరస్సున ధరిస్తే కానీ, వారి బుద్ధి శ్రీహరి మీద లగ్నము కాదు. ఈ సంసారము నుండి, ప్రాపంచిక విషయముల నుండి బయట పడితేనే గానీ, వారిచిత్తము శ్రీహరి మీద లగ్నము కాదు. నాకు ఈ ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి లేదు. అందు వలన నా చిత్తము శ్రీహరి మీద లగ్నంఅయింది.” అని చెప్పి ప్రహ్లాదుడు మౌనంగా ఉన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడు ఒక్కొక్క మాట మాట్లాడుతుంటే హిరణ్యకశిపునికి ఒళ్లు మండి పోతోంది. ఒక్క ఉదుటున ప్రహ్లాదుని కిందికి తోసేసాడు. హిరణ్యకశిపుని కళ్లు ఎర్రగా ఉన్నాయి. కోపంతో ప్రహ్లాదుని వంక చూస్తూ పక్కన ఉన్న రాక్షస భటులతో ఇలా అన్నాడు.

“ వీడు రాక్షస వంశములో చెడబుట్టాడు. వీడినినా ఎదుటి నుండి తీసుకొని వెళ్లండి. వీడిని వధించండి. వీడు తన పినతండ్రిని చంపిన వాడిని ఆరాధిస్తున్నాడు. నా శత్రువును కీర్తిస్తున్నాడు. వీడు అధముడు. వీడుకేవలము ఐదుసంవత్సరముల బాలుడు గా ఉన్నప్పుడే తల్లి తండ్రులను ఎదిరిస్తున్నాడు. ఇంక పెద్దవాడైతే మాకు బద్ధశత్రువు అవుతాడేమో! తల్లి తండ్రులనే లెక్కచెయ్యని వాడు, ఆ విష్ణువును మాత్రము ఏమి లెక్కచేస్తాడు. ఈ విశ్వాసహీనుడిని వెంటనే వధించండి. మేలు చేసే జెషధము అడవిలో పుట్టినా దానిని జాగ్రత్తగా రక్షించాలి. మనకు మేలు కలిగించేవాడు పరాయి వాడైనా వాడిని కన్న కుమారుడి వలె ప్రేమించాలి. తన శత్రువును కీర్తించే వాడు కన్నకొడుకైనా వాడిని అవశ్యము వదిలిపెట్టాలి. చెడి పోయిన శరీరభాగమును ఖండించి, బాగుగా ఉన్న శరీర భాగములను కాపాడినట్టు, కులనాశకుడగు వీడిని వధించి, రాక్షస కులమును కాపాడాలి. అందుకని ఈ బాలుని వధించడమే తక్షణ కర్తవ్యము.

శా॥ అంగవ్రాతములో జికిత్సకుడు దుష్టాంగంబు ఖండించి శే
షాంగశ్రేణికి రక్షసేయుక్రియ నీ యజ్ఞం గులద్రోహి దు
స్థంగుం గేశవ పక్షపాతి నధముం జంపించి వీరవ్రతో
త్తుంగ ఖ్యాతి జరిన్ చెదం గులము నిర్దోషంబు గావించెదన్॥

సర్వసంగ పరిత్యాగులైన యోగులకు, తమకు వశము కాని ఇంద్రియములు, ఎలా శత్రువులు అవుతాయో, అలాగే నా కుమారుడుగా పుట్టిన ఈ ప్రహ్లాదుడు కూడా నాకు శత్రువే. అందుకని ఇతనిని వధించండి.

ఇతడు ఆహారం తీసుకునేటప్పుడు కానీ, నిద్రలో ఉన్నప్పుడు కానీ, కూర్చున్నప్పుడు కానీ, విషప్రయోగము చేసి చంపండి. "అని ఆజ్ఞాపించాడు.

హిరణ్యకశిపుని ఆజ్ఞను అమలు పరిచారు రాక్షస భటులు. వికృతాకారులయిన ఆ రాక్షసులు ప్రహ్లాదుని కొట్టుకుంటూ, తిట్టుకుంటూ అక్కడి నుండి తీసుకొని వెళ్లారు. శూలములతో పాడిచారు. విషం పెట్టారు. ఎన్నోరకాలుగా ప్రహ్లాదుని చంపడానికి ప్రయత్నించారు. పుణ్యం చేయని వాడు చేసే మంచి పనులన్నీ ఏ మాదిరిగా మంచి ఫలితాలను ఇవ్వలేవో, అలాగే నిరంతరము శ్రీహరి మీద మనసు లగ్నం చేసిన ప్రహ్లాదుని చంపడానికి చేసిన భయంకరాకారులైన ఆ రాక్షసులు చేసిన ప్రయత్నములన్నీ వ్యర్థములయ్యాయి. .

ఈ విషయము తెలిసిన హిరణ్యకశిపునకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. అయినా తనపట్టు వదలలేదు. రకరకాల ఉపాయములతో ప్రహ్లాదుని చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. ఏనుగులచేత తొక్కించాడు. పాములతో కరిపించాడు. మంత్ర తంత్రాలు ప్రయోగించాడు. ఎత్తైన పర్వతముల మీది నుండి కిందికి తోయించాడు. రాక్షస మాయలు అన్నీ ప్రయోగించాడు. ఆహారంలో విషం పెట్టించాడు. అసలుకొన్ని రోజులు ఆహారం ఇవ్వకుండా ఆకలితో చంపాలని అనుకున్నాడు. మంచు గడ్డలమీద పడుకోబెట్టాడు. అగ్నిలో తోయించాడు.

ఎన్ని ప్రయత్నములు చేసినా ప్రహ్లాదుడు శ్రీహరి నామ స్మరణ మానలేదు. అతనికి చావు రాలేదు. కుమారుని చంపడానికి ఏ ఉపాయమూ దొరక్క తలపట్టుకున్నాడు హిరణ్యకశిపుడు. హిరణ్యకశిపునిలో అహం పెరిగింది. కోపంతో ఊగిపోతున్నాడు.

ఉ॥ ముంచితి వార్ధులన్ గదల మొత్తితి శైలతటంబులంద ద్రో
జ్ఞుంచితి శస్త్రరాజిన్ పాడిపించితి మీద నిభేంద్ర పంక్తిఱ
ష్టించితి భిక్కురించితి శపించితి ఘోరదవాగ్నులందు ద్రో
యించితి బెక్కుపాట్ల నలయించితి జావడిదేమి చిత్రమో!

వీడు చిన్న బాలుడు. సరిగ్గా ఐదేళ్లు కూడా లేవు. అయినా ఏమీ భయంలేకుండా నవ్వుతున్నాడు. ఈ బాలుని ఏదో అపూర్వ శక్తి రక్షిస్తూ ఉంది. ఏమి చేసినా వీడు భయపడటం లేదు. ఈ బాలుని శక్తి అమోఘము. ఏం చేసినా వీడు భయపడటం లేదు. చావడం లేదు. వీడికికూడా నా మాదిరి చావులేదేమో. వీడితో విరోధం పెట్టుకుంటే వీడే నా చావుకు కారణం అవుతాడేమో! ! ఏమో! ఏమి చెయ్యాలో తోచడం లేదు.” అని తలపట్టుకు కూర్చున్నాడు హిరణ్యకశిపుడు.

అప్పుడు షండుడు, అమర్కుడు హిరణ్య కశిపుని వద్దకు వచ్చి ఇలా అన్నారు. “మహారాజా! తమరు కన్నెర్రచేస్తేనే మూడు లోకాలు గడగడ వణుకుతాయి. ఒంటి చేత్తోమూడులోకాలు జయించిన పరాక్రమవంతులు మీరు. అటువంటిమీరు ఈ చిన్న బాలుని గురించి వ్యధ చెందడం భావ్యం కాదు. మా తండ్రిగారు శుక్రాచార్యులవారు త్వరలో వస్తున్నారు. అప్పటిదాకా ప్రహ్లాదుని బంధించి ఉంచండి.

శుక్రాచార్యుల వారి మాటలు విన్న తరువాత అయినా ప్రహ్లాదుడు తన బుద్ధిమార్కుకుంటాడేమో!” అని అన్నారు.

వారి ఆలోచన బాగానే ఉందనుకున్నాడు హిరణ్యకశిపుడు. ఈ లోపల ఊరికే ఉండటం ఎందుకని ప్రహ్లాదునికి గృహధర్మములు బోధించమని షండుని మార్కుడిని ఆదేశించాడు. హిరణ్యకశిపుని ఆజ్ఞాను సారము షండుడు మార్కుడు ప్రహ్లాదునికి ధర్మము, అర్థము కామము గురించి బోధించసాగారు. ఇవన్నీ ప్రహ్లాదుడు నేర్చుకున్నాడు కానీ, వాటి మీద ఆసక్తి చూపలేదు. ఎందుకంటే తనకు చదువు చెప్పే గురువులు రాగద్వేషములతో నిండిన మనసులు కలవారు. ఇంక వారు తనకేం బోధించగలరు అని అనుకున్నాడు ప్రహ్లాదుడు.

గురువులు బోధించిన తరువాత వారి గృహకృత్యముల కొరకు బయటకు వెళ్లేవారు. ఆసమయములో ప్రహ్లాదుడు తోటి రాక్షసుల బాలురతో ఆటలు ఆడుకొనేవాడు. వారితో కూడా ప్రహ్లాదుడు ఈ సంసారము దాని పరిణామముల గురించి చెప్పేవాడు. ఆ బాలురుకూడా చిన్న వారేకాబట్టి వారికి ఇంకా రాక్షసుల బుద్ధులు రాలేదు. అందుకని ఆ రాక్షస బాలురుకూడా, తమ ఆటపాటలు వదిలిపెట్టి, ప్రహ్లాదుడు చెప్పే విషయాలు శ్రద్ధగా వినసాగారు. ప్రహ్లాదుడు కూడా వారిని తన చుట్టూ కూర్చోపెట్టుకొని వారికి ఆత్మజ్ఞానమును బోధించసాగాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమ స్కంధము
ఆరవ అధ్యాయము.

హిరణ్యకశిపుని కుమారుడు అయిన ప్రహ్లాదుడు రాక్షస
బాలురను తన చుట్టు కూర్చోబెట్టుకొని వారికి ఈ విధంగా
ఉపదేశిస్తున్నాడు.

“మిత్రులారా! జ్ఞానవంతుడైన వ్యక్తి ఈ మానవ జన్మను
పొంది, తన చిన్న వయసు లోనే ప్రాపంచిక విషయములను
వదిలిపెట్టి, భాగవత ధర్మమును అనుసరిస్తాడు.

భాగవత ధర్మము అంటే.....

1. తాను చేసే ప్రతిపనిని ఆసక్తి లేకుండా, ఫలితాన్ని ఆశించకుండా
చేయడం.
2. తానుచేసే ప్రతి పనీ భగవంతుని పరంగా చేయడం.
3. తానుచేసే ప్రతి పని యొక్క ఫలితాన్ని భగవంతునికి అర్పించడం.

ఈ మూడూ ప్రతి వ్యక్తి ఆచరించాలి. ఎందుకంటే ఈ
ప్రపంచంలో మానవునిగా జన్మ ఎత్తడం చాలా కష్టము. అది అందరికీ
లభించదు. ఈ మానవ దేహము శాశ్వతము కాదు. ఎప్పుడు మరణం
వస్తుందో తెలియదు. ఉన్న కొద్ది కాలంలోనే భగవంతునిమీద భక్తితో
జీవించాలి. ఎందుకంటే ఈ మానవ జన్మలోనే ప్రతివాడికీ
పుణ్యకార్యాలు చేసే అవకాశం లభిస్తుంది.

మానవ జన్మ అత్యంత ప్రయోజనకారి. శ్రీహరి అంటే సకల మానవులకు ఇష్టము. ఎందుకంటే ఆ శ్రీహరి అన్ని ప్రాణులలో ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉన్నాడు. ఆపరమాత్మ అందరికీ బంధువు. అందుకని మానవ జన్మ ఎత్తిన ప్రతివాడూ శ్రీహరి పాదములనుసేవించాలి. తరించాలి.

ఓ బాలకులారా! మనలో ప్రతివాడూ, సుఖాలు మనం కోరుకుంటే వస్తాయనీ, మనం ఈ ప్రపంచంలో చేసే పనుల వలన మనకు సుఖాలు కలుగుతాయనీ, అనుకుంటుంటాడు. ఇంద్రియాలతో చేసే పనుల వలన మనకు ఎల్లప్పుడూ సుఖం కలుగుతుందని అనుకుంటాడు. కానీ అది నిజం కాదు. ఎలాగైతే దుఃఖాలు మన ప్రమేయం లేకుండా వస్తాయో, అలాగే సుఖాలు కూడా మన ప్రమేయం లేకుండానే వస్తాయి. మనం చేసే పనుల వలననే మనకు సుఖాలు కలుగుతాయి అనడం ఒట్టి భ్రమ. కాబట్టి సుఖాలు కలగడం కోసరం మనము ఎలాంటి ప్రయత్నము చేయనవసరం లేదు. సుఖాల కోసరం పాకులాడి, మన జీవితాలను వృధాచేసుకోవద్దు. శ్రీహరి పాదములను సేవిస్తే ఎటువంటి సుఖము ఆనందము కలుగుతుందో, ఆ ఆనందము, సుఖము, ఈ ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛలను తీర్చుకోవడంలో కలుగదు.

కాబట్టి వివేకము కల మానవులు ఈ సంసారమునకు భయపడకుండా, చిన్నతనము నుండి ఆ శ్రీహరి సేవలో నిమగ్నమై ఉండాలి. ఈ శరీరము అశాశ్వతము. ఎప్పుడు రాలిపోతుందో తెలియదు. కాబట్టి సమయం వృధా చేయకుండా ఇప్పటి నుండే అంటే బాల్యము నుండే శ్రీహరి పాదములను సేవించడం మొదలుపెట్టాలి.

అది వివేకవంతుల లక్షణము.

మానవుల ఆయుఃపరిమాణము నూరు సంవత్సరములు అనుకుందాము. అందులో బాల్యము, కౌమారము 20 సంవత్సరములు వృధాగా గడిచిపోతాయి. అలాగే వృధ్యాప్యంలో మరొక 20 సంవత్సరాలు గడిచిపోతాయి. ఇంక మిగిలించి 60 సంవత్సరాలు. ఈ అరవై సంవత్సరములు మానవులు సంసారంలో పడి, భార్య పిల్లల వ్యామోహంలో పడి, ప్రాపంచిక సుఖములను, విషయ సుఖములను అనుభవించడంలో కాలం గడిపేస్తాడు. ఇంక శ్రీహరి పాదములను సేవించే సమయం ఎక్కడ ఉంటుంది. సంసారము నందు, భార్య పుత్రులయందు. తన ఇంటి యందు వ్యామోహము కల మానవుడు, ఇంద్రియ నిగ్రహం లేని మానవుడు, ఏ విధంగా ముక్తి పొందుతాడో మీరే చెప్పండి.

ఇంద్రియ నిగ్రహం లేని మానవుడు ధనం మీద వ్యామోహాన్ని ఎలా విడిచిపెట్టగలడు? ఈ లోకంలో, ధనమును సంపాదించడమే జీవితాశయంగా కలవారు, ఆ ధనాన్ని దొంగిలించిన దొంగలు, తాను సంపాదించిన ధనమును, తాను దొంగిలించిన ధనమును, తన ప్రాణముల కంటే ఎక్కువగా ప్రేమిస్తారు.

ఎవరైనా కోరి కోరి చేసుకున్న భార్య యందు, ఆమె వలన కలిగిన సంతానము నందు ప్రేమలేకుండా ఉంటారా చెప్పండి. వివాహము అయినప్పటి నుండి ఆమెతో సుఖంగా గడిపిన మానవుడు ఆమెను విడిచి ఎలా ఉండగలడు? ఆమె వలన కలిగిన సంతానము

యొక్క చిట్టి పాట్టి ముద్దు ముద్దు మాటలను వినకుండా, వారి ఆటపాటలను చూడకుండా ఎలా ఉండగలడు? ఆ ప్రకారంగా తన భార్యా బిడ్డలను, తన అన్న తమ్ములను, అక్క చెల్లెళ్లను, వృద్ధులైన తల్లి తండ్రులను, బంధువర్గమును, స్నేహితులను, కష్టపడికట్టుకున్న గృహమును, ఎంతో శ్రమపడి సంపాదించిన ధనమును, తనను విశ్వాసంతో సేవిస్తున్న సేవకులను, తాను సంపాదించిన పశువులను, వీటినన్నిటినీ విడిచిపెట్టి ఏ మానవుడు బతకగలడు? ఎందుకంటే ఇవన్నీ మానవుడు తనకు తానుగా తనచుట్టు అల్లుకున్న బంధనములు. పట్టుపురుగు తన చుట్టు తాను గూడు కట్టుకుంటుంది. బయటకు వచ్చే మార్గాన్ని కూడా మూసేస్తుంది. ఆ గూడులోనే సుఖం ఉందనుకుంటుంది. తుదకు, పట్టు దారం కోసరం ఆ పట్టు పురుగును చంపుతారు. అలాగే ఈ జీవుడు కూడా భార్యసంతానము, బంధువులు, ధనము, ఇల్లు, పశువులు ఇలాగా తన చుట్టు తాను గూడును నిర్మించుకుంటాడు. తినడానికి మంచి తిండి, తాగడానికి రకరకాలైన పానీయాలు, అనుభవించడానికి స్త్రీసుఖము వీటి కోసరం జీవితాంతం వెంపర్లాడుతుంటాడు. వాటిమీద మోహంతో, ఆ కోరికలు తీరడం కోసరం చేయరాని పనులు చేస్తాడు. ఇంక ఆ మానవుడికి విరక్తి ఎలా వుడుతుంది?

ఈ ప్రకారంగా ఆ ప్రాపంచిక సుఖములకోసరం, విషయవాంఛలు తీర్చుకోడం కోసరం తన జీవితాంతం పాటుపడే మానవుడి ఆయుర్దాయము దిన దినము క్షీణించిపోతుంది. కాని ఈ విషయం అతనికి తెలియదు. తాను కలకాలం జీవించి ఉంటాను అని అనుకుంటాడు. ధనము సంపాదించడంలోనూ, కోరికలు తీర్చుకోడంలోనూ మునిగిపోయి, భగవంతుని మాత్రము స్మరించడు.

భగవంతుని స్తురించాలి, భగవంతుని ధ్యానించాలి అనే విషయం కూడా మరిచిపోతాడు. తనకు ఉన్న ధనములో కొద్దిపాటి ధనం తగ్గినా విలవిలలాడి పోతాడు. ఆ ప్రకారంగా జీవితాంతం ధనవ్యామోహము అనే దుఃఖములో మునిగిపోతాడు.

మానవుడు ఇంద్రియములను జయించలేడు. ఇంద్రియ సుఖముల కోసరం, కుటుంబపోషణ కోసరం పాకులాడుతుంటాడు. ఎల్లప్పుడూ ధనమును సంపాదించడంమీదనే తన మనస్సును లగ్నం చేస్తాడు. అక్రమ మార్గాలలో ధనం సంపాదించడానికి, ఇతరుల ధనమును అపహరించడానికి కూడా ప్రయత్నిస్తాడు. రాజదండనకు కూడా భయపడడు. తాను చని పోయిన తరువాత నరకములో పడతాడు అని కూడా ఆలోచించడు. తన కోరికలను తీర్చుకోడానికి, ఇతరుల ధనమును అపహరించడానికైనా, ఎటువంటి అక్రమాలు చేయడాని కైనా వెనుకాడడు.

ఓ బాలులారా! ఇదంతా ఎందుకు జరుగుతుందంటే, మానవునిలో నేను, నాది అనే భావన, ఇదినాది, అది నీది, అంతా నాకే కావాలి, అనే భావన చిన్నప్పటినుండి పాతుకుపోతుంది. ఈ భావనలతోనే మానవులు పెరుగుతారు. దానివలన సంసారము మీద, ధనార్జన మీద ఆసక్తి పెరుగుతుంది. తనను తాను తెలుసుకోడానికి, ఆత్మజ్ఞానము సంపాదించడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నము చేయడు. పైగా మూర్ఖత్వములోనూ, అజ్ఞానములోనూ పడిపోతాడు.

ఇటువంటి జ్ఞాన హీనులు, ఏ దేశంలో ఉన్నా, ఏ కాలంలో ఉన్నా, తమను తాము ఉద్ధరించుకోలేరు. ఈ సంసారము నుండి

విముక్తి పొందలేరు. ఎందుకంటే కామ కోరికల కోసరం పాకులాడే మానవులు సాధారణంగా స్త్రీల చేతిలో కీలుబొమ్మలుగా ఉంటారు. ఎల్లప్పుడూ స్త్రీల వ్యామోహంలో పడి ఉంటారు. అటువంటి వారికి స్త్రీలు, వారి వలన కలిగే సంతానము బంధనములు కలిగిస్తాయి. కాబట్టి మానవులు భార్యా సంతానము మీద ఎంత వరకు ప్రేమ కలిగి ఉండాలో అంతవరకే ప్రేమ కలిగిఉండాలి. వారే తనసర్వస్వము అనుకోకూడదు.

మన దైత్యులు అంటే మీ తల్లి తండ్రులు, బంధుమిత్రులు అందరూ ఇటువంటి వారే. కాబట్టి మీరు కూడా వారి యందు అపరిమితమైన ఆసక్తి చూపకుండా ఆ శ్రీహరి మీద మీ మనసులను లగ్నం చేయండి. ఆయన మిమ్ములను తప్పకుండా కాపాడుతాడు.

ఓ అసుర బాలకులారా! శ్రీహరి అంటే ఎవరనుకున్నారు? శ్రీహరి సకల భూతములలో ఆత్మస్వరూపంతో వెలుగుతున్నాడు. మీలో ఉన్నాడు, నాలో ఉన్నాడు, అందరిలో ఉన్నాడు. శ్రీహరిని ఆరాధించడానికి సేవించడానికి బాలురు, యవ్వనులు, వృద్ధులు అనే భేదము లేదు. ఎవరైనా శ్రీహరిని సేవించవచ్చును. శ్రీహరిని సేవించడానికి ఒక ప్రదేశము అంటూ లేదు. ఏ ప్రదేశములోనైనా సేవించవచ్చును. ఎందుకంటే శ్రీహరి సర్వాంతర్యామి. ఎక్కడంటే అక్కడే ఉన్నాడు.

శ్రీహరిని సేవించడానికి ఏ మాత్రమూ శ్రమ పడనక్కరలేదు. ధనము సంపాదించడానికీ, కోరికలు తీర్చుకోడానికీ ప్రయత్నం చెయ్యాలి, శ్రమ పడాలికానీ, శ్రీహరిని సేవించడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నము చెయ్యనక్కరలేదు. శ్రమపడనవసరం లేదు. ఇందాక

చెప్పినట్టు, ఆ శ్రీహరి, పరమాత్మ, దేవదేవుడు సర్వాంతర్యామి,
అణువునుండి బ్రహ్మాండము వరకూ అంతటా తానే వ్యాపించి ఉన్నాడు.
భౌతికంగా మనం చూచే అన్ని పదార్థాలలో నిండి ఉన్నాడు.
పంచభూతములలో, మహతత్త్వములో, సత్త్వ,రజస్తమోగుణములలో,
మనకు కనిపించే ప్రకృతిలో, అహంకారములో, ఆ శ్రీహరి
ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. ఆయనే ఈశ్వరుడు, పరమాత్మ,
నాశనము లేని వాడు. నిత్యుడు. ఆయనకు భేదభావము లేదు.
అందరినీ సమానంగా ఆదరిస్తాడు. ఆ పరమాత్మను జ్ఞానులైన వారు
అనుభవించి తెలుసుకోవలసిందే కానీ, ఎవరి కంటికి కనపడడు.

ఆ పరమాత్మ తన మాయతో ఈ జగత్తును కప్పి
ఉంచుతున్నాడు. ఆ మాయలో పడి ఈజీవులు ఆ పరమాత్మను భిన్న
భిన్న రూపములతో పూజిస్తున్నారు. ఉన్న వస్తువు లేనట్టుగానూ, లేని
వస్తువును ఉన్నట్టుగానూ భ్రమపడుతున్నారు. ఆ మాయలో
పడకుండా, ఉన్నది ఉన్నట్టు తెలుసుకోవడమే వివేకము.

కాబట్టి, బాలకకులారా, మీరు కూడా మీలో ఉన్న
ద్వేషభావమును విడిచిపెట్టండి. అందరినీ దయతో, ప్రేమతో
చూడండి. అందరితో స్నేహం చేయండి. భేదభావమును వదిలిపెట్టండి.
అప్పుడు పరమాత్మ మీ అందరినీ చూచి సంతోషించుతున్నాడు.
మనలను చూచి పరమాత్మ సంతోషిస్తే, అంతకంటే మనకు కావాల్సింది
ఏముంది. ఈ లోకంలో మనకు దొరకని వస్తువు అంటూ ఏదీ
ఉండదు. ఈ ప్రపంచంలో దొరికే వస్తువులను సంపాదించడం,
దాచి పెట్టుకోవడం వలన ఏమీ ప్రయోజనము ఉండదు.

మనమందరము ఆ పరమాత్మను అనునిత్యము సేవిస్తూ, పూజిస్తూ, స్తుతిస్తూ, ఆయనకు మన సర్వస్వము అర్పించుకుంటే, మనకు స్వర్గము అక్కరలేదు. మోక్షము అక్కరలేదు. ఆ పరమాత్మ పాదములు చాలును.

ఓ బాలకులారా! ధర్మము, అర్థము, కామము అనే వాటిని త్రివర్గములు అంటారు. వాటికి సంబంధించినవే ఇప్పుడు మనకు మన గురువులు నేర్పించే విద్యలు. ఈ విద్యలన్నీ వేదములలో ప్రతిపాదింప బడ్డవే కానీ ఈ వ్యాకరణము, తర్కము, దండనీతి మొదలగు విద్యలు నేర్చుకున్నందువలన ఏమీ ప్రయోజనము లేదు. ఆ పరమాత్మయందు భక్తి కలిగి ఉండటం, మనం చేసే అన్ని కర్మలు, వాటి ఫలములను పరమాత్మకు, అర్పించడం, మనం చేసే అన్ని కర్మలను భగవంతుని పరంగా చేయడం, ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా కర్మలనుచేయడం, మనలను మనం ఆ భగవంతుడికి అర్పించుకోవడం, ఇదే నిజమైన విద్య.

ఈ విద్యను పూర్వము నారాయణుడు నారదునికి ఉపదేశించాడు. భగవంతుని మీద అచంచలమైన భక్తి కలవారు, ఏ కోరికలు లేని వారు, భగవంతుని పాదములు తప్ప మరొకటి తెలియని వారు, అటువంటి వారికే ఈ జ్ఞానము కలుగుతుంది. ఈ విద్యను నారదుడు నాకుఉపదేశించాడు. ఈ భాగవత ధర్మమును నేను నారదుడి వద్దనుండి విన్నాను.” అని చెప్పాడు ప్రహ్లాదుడు.

ఇదంతా విన్న ఆ అసుర బాలకులకు ఒక సందేహం కలిగింది. వారిలో ఒకడు లేచి ప్రహ్లాదుని ఇలా అడిగాడు.

“ప్రహ్లాదా! నువ్వేమో మా వయసు వాడివి. మనము
అందరమూ ఇక్కడే ఈ గురువుల వద్దనే చదువుకున్నాము. మాకు
తెలియకుండా నీకు వేరే గురువు ఎవరూ లేరు. పోనీ నీవు మీ
అంతఃపురములో ఉండి చదువుకున్నావా అంటే, రాక్షసరాజు
హిరణ్యకశిపుని అంతఃపురములోనికి పరులకు ప్రవేశము లేదు. మరి
నీవు ఈ చదువులు అన్నీ ఎక్కడ చదువుకున్నావు. ఎలా
చదువుకున్నావు అని మాకు సందేహంగా ఉంది. ఆ విషయములు అన్నీ
మాకు చెప్పవా! మా సందేహములు తీర్చవా!” అని అడిగారు అసుర
బాలకులు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓంతత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము

ఏడవ అధ్యాయము.

నారదుడు ధర్మరాజుతో ప్రహ్లాద చరిత్రను ఈ విధంగా
చెబుతున్నాడు.

“ధర్మరాజా! ఈ ప్రకారంగా దైత్యబాలకులు అడుగగా,
ప్రహ్లాదుడు వారితో ఇలా చెప్పాడు.

“బాలకులారా! మా తండ్రి బ్రహ్మదేవుని గురించి తపస్సు చేయడానికి మందర పర్వతము వద్దకు వెళ్లాడు. నా తండ్రి హిరణ్యకశిపుడు రాజధానిలో లేడని తెలుసుకొన్న దేవతలు, ఇదే సమయమని దైత్యుల మీద యుద్ధం ప్రకటించారు. “తాను చేసిన పాపముల వలన హిరణ్య కశిపుడు మృతి చెందాడు. ఇంక దైత్యులు, రాక్షసులు దిక్కులేని వాళ్లయ్యారు. వారిని జయించడానికి ఇదే సమయము” అని రాక్షసులను తరిమి తరిమి కొట్టారు దేవతలు. దేవతల ధాటికి తట్టుకోలేక రాక్షసులు ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని తమ భార్య బిడ్డలతో పారిపోయారు.

ఆ సమయంలో నా తల్లి నన్ను గర్భంతో ఉంది. నా తల్లి ఒంటరిగా ఉందని తెలిసిన ఇంద్రుడు, నా తల్లి ఉన్న అంతఃపురమునకు వచ్చి ఆమెను బయటకు తీసుకొని వచ్చి రథము మీద కూర్చోబెట్టుకొని తీసుకొని వెళ్లాడు. నా తల్లి తనను విడిచిపెట్టమని దీనంగా ఏడుస్తూ ఇంద్రుడికి వేడుకొంది. కాని ఇంద్రుడు వినకుండా నా తల్లిని తీసుకొని వెళుతున్నాడు.

ఆ సమయంలో నారద మహర్షి మాకు ఎదురుగా వచ్చాడు. ఏడుస్తున్న నా తల్లిని చూచాడు. “ఇంద్రా! ఈమె హిరణ్యకశిపుని భార్య. అతను ఇంటలేని సమయంలో ఆమెను అపహరిస్తావా! ఈమె ఏమి తప్పు చేసిందని ఈమెను తీసుకొని వెళుతున్నావు. దేవతలకు ఇంద్రుడివైన నీకు తగదు. వెంటనే ఈమెను విడిచిపెట్టు.” అని పలికాడు.

అప్పుడు ఇంద్రుడు నారదునితో ఇలా అన్నాడు. “నారదా! ఈమె రాక్షస రాజు హిరుణ్యకశిపుని భార్య. ఈమె గర్భంలో ఒక భయంకరమైన రాక్షసుడు ప్రాణం పోసుకుంటున్నాడు. వీడు ఈ లోకంలోకి వస్తే, వీడి తండ్రి మాదిరి మూడులోకములను నాశనం చేస్తాడు. అందుకని వీడు పుట్టగానే చంపుదామని తీసుకొని వెళుతున్నాను. ఈమె ప్రసవించగానే ఈమెకు పుట్టిన శిశువును చంపి ఈమెను వదిలేస్తాను.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న నారదుడు పక్కున నవ్వాడు. “ఎంత అమాయకుడివి ఇంద్రా! ఈమె గర్భంలో పెరుగుతున్నది విష్ణుభక్తుడు కానీ లోకకంటకుడు కాడు. ఈమె కుమారుడుపాపరహితుడు. భగవద్భక్తుడు. మహాభాగవతుడు. విష్ణువు పాదములు తప్ప మరొకటి ఎరుగని వాడు. నువ్వు వీడిని చంపాలన్నా చంపలేవు.” అని అన్నాడు నారదుడు.

ఆ మాటలకు నివ్వెర పోయాడు ఇంద్రుడు. వెంటనే రథం దిగాడు. మా తల్లిని కిందికి దింపాడు. ఆమెకు ప్రదక్షిణ పూర్వకంగా నమస్కారము చేసాడు. “పొరపాటు అయిపోయింది నారదా! ఈమె గర్భమున మరొక రాక్షసుడు జన్మిస్తున్నాడు అనుకున్నాను కానీ పరమభాగవతోత్తముడు ఈమె గర్భంలో ఉన్నట్టు తెలియదు. అమ్మా! తెలియక తప్పు చేసాను. నన్ను క్షమించు.” అని అన్నాడు ఇంద్రుడు. తరువాత ఇంద్రుడు తన దారిన తాను వెళ్లిపోయాడు.

నారదుడు నా తల్లిని చూచి “అమ్మా! నీ భర్త వచ్చువరకు నీవు నా ఆశ్రమములో ఉండెదవు గాక!” అని అన్నాడు. దానికి నా తల్లి సమ్మతించింది. నారదుడు నా తల్లిని తన ఆశ్రమమునకు తీసుకొని వెళ్లాడు. నా తండ్రి వచ్చువరకు మా తల్లి నారదుని ఆశ్రమములో ఎటువంటి భయము లేకుండా నివసించసాగింది. సుఖప్రసవము కోసరం ఎదురు చూస్తూ ఉంది.

ఆ సమయంలో నారదుడు ప్రతి రోజూ నా తల్లికి ధర్మతత్వమును, ఆత్మజ్ఞానమును బోధించసాగాడు. నా తల్లి గర్భములో ఉన్న నేను నారదుని బోధనలను శ్రద్ధతో విన్నాను. స్త్రీ, పైగా గర్భవతి అవడం వలన నా తల్లి నారదుని బోధనలను కాలక్రమేణా మరిచిపోయింది. నేను అత్యంత శ్రద్ధగా వినడంవలన నాకు నారదుని బోధలు ఇంకా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి. నాడు నారదుడు ఉపదేశించిన బోధనలను నేను మీకు చెబుతాను శ్రద్ధగా వినండి. మీరు కనుక నా మాటలను శ్రద్ధగా వింటే మీకు, మీ తల్లితండ్రులకు ధర్మము అంటే ఏమిటో ఆత్మ తత్వము అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది.

ఈ కాలము పరమాత్మ స్వరూపము. ఈ కాలమును అనుసరించి ఈ దేహమునకు ఆరు వికారములు ఉన్నాయి. అవి పుట్టడం, ఈ లోకంలోకి రావడం, పెరగడం, వృద్ధాప్యము రావడం, క్షీణించడం, మరణించడం. . కానీ ఈ ఆరు వికారములు కేవలము దేహమునకు సంబంధించినవేకానీ, ఆత్మకు లేవు.

ఇంక ఆత్మ యొక్క లక్షణాలు చెబుతాను వినండి. ఆత్మ నిత్యము. దానికి చావు లేదు. ఆత్మ నశించిపోదు. ఆత్మ శుద్ధమైనది.

ఆత్మ ఒకటే. రెండు కాదు. ఆత్మ ఈ క్షేత్రములో (దేహములో) సాక్షిగా ఉంటుంది. అన్ని జీవులకు ఆశ్రయము ఈ ఆత్మ. ఈ ఆత్మకు ఎటువంటివికారములు లేవు. అన్నిటికీ కారణం ఈ ఆత్మయే. ఈ ఆత్మ స్వయంప్రకాశము కలిగినది. అంతటా వ్యాపించి ఉన్నది అంటే అందరిలో ఉంది. ఆత్మకు ఎటువంటి సంగము లేదు. దీనిని ఏ వస్తువూ కప్పిఉంచలేదు. ఈ పన్నెండు లక్షణములు ఆత్మకు ఉన్నాయి. ఈ లక్షణములు దేహానికి లేవు కాబట్టి ఆత్మ దేహము కంటే వేరయినది. ఈ ఆత్మజ్ఞానము కలిగిన వారు, నేను,నాది అనే భావనను, ఈ దేహమే నేను అనే దేహభావనను విడిచి పెట్టి, పరమాత్మ తత్వమును తెలుసుకుంటారు.

గనులలో నుండి తీసిన బంగారము మట్టి రూపంలో ఉంటుంది. దానిని నిపుణులైన పనివారు అనేకరసాయనముల ద్వారా అగ్నిద్వారా, మట్టిని బంగారమును వేరు చేస్తారు. అలాగే ఆత్మతత్వమును తెలిసిన వారు, దేహములో ఉన్న ఆత్మను దేహము నుండి వేరు చేసి చూస్తారు కానీ ఈ దేహమే సర్వస్వము అనుకోరు.

బాలకులారా! ప్రకృతి తత్వములు ఎనిమిది. అవి ప్రకృతి, మహత్తత్వము, అహంకారము, శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధములు. ప్రకృతిలో నుండి సత్వరజస్తమో గుణములు పుట్టాయి. ఆ మూడుగుణములకు 16 వికారములు ఉన్నాయి. అవి జ్ఞానేంద్రియములు 5, కర్మేంద్రియములు 5, పంచభూతములు-5, మనస్సు-1, ఇవన్నీ కలిసి దేహంగా రూపొందాయి. ఈ దేహము లో పరమాత్మ ఆత్మ స్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. ఈ దేహములో ఉన్న

ఆత్మ దేహము చేసే పనులన్నీ సాక్షిగా చూస్తూ ఉంటాడు. కాబట్టి ఆత్మకు దేహమునకు ఎటువంటి సంబంధము లేదు.

ఈ ప్రకృతి అంతా పంచభూతములతో ఏర్పడింది. ఈ ప్రకృతిలో కదిలేవి, కదలనివి అనే రెండు రకాలు ఉన్నాయి. కదిలే వాటిలోనూ కదలని వాటిలోనూ ఆత్మ అంతర్లీనంగా ఉంది. (కదలని వాటిలో ఆత్మ ఎలా ఉంటుంది అని మీకు సందేహము రావచ్చు. ఆత్మ అంటే చైతన్యము. కదలనివి కూడా అనేకానేక అణువుల సముదాయము అని ఈ నాటి సైన్సు చెబుతూ ఉంది. ప్రతి అణువులోనూ చలనం ఉంది. కాబట్టి కదలని వాటిలోకూడా ఆత్మ ఉంది అని వ్యాసుని భావన.

భూమి ఏర్పడి నప్పుడు భూమి ఘనీభవించింది. అంటే పర్వతములు, కొండలు, గుట్టలు, బండరాళ్లు ఏర్పడ్డాయి. . అవి కాలానుగుణంగా మట్టి గా రూపాంతరంచెందాయి. అందులో నుండి చెట్టు పుట్టింది. చెట్టు కదలలేదు. కానీ చెట్టు పెరుగుతుంది. కాయలు కాస్తుంది. అంటే కదలని చెట్టులో పెరగడం అనే చైతన్యం ఆవిర్భవించింది. ఆ చెట్టు ఆకులు జంతువు తింటుంది. అంటే చెట్టుయొక్క ధాతువులతో జంతువులు ఏర్పడ్డాయి. జంతువులలో చైతన్యం మన కంటికి కనపడుతూ ఉంది. జంతువులు నాలుగు కాళ్ల నుండి రెండుకాళ్లతో నడిచి, మనిషిగా రూపాంతరం చెందాడు. మనిషిలో పూర్తి చైతన్యం వచ్చింది. అంటే రాళ్లు మొదలుకొని మనిషి దేహము వరకు అన్నీ అణువులతో కూడినవే. కొన్నిటిలో చైతన్యం మనకంటికి కనపడుతుంటే, రాళ్లు మొదలగు వాటిలో సూక్ష్మంగా ఉంటుంది కాబట్టి కనపడదు.)

కాబట్టి ఆత్మతత్వము తెలిసిన వారు, ప్రతి వస్తువును పరిశీలించి అందులో ఉన్న ఆత్మతత్వమును తెలుసుకొంటారు. మనలో ఉన్న బుద్ధికి మూడు అవస్థలు ఉన్నాయి. (మనస్సును కూడా బుద్ధి అని పిలుస్తుంటారు. మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, ఇవన్నీ ఒకే అర్థంతో వాడుతూ ఉంటారు.) అవి జాగ్రదావస్థ అంటేమేలుకొని ఉండటం. స్వప్నావస్థ అంటే కలలు కనే స్థితి. మూడవది సుషుప్తావస్థ. గాఢ నిద్ర. ఈ మూడు అవస్థలను అనుభవించేది దేహము కాదు. దేహములో ఉన్న ఆత్మ అని తెలుసుకోవాలి. ఎలాగంటే పక్కగదిలో మంచి పరిమళము కలిగిన పూలు, జాజి పూలు, సంపెంగ పూలు ఉన్నాయనుకుందాము. మనము ఆ పూలను చూడటం లేదు. కానీ ఆ పూలయొక్క సుగంధము గాలిలో కలిసి మన ముక్కు దగ్గరకు వచ్చింది. అప్పుడు మనకు ఆ గదిలో పూలుఉన్నాయి అని తెలుస్తుంది. బుద్ధి యొక్క లక్షణములైన జాగ్రత్త, స్వప్న, సుషుప్తి అవస్థల ద్వారా, కనపడని ఆ ఆత్మస్వరూపమును తెలుసుకోవాలి.

ప్రకృతిలో ఉన్న సత్య, రజస్, తమోగుణముల ద్వారా, మనలో ఉన్న మనస్సు వికారం చెందుతుంది. అదే కోరికలకు మూలము. ఆ కోరికలే బంధనాలను కలుగజేస్తాయి. దాని వలన సంసారము ఏర్పడుతుంది. మానవునిలోని అజ్ఞానము అవివేకము వలన ఈ సంసారము, సంగమము ఏర్పడుతుంది. ఈ ప్రాపంచిక విషయములన్నీ అశాశ్వతములని తెలుసుకోవడమే జ్ఞానము. కాబట్టి మీరు కూడా ఈ సత్య, రజస్, తమోగుణములకు లోనై, కోరికలకు దాసులు కాకండి. అశాశ్వతమైన ఈ సంసారంలో పడకండి. మీ ఆసక్తిని ప్రాపంచిక విషయముల మీద కాకుండా, భగవంతుని

మీదకు మళ్లించండి.

మానవులకు భగవంతుని మీద ఆసక్తి ఎన్నోవిధములుగా కలుగుతుంది. వాటిలో కొన్నిటిని గురించి చెబుతాను వినండి. గురువులకుసేవ చేయడం ద్వారా మీకు భగవంతునితో సంగమం కలుగుతుంది. భగవంతుని మీద నిశ్చలమైన భక్తి ద్వారా భగవంతునితో సంగమం కలుగుతుంది. మనకు లభించిన ప్రతి వస్తువును భగవంతునికి అర్పించడం ద్వారా కూడా ఆ పరమాత్మకు దగ్గర అవడానికి అవకాశం ఉంది. అలాగే సాధువులైన భక్తులతో స్నేహం చేయడం ద్వారా కూడా భగవంతునికి దగ్గర కావచ్చును. ఇంకా ఆ భగవంతుని ఆరాధించడం, భగవంతుని కథలను శ్రద్ధగా వినడం, భగవంతుని గుణములను కీర్తించడం, ఎల్లప్పుడూ భగవంతుని పాదములను ధ్యానించడం, భగవంతుని విగ్రహములను భక్తితో పూజించడం, భగవంతుని స్వరూపమును మనసులో నిలుపుకోవడం, ఈ మార్గముల ద్వారా భగవంతునికి దగ్గర కావచ్చును.

ఓ బాలకులారా! పరమాత్మ అందరిలోనూ, అన్ని ప్రాణులలోనూ ఉన్నాడు అని తెలుసుకోవాలి. అందరినీ సమంగా చూడాలి. సకల ప్రాణులయందు దయకలిగి ఉండాలి. అప్పుడే మీరు భగవంతునికి దగ్గరవుతారు. ఇంక భగవంతునికి దగ్గరయిన వారు ఎలా ఉంటారో చెబుతాను వినండి. అటువంటి వారు ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మ గుణములను, ఆయన అవతార విశేషములను వింటూ తాదాత్మ్యము చెందుతుంటారు. ఆ సంతోషంలో వారి శరీరం పులకరిస్తుంది. ఆనందంతో నృత్యం చేస్తారు. గొంతెత్తి పాడతారు. ఆడతారు. పిచ్చి వారివలె తమలో తాము నవ్వుకుంటారు. ఏడుస్తారు.

భగవన్నామమును పెద్దగా పలుకుతుంటారు. అందరిలో ఆ పరమాత్మను చూస్తూ అందరికీ నమస్కరిస్తారు. ఒక్కొక్కప్పుడు నిశ్చలంగా ధ్యాన సమాధిలో మునిగిపోతారు. ఈ ప్రకారంగా భగవంతుని చింతనలో మునిగిపోయినవారు బ్రహ్మానందాన్ని అనుభవిస్తారు. ఆ ఆనందము, ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు, విషయ సుఖములు ఎన్ని అనుభవించినా కలిగే ఆనందంతో సమానం కాదు. అప్పుడు వారిలో ఉన్న అవిద్య, అవివేకము, అజ్ఞానము పూర్తిగా నశించిపోతాయి. వారి దృష్టిలో తాను, పరమాత్మ తప్ప వారిమధ్య ఏమీ ఉండదు. వారికి ఈ సంసార బంధనములు అన్నీ నశించి పోతాయి. చివరకు మోక్షమును పొందుతారు అని పెద్దలు చెబుతుంటారు. కాబట్టి మీరుకూడా ఆ పరమాత్మకు దగ్గరకావడానికి ప్రయత్నం చేయండి. మీ మనస్సులో ఆ పరమాత్మను ధ్యానించండి.

బాలకులారా! ఆ పరమాత్మ ఎక్కడో లేడు. మనందరిలో ఉన్నాడు. పరమాత్మ కోసరం ఎక్కడా వెదక పని లేదు. పరమాత్మను ధ్యానించడానికి ఎక్కువ శ్రమపడనక్కరలేదు. ఎవరైనా, ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా ఆ పరమాత్మను ధ్యానం చేయవచ్చును. కాని ఈ ప్రాపంచిక భోగముల కొరకు, విషయ వాంఛలు తీర్చుకోడానికి మనం ఎంతో శ్రమపడుతున్నాము కదా! ఏ శ్రమా లేకుండా పరమాత్ముని మనం ఎందుకు ధ్యానించకూడదు!

బాలకులారా! తల్లి, తండ్రి, సంతానము, గృహములు, ధనము, పెంపుడు జంతువులు, రాజ్యములు, రాజ్యభోగములు, అన్ని ఐశ్వర్యములు, కోరికలు, ఈ దేహము...ఇవి అన్నీ శాశ్వతములు కావు.

ఈ రోజు ఉండి రేపు నశించి పోయే ఈ వస్తువుల గురించి మనకు ఎందుకు ఇంత తాపత్రయము. రేపు బతికి ఉంటామో లేదో తెలియని ఈ దేహము కొరకు, ఈ దేహంతో లభించేసుఖాల కొరకు, మనం ఇన్ని కష్టాలుపడాలా! ఆలోచించండి.

ఎంతో మంచి స్వర్గ సుఖములను కోరి యజ్ఞములు, యాగములు చేస్తారు. స్వర్గానికి పోతారు. కానీ ఆ స్వర్గసుఖములు కూడా శాశ్వతములు కావు. సంపాదించిన పుణ్యం కాస్తా అయిపోగానే, స్వర్గం నుండి గెంటేస్తారు. స్వర్గసుఖములు కూడా నశించి పోయేవే. కాబట్టి ఆ శ్రీహరిని సేవించడం, పూజించడం, ఆయనకు దగ్గర కావడం, అంతులేని, నాశనము లేని ఆనందాన్ని పొందడం మన కర్తవ్యము.

ఓ బాలకులారా! అజ్ఞానులు, అవివేకులే కాదు, బాగా తెలిసినవారు, చదువుకున్నవారు, శాస్త్రజ్ఞానము కలిగిన వారుకూడా, సుఖాలుపొందడానికీ, విషయ వాంఛలు తీర్చుకోడానికీ ఎన్నోకర్తలు చేస్తుంటారు. కాని ఆ కర్తలన్నీ మంచి ఫలితములను ఇస్తాయని నమ్మకం లేదు. మంచి ఫలితములు ఇస్తాయి అని అనుకొని చేసిన కర్తలకు కూడా చెడు ఫలితములు సంభవిస్తాయి. (ఉన్న రోగానికి మందు వేస్తే, ఆ రోగము తగ్గకపోగా, మరొక కొత్త రోగాన్ని తెచ్చి పెడుతుంది.)

సాధారణంగా మానవులు, ఉన్న దుఃఖము, కష్టములు పోవడానికీ, కొత్త సుఖసంతోషాలు రావడానికీ కర్తలు చేస్తుంటారు. కాని, ఆ కర్తలు మొదలుపెట్టేదాకా వారుసంతోషంగానే ఉంటారు. తీరా

మొదలుపెట్టినప్పటినుండి కష్టాలలో కూరుకుపోతారు. అంతులేని దుఃఖమును అనుభవిస్తారు.

(అప్పటిదాకా అద్దె ఇంట్లో సుఖంగా, ఏ బాదరబందీలేకుండా, ఉంటున్న వాడు, స్వంత ఇల్లు లేని వాడు, ఒక ఫ్లాటుకొనుక్కుని అందులో హాయిగా ఉండాలనికోరుకుంటాడు. ఫ్లాటు కొనడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఆ రోజునుండి వాడి కష్టాలుమొదలవుతాయి. ఫ్లాట్లు కట్టే వాడు డబ్బు అంతాకట్టించుకుంటాడు. కాని ఫ్లాటు పూర్తి కాదు. ఇటు ఇంటి అద్దె కట్టలేక, అటు సొంత ఫ్లాటు పూర్తి కాక, తీసుకున్న లోను ఇన్స్టాల్ మెంటు కట్టలేక, సరిగా తిండి కూడా తినలేక, నానా కష్టాలుపడతాడు. ఇది మనం రోజూ చూస్తున్న నగ్నసత్యం.)

ఓ దైత్య బాలకులారా! ఈ దేహం కోసరం, ఈ దేహంతో అనుభవించేసుఖాల కోసరమే కదా మానవులు ఇన్ని కష్టాలు పడుతున్నది. కాని ఈ దేహములో నుండి ప్రాణములుపోగానే ఈ దేహమును కాలుస్తారు, పూడుస్తారు లేక ఈ దేహము కుక్కలకు నక్కలకు ఆహారంగా మారుతుంది. కాబట్టి అశాశ్వతమైన ఈ శరీరం కొరకు ఈ శరీరంతో అనుభవించే భోగాల కొరకు ఇంత తాపత్రయం అవసరమా! ఈ దేహమే అశాశ్వతము అనుకుంటే, ఇంక ఈ దేహముతో సంబంధము కలిగిన భార్య,పుత్రులు, బంధు మిత్రులు, గృహములు,ధనము, రాజ్యము,మంతులు, సేవకులు, ఇవన్నీ ఎలా శాశ్వతము అవుతాయి. ఇవన్నీ క్షణములో నశించిపోయేవే కదా! వీటి గురించి మనం చింతపడటం అవసరమా!

ఈ దేహము, భార్య, పుత్రులు, బంధుమిత్రులు, ధనము, రాజ్యము ఇవన్నీ శాశ్వతములు కానప్పటికీ, మన అజ్ఞానం వలన ఇవన్నీ

శాశ్వతములుగా ఉంటాయి అని అనుకుంటున్నాము. వీటి
మోహములో పడి, శాశ్వతమయిన ఆత్మానందమును
అనుభవించలేకపోతున్నాము.

ఓ దైత్యబాలకులారా! ఈ జన్మలో మనందరికీ ఈ
సంసారము, దేహము, భార్యాపిల్లలు, బంధుమిత్రులు, గృహములు,
ధనము ఇవన్నీ మనము పూర్వజన్మలో చేసుకున్న కర్మలఫలితంగానే
కలుగుతుంటాయి. ఈ జన్మలో ఆ కర్మల ఫలితాన్ని అనుభవిస్తూ,
సుఖములను, దుఃఖములను పొందుతూ ఉంటాము. అలా
అనుభవిస్తూనే ఈ జన్మలో కూడా కర్మలు చేస్తుంటాము. ఈ జన్మలో
చేసిన కర్మఫలములను అనుభవించడానికి మరొక జన్మ ఎత్తుతాము.
ఇలా జనన మరణ చక్రములో పడి కొట్టుకుంటుంటాము. ఇదంతా
మన అజ్ఞానం వలన కలుగుతూ ఉంది. మనలో ఉన్న అజ్ఞానం వలననే
మనకు ఈ దేహములు, ఆ దేహములతో చేసే కర్మలు ఆ కర్మల
ఫలితములను అనుభవించడానికి మరలా దేహములు
కలుగుతున్నాయి.

బాలకులారా! ధర్మము, అర్థము, కామము అనే
పురుషార్థములు ఆ పరమాత్మ అభీనంలో ఉన్నాయి. కానీ వీటి కోసరం
మనం నానా రకాల పాట్లు పడుతున్నాము. దీనికి బదులుగా మనము
ఆ శ్రీహరిని ప్రార్థిస్తే, ఆయనే మనకు ధర్మ, అర్థ, కామములు
సమకూరుస్తాడు కదా! కాబట్టి మీరందరూ ఆ శ్రీహరిని ప్రార్థించండి.
ఎందుకంటే, ఆ శ్రీహరి సర్వభూతములలో ఆత్మస్వరూపుడుగా
వెలుగుతున్నాడు. ఆయనకు సకల జీవ రాసుల మీద ప్రేమ, కరుణ,
వాత్సల్యము ఉన్నాయి.

ఈ పంచభూతములను ఆ పరమాత్మ సృష్టించాడు. ఆ పంచభూతముల కలయిక వలన ఈ దేహము సృష్టించబడింది. ఆపరమాత్మను అందరూ సేవించవచ్చును, దేవతలు, దానవులు, అసురులు, దైత్యులు, గంధర్వులు, యక్షులు ఎవరైనాసరే ఆ పరమాత్మను సేవించడానికి అర్హులు. ఆయనను సేవిస్తే, ఆయన అందరినీ కరుణిస్తాడు. అంతే కానీ, మేము బ్రాహ్మణులము, మేము దేవతలము, మేము ఋషులము, మేము అన్ని ఆచారములను పాటిస్తున్నాము అనుకున్నందు వలన ఏమీ ప్రయోజనము లేదు. ఇవేవీ ఆ పరమాత్మను తృప్తిపరచలేవు. ఎన్ని దానములు చేసినా, ఎంత తపస్సు చేసినా, ఎన్ని యజ్ఞములు చేసినా, ఎంత శుచిగా ఉన్నా, ఎన్ని వ్రతములు ఆచరించినా, అవి ఏవీ భగవంతునికి ప్రీతి పాత్రములు కావు. కేవలము నిష్కామ భక్తి ద్వారానే పరమాత్మసంతోషిస్తాడు. ఏ కోరికా లేని భక్తి తప్ప మిగిలినవి అన్నీ పరమాత్మ దృష్టిలో వ్యర్థములే.

కాబట్టి ఓ దానవ బాలకులారా! ఆ శ్రీహరి యందు భక్తి కలిగి ఉండటమే ఉత్తమమైన మార్గము. మీరందరూ ఆ శ్రీహరి యందు ప్రేమ భక్తి కలిగి ఉండండి. మనమే కాదు, ఇంతకు పూర్వము ఎంతో మంది యక్షులు, రాక్షసులు, స్త్రీలు, శూద్రులు, గ్రామీణులు, పశువులు, పక్షులు, ఎంతో పాపము చేసిన వారు కూడా భగవంతుని ఎడల భక్తితో మోక్షమును పొందారు. కాబట్టి ఈ లోకములో పరమాత్మ యందు ఏకాగ్రమైన భక్తి, ఈ సృష్టిలో ఉన్న సకల ప్రాణుల యందు దయ, ప్రేమ కలిగి ఉండటం, సాటి ప్రాణులలో భగవంతుని దర్శించడం, ఇవే మానవునికి పురుషార్థములు అని సకల శాస్త్రములు ఘోషిస్తున్నాయి.” అని ప్రహ్లాదుడు అసుల బాలురకు ఆత్మ తత్వమును,

భగవతత్వమును బోధించాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు ప్రహ్లాద చరిత్ర చెబుతున్నాడు.

(భాగవత పురాణ సారము అంతా ఈ ప్రహ్లాదుడు అసుర బాలకులకు చేసిన బోధలో నిండి ఉంది. భాగవతము పూర్తిగా చదవలేనివారు ఈ ప్రహ్లాదుని బోధలను చదువుకుంటే, వింటే, విన్నది కొంత అయిన ఆచరిస్తే, ఆ పరమాత్మ వారిని కరుణిస్తాడు.)

శ్రీ మద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము ఏడవ అధ్యాయముసంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓంతత్సత్

శ్రీ మద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము

ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

అసుర బాలకులు అందరూ ప్రహ్లాదుడు చెప్పిన మాటలను శ్రద్ధగా విన్నారు. ఇంత కాలము గురువులు చెప్పిన మాటలు, చదువులు అన్నీ ఎందుకు పనికి రావు అనుకున్నారు. అందరూ కలిసి షండుడు, అమర్కుని వద్దకుపోయి “ మాకు ప్రహ్లాదుడు ఎన్నో విషయాలు చెప్పాడు. మీరెప్పుడన్నా ఆ విషయాలు చెప్పారా! మీకు ఏమీ రాదు. మేము మీ వద్ద చదువుకోము.”అని అన్నారు.

గురువులకు విషయం అంతా అర్థం అయింది. ప్రహ్లాదుడు తాను చెడింది కాకుండా తక్కిన అసుర బాలకులను కూడా

చెడగొడుతున్నాడు అని తెలుసుకున్నారు. వారికి ఒంటినిండా చెమటలుపట్టాయి, వణికిపోతున్నారు. పరుగు పరుగున హిరణ్యకశిపుని వద్దకు పోయి జరిగింది అంతా ఆయనకు విన్నవించుకున్నారు.

ఆ మాటలు విన్న హిరణ్యకశిపుడు కోపంతో ఊగి పోయాడు. ఇంక ఉపేక్షించి లాభం లేదనుకున్నాడు. కొడుకు అని కూడా చూడ కుండా వీడిని వెంటనే వధించాలి అని నిశ్చయించుకున్నాడు. వాళ్లకు,వీళ్లకు చెప్పే బదులు తానే ప్రహ్లాదుని వధించాలని అనుకున్నాడు. ఎదురుగా ఉన్న ప్రహ్లాదునితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓలీ దుర్మార్గుడా! దుష్టుడా! కులనాశకుడా! మందబుద్ధీ! నేను నీకు తండ్రినే కాదు. దానవ చక్రవర్తిని. నా శాసనాన్నే భిక్కురిస్తావా! నీకు మరణమే శరణ్యము. నేను క్రీగంట చూస్తేనే మూడులోకములు గడగడలాడి పోతాయి. అటువంటిది, నేను ఎంత కోపించినా నీలో చలనం లేదు. ఎవరి అండ, ఎవరి బలము చూచుకొని, ఎవరున్నారు అన్న ధైర్యంతో ఇంత నిబ్బరంగా ఉన్నావు. చెప్పు” అని నిలబీసాడు. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు ఇలా అన్నాడు.

“తండ్రీ! ఎవరి బలం చూచుకొని నేను ధైర్యంగా ఉన్నానో, ఆ పరమాత్మ నాకు మాత్రమే కాదు, నీకు, బ్రహ్మ మొదలగు దేవతలకు, ఆ లోకములో ఉన్న అందరికీ బలము అతడే. సకల ప్రాణులు ఆయన అభీనములో ఉన్నారు. (ఇక్కడ పోతన గారు ఒక చక్కటి పద్యాన్ని రాసారు.

కం॥ బలయుతులకు దుర్బలులకు,
బలమెవ్వడు, నీకు నాకు బ్రహ్మాదులకున్
బలమెవ్వడు ప్రాణులకును
బలమెవ్వండట్టి విభుడు బలమసురేంద్రా?

తండ్రీ! దిక్కులకు,కాలమునకు అతీతుడైనవాడు ఎవరో, అన్ని
దిక్కులకు దిక్కు అయిన వాడు ఎవరో, అని ప్రాణులకూ
ఆధారభూతుడు ఎవరో, ఆ శ్రీహరి నాకు దిక్కు.

తండ్రీ! నీకు తెలియనిది ఏమున్నది. ఈ జగత్తుకు అంతటికీ
విభుడు ఆ శ్రీహరి. కాలాను గుణంగా ఆ శ్రీహరి వివిధ రూపములతో
మానవులకు దర్శనం ఇస్తుంటాడు. ఆయన సుగుణఖని. ఆ శ్రీహరి
సత్వ,రజస్తమోగుణముల ప్రభావంతో తన వినోదము కొరకు ఈ
సృష్టిచేస్తున్నాడు. పోషిస్తున్నాడు, లయం చేస్తున్నాడు. శ్రీహరికి నాశం
లేదు. ఈ దేహములు నశించిపోతాయి. వీటి మీద మమకారము
వదిలిపెట్టు. అన్ని ప్రాణులను సమమైన దృష్టితో చూడు.

తండ్రీ!నీకు బయట శత్రువులు ఎవరూ లేరు. శ్రీహరిని
ద్వేషించే నీ మనసే నీ ప్రధమ శత్రువు. నీ మనస్సును నిగ్రహించుకో.
నీకు శత్రువులు అంటూ ఎవరూఉండరు. ఈ రాక్షస భావాన్ని వదిలి
సాత్వికభావాన్ని అలవరచుకో! నీకు భయపడినీకు ఎవరూ బదులు
చెప్పడం లేదు. అలాగనీ నీవే గొప్ప పరాక్రమవంతుడివి, జ్ఞానివి అని
విర్రవీగకు. నేను నీకు హితబోధ చేస్తున్నాను. నా మాటలు ఆలకించు.

తండ్రీ! నీవు మూడులోకములను జయించావు. కానీ నీలో ఉన్న ఆరుగురు శత్రువులను జయించలేకపోయావు. నీ ఇంద్రియములను గెలువలేకపోయావు. అరిషడ్వర్గముల ముందు, నీ మనస్సు ముందు, నీ ఇంద్రియములముందు నీవు ఓడిపోయావు. నీవు పరాజితుడివి. నీలో ఉన్న ఆరుగురు శత్రువులను, నీ ఇంద్రియములను, నీమనస్సును జయించిన నాడు, నీకు ఈ అనంత విశ్వంలో శత్రువు అంటూ ఎవరూ ఉండరు.

తండ్రీ! నీ మనసు మార్చుకో. నా మాటలు ప్రశాంతంగా విను. నిర్మలమైన మనసుతో ఆలోచించు. ఈ కర్మలు నిన్ను బంధించి ఉంచాయి. ఆ కర్మబంధనములను తెంచుకో. నీ మనసును ఆ పరమాత్మయందు లగ్నం చేయి. బ్రహ్మానందాన్ని పొందు.” అని ప్రహ్లాదుడు తండ్రీకి హితబోధ చేసాడు.

కాని ప్రహ్లాదుని మాటలు హిరణ్యకశిపునికి రుచించలేదు. పైగా కోపాన్ని తెప్పించాయి. “దుర్మార్గుడా! దుష్టుడా! నీకే ఎదురు తిరిగుతావా! నాకే నీతులు చెబుతావా! నీవు చావుకు కూడా తెగించావు. లేకపోతే ఇంత ధైర్యంగా మాట్లాడవు. నేనెవరో తెలుసా! మూడులోకములకు అదిపతిని. చావును జయించాను. నన్ను మించిన వాడు ఎవరూ లేరు.నీవు చెబుతున్న శ్రీహరి నా తమ్ముడిని సంహరించాడు. ఆ శ్రీహరిని చంపడానికి నేను అన్ని చోట్లా వెతుకుతున్నాను. మూడులోకములు గాలించాను. నాకు భయపడి ఎక్కడో దాక్కున్నాడు పిరికిపంద. ఇందాకటినుండి నువ్వు విష్ణువు, శ్రీహరి అంటున్నావుకదా! ఆయన ఎక్కడ ఉంటాడో తెలిస్తే నాకు చెప్పు.

ఎక్కడ ఉంటాడు! ఎలా ఉంటాడు? ఎక్కడ తిరుగుతుంటాడు? నువ్వు చెప్పకపోతే నిన్ను, ఆ విష్ణువును ఇద్దరినీ కలిపి సంహరిస్తాను. చెప్పు” అని గద్దించి అడిగాడు హిరణ్యకశిపుడు.

తండ్రి అజ్ఞానానికి నవ్వుకున్నాడు ప్రహ్లాదుడు. శ్రీహరిని గురించి చెప్పే అవకాశం వచ్చింది కదా అని నిలువెల్లా పులకించిపోయాడు. మనసులో శ్రీహరికి నమస్కరించాడు. గొంతెత్తి ఇలా అన్నాడు.

మ: కలడంబోధి, గలండు గాలి, గలడాకాశంబునం, గుంభినిం గల, డగ్గిన్ దిశలం బగళ్ల నిశలన్ ఖద్యోత చంద్రాత్మలం గల, డోంకారంబునం ద్రిమూర్తుల ద్రిలింగవృక్తులం దంతటం గల, డీశుండు గలండు, తండ్రి! వెదకంగా నేల నీ యాయెడన్.

క॥ఇందు గల డందులేడని సందేహము వలదు, చక్రి సర్వోపగతుం, డెం దెందు వెదకి చూచిన, నందందే కలడు, దానవాగ్ధణి! వింటే!

తండ్రి! భగవంతుడైన విష్ణువు లేని చోటు లేనేలేదు. ఆయన సర్వవ్యాపకుడు. సముద్రంలో, గాలిలో, ఆకాశంలో, భూమిలో, అగ్నిలో, అన్ని దిక్కులలో, పగలు, రాత్రి, సూర్యునిలో, చంద్రునిలో, ఓంకారంలో, త్రిమూర్తులలో, ఆడ,మగ జాతులలో, అక్కడా ఇక్కడా అనేమిటి అంతటా ఉన్నాడు. శ్రీహరి ఒకచోట ఉన్నాడు, మరొక చోట లేడు అని సందేహము వద్దు. ఆయన అన్ని ప్రదేశములలో ఉన్నాడు. నువ్వు ఎక్కడ వెదికితే అక్కడే ప్రత్యక్షం అవుతాడు. నా మాట నమ్ము.” అని నమ్మకంగాచెబుతున్న కుమారుని చూచి హిరణ్యకశిపుడు కోపంతో

రగిలిపోయాడు.

“నువ్వు చెప్పేది అబద్ధం. శ్రీహరి ఎక్కడా లేడు. ఉంటే కనిపించడా!” అన్నాడు హిరణ్యకశిపుడు.

“శ్రీహరి అంతటా ఉన్నాడు. నువ్వుఎక్కడ వెదికితే అక్కడే ఉన్నాడు” అని వాదించాడు ప్రహ్లాదుడు.

ఇద్దరికీ పట్టుదల పెరిగింది.

క॥ ఢింభక! సర్వస్థలముల నంభోరుహనేత్రుడుండుననుచు మిగుల సంరంభంమున బలికెద వీ, స్తంభమున జాపగలవె? చక్రిన్ గిక్రిన్॥

క॥ స్తంభమున జాపవేనియు, గుంభిని నీశిరము ద్రుంచి కూల్చగ రక్షారంభమున వచ్చి హరి వి, స్తంభంమున నడ్డపడగ శక్తుండగునే॥

ఓరీ బాలకా! నీ శ్రీహరి అన్ని చోట్లా ఉన్నాడని ఎలుగెత్తి చెబుతున్నావే. ఉంటే ఈ స్తంభంలో చూపించు. లేకపోతే నీ తల నరుకుతాను. నీ శ్రీహరి వచ్చి నిన్ను ఎలా కాపాడతాడో నేనూ చూస్తాను.” అని అరిచాడు హిరణ్యకశిపుడు.

ఆమాటలకు ఏమాత్రం భయపడకుండా ప్రహ్లాదుడు తగు సమాధానము ఇచ్చాడు.

శా||అంభోజాసను డాదిగాగ దృణపర్వంతంబు విశ్వాత్కుడై
సంభావంబున నుండు ప్రోడ విపుల స్తంభంబునం దుండడే?
స్తంభాంతర్గతుడయ్యు నుండుటకు నే సందేహంబును లేదు,ని
ర్దంభత్వంబున నేడు గానబడు బ్రత్యక్ష స్వరూపంబునన్.

ఓ తండ్రీ! చిన్న గడ్డి పరక దగ్గరనుండి బ్రహ్మ పర్వంతము
అన్నింటిలోనూ ఆశ్రీహరి నిండి ఉన్నాడు. అలాంటప్పుడు ఈ స్తంభంలో
ఎందుకు ఉండడు? ఈ స్తంభంలో శ్రీహరి ఉన్నాడు అనడానికి
ఎటువంటి సందేహము లేదు. నీ పూర్వపుణ్యము వలన ఆ పరమాత్మ
ఈ స్తంభములో ప్రత్యక్షము అవుతాడు. చూడండి.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు హిరణ్యకశిపుడు పెద్దగా వికటాట్టహాసం
చేసాడు. తన ఆసనం మీది నుండి లేచాడు. ఒరలో నుండి కత్తిని
బయటకు లాగాడు. అటు ఇటు తిప్పాడు.

“ఒరేయ్! ఈ స్తంభంలో నీ శ్రీహరి ఉన్నాడు అన్నావు కదరా!
ఏడిరా నీ శ్రీహరి! స్తంభం చీల్చుకొని రమ్మనరా!” అని పక్కనేఉన్న
స్తంభాన్ని చేతితో బలంగా మోదాడు.

ఆ పిడికిలి దెబ్బకు ఆ స్తంభము నుండి ఈ బ్రహ్మాండం
బద్దలయిందా అన్నట్టు ఒక భయంకరమైన శబ్దం వినవచ్చింది. ఆ శబ్దం
బ్రహ్మలోకం వరకు వ్యాపించింది. ఆ శబ్దం ఎక్కడి నుండి వచ్చిందా
అని హిరణ్యకశిపుడు కలవర పడ్డాడు. నలుదిక్కులు చూచాడు. ఆ
సమయంలో శ్రీహరి తాను సర్వవ్యాపి అనే మాట నిజం చేయడానికా
అన్నట్టు ఆ స్తంభంలో నుండి భయంకరమైన, అటుమనిషి కాకుండా,

ఇటు జంతువు కాకుండా,ఒక రకమైన వికృత రూపంతో బయటకు వచ్చాడూ నారసింహ రూపమును చూచి హిరణ్యకశిపుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

“ఏమిటిది! ఇది మనిషా లేక జంతువా! లేక నరుడు, సింహమా! నరసింహమా!”అని ఆలోచిస్తున్న హిరణ్యకశిపున ఎదుట శ్రీహరి నారసింహ రూపంలో ప్రత్యక్షం అయ్యాడు.

ఆ రూపం భయంకరంగా ఉంది. పచ్చటి పసిమి వర్ణంలో ఉంది. కళ్లు ఉగ్రంగా ఉన్నాయి. తలచుట్టు సింహమునకు ఉన్నట్టు జాలు ఉంది. మొహం భయంకరంగా ఉంది. నాలుక పెద్దదిగా లోపలకు బయటకు ఆడుతూ ఉంది. పెద్దపెద్ద చెవులు నిక్కపాడుచుకొని ఉన్నాయి. నోరు పర్వత గుహలాగా తెరుచుకొని ఉంది. ఆ ఆకారము భూమిని ఆకాశమును ఆక్రమించింది. మెడ పాడవుగాఉంది. విశాలమైన వక్షస్థలము, సన్నని నడుము, తెల్లటి వెంట్రుకలు, ఎత్తైన భుజములు, కత్తులవంటి గోళ్లు, నాలుగు చేతులలో శంఖము, చక్రము, గద, పద్మము ఉన్నాయి. దానవ సంహారమునకు ఆవిర్భవించిందా అన్నట్టు ఉన్న ఆ రూపము అత్యంత భయంకరంగా ఉంది.

ఆవికృత రూపమును చూచిన హిరణ్యకశిపుడు ఇలాఅనుకున్నాడు. “ఆ శ్రీహరి నన్ను చంపడానికి ఈ మాయను పన్ని నట్టున్నాడు. అయినా ఏమయింది. ఈ వికృత రూపమును క్షణంలో నాశనం చేస్తాను.” అనుకుంటూ తన చేతిలో ఉన్న గదతీసుకొని

నారసింహస్వామి మీదికి అగ్నిలోకి మిడత దూకినట్టు దూకాడు. తన గదతో నారసింహస్వామి బలంగా మోదాడు. కాని నారసింహస్వామి హిరణ్యకశిపుని చేతిలోని గదను అవలీలగా పట్టుకున్నాడు. అవతలకు విసిరివేసాడు. గరుడుడు సర్పమును పట్టుకున్నట్టు నారసింహస్వామి హిరణ్యకశిపుని పట్టుకున్నాడు. కాని హిరణ్యకశిపుడు తప్పించుకున్నాడు. పక్కనే ఉన్న ఖడ్గమును, డాలును తీసుకున్నాడు. మరలా నారసింహస్వామి మీదికి ఉరికాడు.

నారసింహస్వామి మరలా హిరణ్యకశిపుని పట్టుకున్నాడు. నారసింహస్వామి హిరణ్యకశిపుని ఒక ద్వారము వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు. గడప మీద కూర్చున్నాడు. హిరణ్యకశిపుని తన తొడల మీద పడుకోబెట్టాడు. కత్తుల వంటి తన చేతి గోళ్లతో హిరణ్యకశిపుని పొట్టను చీల్చాడు. పొట్టలో నుండి పేగులను బయటకు తీసి మెడలో హారంగా వేసుకున్నాడు. నారసింహస్వామి తన గోళ్లతో హిరణ్యకశిపుని గుండెలు చీల్చాడు. గుండెను తీసి బయటకు విసిరేసాడు.

హిరణ్య కశిపునికి పట్టిన గతిని చూచిన అతని సైన్యాధికారులు సైనికులు ఆ వికృత రూపం మీదికి తమ తమ ఆయుధములతో విరుచుకుపడ్డారు. నారసింహస్వామి వారందరినీ తనగోళ్లతో చీల్చాడు. వారందరినీ సంహరించాడు.

నారసింహస్వామి తనజాలు విదిలిస్తుంటే భూమి, ఆకాశము, స్వర్గము కంపించిపోయాయి. ఆ సమయంలో నారసింహస్వామి ఎదిరించే సాహసం ఎవరూ చేయలేక పోయారు. నారసింహస్వామి అప్పటివరకూ హిరణ్యకశిపుడుకూర్చున్న సింహాసనము

మీద లీవిగా కూర్చున్నాడు. అక్కడ ఉన్న వారంతా నారసింహుని ఉగ్రరూపము చూచి గడగడవణుకుతున్నారు. మూడులోకములను గడగడలాడించిన హిరణ్యకశిపుని మరణం చూచిన దేవతలు ఆకాశం నుండి పుష్పవర్షముకురిపించారు. దుందుభులు మోగించారు. గంధర్వులు, సంతోషంతో గానం చేసారు. అష్టరసలు నృత్యం చేసారు.

ఇంతలో బ్రహ్మ, ఇంద్రుడు, శివుడు, దేవతలు, ఋషులు, పితృదేవతలు, సిద్ధులు, విద్యాధరులు, నాగులు, మనువులు, ప్రజాపతులు, అష్టరసలు, గంధర్వులు, చారణులు, యక్షులు, కిన్నరులు, కింపురుషులు, మొదలగు వారు అక్కడకు వచ్చారు. అందరూ ఆ ఉగ్రనరసింహునికి దూరం నుండి సాష్టాంగ దండ ప్రమాణం చేసారు. ముందుగా బ్రహ్మ నారసింహుని ఇలా స్తుతించాడు.

“ఓ దేవా! నీవు అనంతుడవు, అమితమైన శక్తికలవాడవు. పవిత్రుడవు. సత్వ, రజస్తమోగుణముల కలయికతో మూడులోకములను సృష్టించావు. పోషిస్తున్నావు. లయం చేస్తున్నావు. నీకు నాశము లేదు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని స్తుతించాడు.

తరువాత రుద్రుడు ఇలా స్తుతించాడు. “ఇదేమిటి నారాయణా! యుగాంతంలో రావలసినకోపం ఇప్పుడు ధరించావు. నీ కోపానికి పురుగులాంటి ఈ రాక్షసుడు హతమయ్యాడు. ఇంకనైనా నీ కోపాన్ని వదిలిపెట్టి, ఈ రాక్షసుని కుమారుడు ప్రహ్లాదుని రక్షించు.” అని అన్నాడు.

తరువాత ఇందుడు ఇలా స్తుతించాడు. “ఓ దేవా! ఈ హిరణ్యకశిపుడు దేవతలకు రావలసిన హవ్యభాగములను తానే తీసుకుంటున్నాడు. ఈ దైత్యుని చంపి మా యజ్ఞభాగములను మాకు వచ్చేట్టు చేసావు. మా స్వర్గలోకము మా వశమైనది. అయినా నీ పాదపద్మములను సదా మా హృదయములలో నిలుపుకున్న మాకు మాకు ఈ ఐశ్వర్యములతో పనేముంది. ఈ తుచ్ఛమైన ఐశ్వర్యములే కాదు, నీ పాదముల యందు మాకు ఉన్న భక్తి ముందు ముక్తి కూడా వ్యర్థమే. ఇంక ఇతర భోగముల గురించి చెప్పేదేముంది.” అని అన్నాడు.

తరువాత ఋషులు ఇలా స్తుతించారు. “నీవు మమ్ములను తపస్సుచేయమని ఆదేశించావు. నీ ఆదేశము మేరకు మేము తపస్సు చేసుకుంటున్నాము. ఇంతకాలము ఈ అసురుడు మా తపస్సును భగ్నం చేస్తున్నాడు. ఇప్పుడు నీవు అవతరించి ఈ రాక్షసుని సంహరించి మాకు తిరిగి తపస్సు చేసుకొనేటట్టు అనుగ్రహించావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని అన్నారు.

తరువాత పితృదేవతలు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! ఇంతకాలము ఈ రాక్షసుడు మాకు చెందవలసిన పిండములు, తిలోదకములు తానే గ్రహిస్తున్నాడు. ఇప్పుడు నీవు వీడిని సంహరించి మాకు ప్రతిరోజూ ఆహారమును సమకూర్చావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని స్తుతించారు.

తరువాత సిద్ధులు ఇలా అన్నారు. “ఓ దేవా! మేము ఎంతో తపస్సు చేసి అణిమ మొదలగు అష్టసిద్ధులను సంపాదించాము. ఆ

సిద్ధులను ఈ దుర్మార్గుడు తీసేసుకున్నాడు. అటువంటి వాడిని చంపి, మా సిద్ధులు మాకు వచ్చేటట్టు చేసావు. అట్టినీకు నమస్కారము.

విద్యాధరులు ఇలా స్తుతించారు. “మేము ఎన్నో కష్టనష్టములకు ఓర్చి అంతర్ధానము మొదలగు విద్యలను నేర్చుకున్నాము. ఈ మూర్ఖుడు మేము నేర్చుకున్న విద్యలను ప్రదర్శించకూడదని నిషేధించాడు. అట్టి ఈ మూర్ఖుని సంహరించి ఆ నిషేధాన్ని తొలగించావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అనిస్తుతించారు.

తరువాత నాగులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! ఈ తస్మరుడు మా పడగలమీద మాకుస్వతసిద్ధంగా ఏర్పడిన మణులను దొంగిలించాడు. అందమైన మా నాగజాతి స్త్రీలను అపహరించాడు. ఇప్పుడు వీడిని సంహరించి మా నాగజాతికి విముక్తి కలిగించావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని స్తుతించారు.

తరువాత మనువులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! మేము నీ ఆజ్ఞప్రకారము వర్ణాశ్రమ ధర్మములను పరిరక్షిస్తున్నాము. మేము కూడా ఆచరిస్తున్నాము. కాని ఈ రాక్షసుడు మమ్ములను మా విధులను సక్రమంగా నిర్వర్తించకుండా అడ్డుపడ్డాడు. ఇప్పుడు వీడిని చంపి మాకు వీడి పీడ వదిలించావు. ఇప్పుడు మేము ఏమి చెయ్యాలో మాకు ఉపదేశించమని ప్రార్థిస్తున్నాము.” అని అడిగారు.

తరువాత ప్రజాపతులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! మేము ప్రజాపతులము. నీవుమమ్ములను సృష్టించావు. సృష్టి చేయమని

మమ్ములను ఆదేశించావు. కాని ఈ దుర్మార్గుడు నీ ఆదేశములను పాటించవద్దని మమ్ము ఆజ్ఞాపించాడు. అందువలన మేము సృష్టి చేయలేకపోయాము. ఇప్పుడు వీడు నీ చేతిలో చచ్చాడు. ఇది మూడులోకములకు శుభసూచకము. ఇప్పటి నుండి మేము సృష్టి చేయడం కొనసాగిస్తాము.” అని అన్నారు.

తరువాత గంధర్వులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! మేము ఎల్లప్పుడూ నీ లీలలనే గానం చేస్తూ, నీ కొరకేనాట్యం చేస్తున్నాము. కానీ ఈ దుర్మార్గుడు మమ్ములను తనవినోదము కొరకు పాడమని ఆడమని ఆజ్ఞాపించాడు. చేసేదిలేక మేము వీడు చెప్పినట్టు ఆడాము పాడాము. ఇప్పుడు నీవు వీడిని వధించి మాకుస్వేచ్ఛను ప్రసాదించావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని అన్నారు.

తరువాత చారణులు ఇలా అన్నారు. “ఓ దేవా! మీము ఎల్లప్పుడూ నీ పాదపద్మములను సేవిస్తుంటాము. ఈ అసురుని బాధనుండి మమ్ములను విముక్తి చేసావు. మీకు నాకునమస్కారము.” అని అన్నారు.

తరువాత యక్షులు ఇలా స్తుతించారు. “మేము నీకు అనుచరులము. నీ సేవ చేసుకుంటూ ఉండేవాళ్లము. అటువంటి మమ్ములను ఈ హిరణ్యకశిపుడు తన పల్లకీ మోయమని ఆజ్ఞాపించాడు. చేసేది లేక ఇన్నాళ్లు వాడి పల్లకీ మోసాము. ఇన్నాళ్లకు మాకు విముక్తి లభించింది. నీకు మా నమస్కారము.” అని అన్నారు.

తరువాత కింపురుషులు నృసింహదేవుని ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! మీము ఈ సృష్టిలో అల్పులము. నీవు దేవదేవుడవు. ఈ అధముడు ఎప్పుడైతే నిన్ను దూషించాడో అప్పుడే చచ్చాడు. ఇప్పుడు వీడిని నీవు శాలీరకంగా చంపావు. అట్టినీకు నమస్కారము.” అని అన్నారు.

తరువాత వైతాళికులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవదేవా! నీ అవతార లీలా విశేషములను, నీ యశస్సును సభలలో గానం చేయడం మా వృత్తిధర్మము. అలా చేయడం వలన మాకు ముల్లోకములలో గౌరవ మర్యాదలు లభించాయి. కాని ఈ దుర్మార్గుడు తనను పొగడమని మమ్ములను ఆదేశించావు. వీడినిపొగడడం వలన మా గౌరవ మర్యాదలు మంటగలిసాయి. ఇప్పటి నుండి నీ అవతార లీలా విశేషములను స్తుతిస్తూ పోయిన మా గౌరవ మర్యాదలను మేముపొందుతాము.” అని అన్నారు.

తరువాత కిన్నరులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ దేవా! మీము సదా నీ సేవలో నిమగ్నమయి నీ వలన లబ్ధిపొందుతూ ఉండేవాళ్లము. కానీ ఈ దుర్మార్గువు మా అందరిచేత ఊరికే తన స్వంత పనులు చేయించుకొనేవాడు. చేసిన పనికి ఫలితమును ఇచ్చేవాడుకాదు. మా చేత ఊరికే ఊడిగము చేయించుకున్న పాపముఊరికే పోతుందా! అందుకే వీడు ఇటువంటి చావు చచ్చాడు. వీడిని చంపి నీవు మమ్ములనుకాపాడావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని స్తుతించారు.

తరువాత వైకుంఠములో ఉండే విష్ణువు యొక్క అనుచరులు ఇలా స్తుతించారు. “ఓ వైకుంఠవాసా! వీళ్లు జయవిజయులు. వీడిని చంపి వీడికి బ్రాహ్మణ శాపము నుండి విముక్తి కలిగించావు. వీడికి తొందరగా శాపము నుండి విముక్తి చేయడానికి ఈ అవతారము ధరించిన దేవా నీకు నమస్కారము.” అని స్తుతించారు.

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమ స్కంధము ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమ స్కంధము
తొమ్మిదవ0 అధ్యాయము.

నారదుడు ప్రహ్లాద చరిత్రను ధర్మరాజుకు ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

“ధర్మరాజా! బ్రహ్మ మొదలగు దేవతలు నృసింహ దేవుని పైవిధముగా స్తోత్రము చేసినప్పటికినీ, ఆయన ప్రసన్నుడు కాలేదు. దేవతలు ఆయన వద్దకు పోవడానికి భయపడుతున్నారు.

అందరూ లక్ష్మీదేవి వద్దకుపోయి “అమ్మా! మీకే మాకు దిక్కు. మీరు వెళ్లి మీ భర్తను శాంతింపజేయండి.” అని ప్రార్థించారు.

“నేను వెళ్లను. నేను ఇప్పటిదాకా చతుర్ముఖములు, శంఖుచక్రములతో, మెడలో వనమాలతో, కౌస్తుభమణితో, పీతాంబరముతో జగన్తోహనంగా వెలుగుతున్న శ్రీమహావిష్ణువును చూచాను కానీ ఈ వికృత రూపమును చూడలేదు. చూడటానికే భయంకరంగా ఉంది. నేను వెళ్లను.” అని పలికింది లక్ష్మి.

ఇలా కాదని బ్రహ్మదేవుడు ప్రహ్లాదుని వద్దకు వచ్చాడు.

“వత్సా ప్రహ్లాదా! నీవు కోరితేనే కదా నిన్ను రక్షించడానికి విష్ణుమూర్తి ఈ అవతారము ధరించాడు. కాబట్టి ఆయన కోపమును నీవే ఉపశమించచేయాలి.” అని ప్రహ్లాదుని నారసింహుని ముందు నిలబెట్టారు.

ప్రహ్లాదుడు చిరునవ్వుతో “మీరు చెప్పినట్టే చేస్తాను.” అని అన్నాడు. వెంటనే నడుచుకుంటూ నృసింహదేవుని వద్దకు పోయి ఆయన కాళ్ల మీద పడ్డాడు. దయాళువైన నృసింహదేవుడు ఆ చిన్ని బాలుని తన రెండు చేతులతో లేవనెత్తి తన కుడి చేతిని ప్రహ్లాదుని తలమీద పెట్టి ఆశీర్వదించాడు. నృసింహదేవుని చేతి స్పర్శతో ప్రహ్లాదునికి ఉన్న సకల అశుభములు తొలగిపోయాయి. ఆబాలుని శరీరం ఆనందంతో పులకించిపోయింది. కళ్లలో ఆనంద భాష్పాలు నిండాయి. ప్రహ్లాదుడు శ్రీహరి పాదములను తన హృదయములో నిలుపుకొని ఇలా ప్రార్థించాడు.

“ఓ దేవదేవా! బ్రహ్మ మొదలగు దేవతలు ఋషులు, సిద్ధులు, వీరందరు కూడా నిన్ను స్తుతించలేకపోయారు. కాని ఒక అసుర జాతిలో పుట్టిన బాలుడను నేను ఎలా స్తుతించగలను. నా స్తోత్రముతో నిన్ను ఎలా తృప్తిపరచగలను.

ఓ దేవదేవా! నిన్ను స్తుతించుటకు ధనము, ఉన్నత కులంలో జన్మించడం, అందము, తపస్సు చేయడం, శాస్త్ర పాండిత్యము, బలమైన ఇంద్రియములు కలిగి ఉండటం, మంచి తేజస్సు కలిగి ఉండటం, శౌర్యప్రతాపములు కలిగి ఉండటం, మంచి శారీరక బలము కలిగి ఉండటం, పౌరుషవంతుడుగా ఉండటం, బుద్ధి జ్ఞానము కలిగి ఉండటం, యమనియమాది అష్టాంగయోగములు అభ్యసించడం ఈ గుణములు ఏవీ అక్కరలేదు. కేవలం నీ మీద అచంచలమైన, నిష్కామమైన భక్తి ఉంటే చాలు. నీవు వారికి వశుడవు అవుతావు.

ఓ దేవా! వాడు పుట్టుకతో బ్రాహ్మణుడు కావచ్చును, పైన చెప్పిన 12 గుణములు కలిగి ఉండవచ్చును, కాని వాడు నీపాదపద్మములను సేవించకుంటే, వాడికి ఎన్ని మంచి గుణములు ఉన్నా వ్యర్థమే. అటువంటి బ్రాహ్మణుని కంటే, తన మనస్సును, వాక్కును, శరీరమును, తన ప్రాణములను సైతం భక్తితో నీకు అర్పించిన కడజాతి వాడు ఎంతో మేలు. తనకు అన్నీ తెలుసు అనే గర్వాంధుడైన బ్రాహ్మణుడు తాను పుట్టిన కులమును కూడా పవిత్రమే చేయలేడు.

ఓ దేవా! నిన్ను మేము స్తుతిస్తున్నాము అంటే మమ్ములను మేము గౌరవించుకోవడమే. నిజానికి నీకు మా స్తోత్రములు, పూజలు ఏమీ అక్కరలేదు. మమ్ములను మేము ఉద్ధరించుకోడానికి నీకు

పూజలు చేస్తున్నాము. కాబట్టి నేను బాలుడనయ్యునూ నా శక్తి కొలది నిన్ను కీర్తిస్తాను. ఎందుకంటే నీ మహిమలను విన్నా, కీర్తించినా, వారు అవిద్యనుండి విముక్తుడు అవుతాడు. తనకు తాను పవిత్రుడు అవుతాడు.

ఓ దేవదేవా! బ్రహ్మాది దేవతలు నిన్ను నిరంతరము పూజిస్తుంటారు, ధ్యానిస్తుంటారు. కాని మా అసుర కులములో పుట్టిన వారి మాదిరి నిన్ను ద్వేషించరు. నీవు ధరించిన ఈ అవతారము కూడా మా అసురకులమును ఉద్ధరించడానికి, లోక కల్యాణము కొరకు అని భావిస్తున్నాము. కాబట్టి ఓ దేవదేవా! నీ కోపమును, నీ ఉగ్రరూపమును ఉపసంహరించమని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఎందుకంటే నీ చేతిలో దుర్మార్గుడు అయిన నా తండ్రి మరణించాడు. ఇంక నీకు ఈ ఉగ్రరూపంతో అవసరం లేదు. నా తండ్రి మరణానికి మూడులోకములు సంతోషం వ్యక్తంచేస్తున్నాయి. కాని నీ యీ రూపమును చూచి మూడులోకములు భయంతో వణికిపోతున్నాయి.

మానవులు తమకు భయం కలిగినప్పుడు నీ స్వరూపమును, నీ నృసింహ నామమును జపిస్తారు. దయచేసి శాంతించు. నేనేదో భయపడుతున్నాను అని నిన్ను అడగడం లేదు. నాకు నీ ఉగ్రరూపము, నీ భయంకరమైన నీ ముఖము, తీక్షణమైన నీ నాలుక, సూర్యుని వలె మండే నీ కళ్లు, వాడిఅయిన నీ కోరలు, నీ ముఖమునకు అంటినరక్తము, నీ భయంకరమైన గర్జనలు, నీ వాడి అయిన గోళ్లు వీటిని చూచి నేను ఏ మాత్రమూ భయపడటం లేదు. కాని ఈ లోకంలో ప్రజలు భయపడుతున్నారు. కాబట్టి శాంతించు.

ఓ దేవదేవా! పూర్వజన్మలలో నేను చేసిన కర్మల ఫలితంగా నన్ను ఈ అసురజాతిలో పుట్టించావు. నేనుఎన్నో జన్మలుఎత్తాను. ఈ సంసార చక్రంలో పడి తిరుగుతున్నాను. నాకు మోక్షమును ప్రసాదించు. నీ పాదములను సేవించుకొనేభాగ్యము కలిగించు.

ఓ దేవా! నేను ఇప్పటి వరకూ ఎన్నో జన్మలు ఎత్తాను. ఎంత మందితోనో బంధములు కలిగి ఉన్నాను. అందులో నాకు ప్రియమైన వారు ఉన్నారు, నాకు శత్రువులుఉన్నారు. వారందరి సాంగత్యములో సుఖములు, దుఃఖములు అనుభవించాను. దేహాభిమానము అన మోహంలో పడిపోయాను. అందు వలన నిన్ను సేవించే ఉపాయము నాకు చెప్పు.

ఓ దేవా! నేను నీకు దాసుడను. నిరంతరము నీ పాదసేవ చేసుకొనే భాగవతుల ద్వారా అవతార విశేషములను, లీలలను, కథలను వింటూ రాగ ద్వేషముల నుండి విముక్తుడను అవుతాను.

ఓ దేవా! బాలురకు వారి తల్లి తండ్రులు, రోగులకు వైద్యులు ఇచ్చే ఔషధములు, సముద్రములో మునిగి పోతున్న వాడికి నావ, ఎలా రక్షణ కల్పిస్తాయో, అలాగే నిరంతరము ఈ సంసారములో పడి కొట్టుకుంటున్న మానవులకు నీవు తప్ప వేరే ఎవరు రక్షణ కల్పిస్తారు.

ఓ దేవా! సత్వగుణ సంపన్నులగు బ్రహ్మ మొదలగు దేవతా గణములు, పితృగణములు, ఎవరిచేత నియమింప బడి వారి వారి పనులు చక్కగా నిర్వహిస్తున్నారో,, వారందరూ ఎవరి కొరకు, ఎక్కడెక్కడ, ఏయే సమయములలో, ఎవరి నుండి ఆదేశములు

పాంది,, ఏ ఉద్దేశ్యముతో, ఏయే పనులు ఏ ఏ విధాలుగా చేస్తున్నారో, ఆ పనులన్నీ నీ స్వరూపాలే. అంతటా నీవే నిండి ఉన్నావు.

ఓ దేవా! నీ అంశతో పురుషుడు ఉద్భవించాడు. ఆ పురుషుని అనుమతితో కాలానుగుణంగా ఈ ప్రకృతి మనసును సృష్టించింది. ఆ మనసు గతజన్మ వాసనలతోనూ, కర్మలతోనూ, కర్మఫలములతోనూ నిండి పోయి ఉంది. ఆ మనసును జయించడం చాలా కష్టం. ఆ మనసే ఒక మాయ. ఆ మాయా మయమైన మనసును జయించడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. కేవలం నీ మీద భక్తితోనూ, నీ పాదసేవనతోనే మానవుడు ఆ మనసును జయించగలడు. నీ అనుగ్రహం లేనిదే ఎవరూ మనసును జయించలేరు.

ఓ దేవా! నీవు కాల స్వరూపుడవు. నీవు బుద్ధిని జయించావు. కార్యము, కారణమూ నీవే అయి ఉన్నావు. నీవు అజేయుడవు. ఈ దేహములో ఉన్న పది ఇంద్రియములు, పంచభూతములు, మనస్సు అనే సంసార చక్రంలో పడి చెరకు గడ వలె నలిగిపోతున్నాను. నేను నీ శరణు వేడుతున్నాను. దేవా! నన్ను రక్షించు.

ఓ దేవా! ఈ లోకంలో మానవులు స్వర్గసుఖాలు అనుభవించడం కోసరం, పూర్ణఆయుష్షు కోసరం యజ్ఞములు, యాగములు, వ్రతములు చేస్తుంటారు. కాని ఆ స్వర్గసుఖములు శాశ్వతములు కావనీ, ఆ కాస్త పుణ్యం అయిపోగానే మరలా మానవలోకంలోకి నెట్టబడతాడనీ, ఈ శరీరం అశాశ్వతమనీ, ఎన్నాళ్లు

బతికినా చివరకు మట్టిలో కలిసిపోతుందనీ, వారికి తెలియదు.
తనకు మరణం లేదనీ, తనకు మూడులోకములలో ఎదురులేదనీ
విర్రవీగే నా తండ్రిని త్రుటిలో నీవు సంహరించావు. ఈ సిరిసంపదలు,
స్వర్గసుఖములు శాశ్వతములు కావని నిరూపించావు.
కాలానుగుణంగా అన్నీ నాశనం అవుతాయని లోకానికి
తెలియపరిచావు.

ఓ దేవా! ఇటువంటి అశాశ్వతములైన సుఖములు,
భోగభాగ్యములు, అణిమాది అష్టసిద్ధులు నాకు వద్దు. నాకు నీ మీద
భక్తి, శ్రద్ధ కుదిరాయి. నిన్ను సేవించుకుంటూ ఉంటాను. నన్ను నీ
సేవకుడిగా అంగీకరించు. ఇది చాలునాకు.

ఓ దేవా! ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు, విషయసుఖములు
అన్నీ వినడానికి, అనుభవించడానికి బాగుంటాయి. కానీ వీటి వలన
కలిగే సుఖం ఎండమావి వంటిది. ఈ సుఖాలన్నీ ఈ దేహంతో
అనుభవిస్తాము. ఆ సుఖాల వల్లనే ఈ దేహానికి సమస్త వ్యాధులు
కలుగుతుంటాయి.. ఈ విషయం తెలిసి కూడా మానవులు ఆ
విషయసుఖాల వెంట పరుగెడుతుంటారు. తమలో ఉన్న కోరికలను,
కామాగ్నిని ఆర్దివేసే ప్రయత్నం చేయడం లేదు.

ఓ దేవదేవా! ఇక్కడ బ్రహ్మ దేవుడు ఉన్నాడు. లక్ష్మీదేవి ఉంది.
పరమశివుడు ఉన్నాడు. కాని వారి తలమీద నీవు ఎప్పుడూ నీ చేయి
పెట్టలేదు. కానీ ఒక అసురకులములో పుట్టిన నా తల మీద నీ చేయి
పెట్టి ఆశీర్వదించావు. నీ అనుగ్రహానికి నన్ను పాత్రుడిని చేసావు.
నాజీవితం ధన్యమయింది.

ఓ దేవా! నీవు ఆత్మస్వరూపుడవు. ఈ ప్రాణులకు అన్నిటికీ నీవు ఆపుడవు. నిన్ను సేవించిన వారందరినీ అనుగ్రహిస్తావు. వీడు విద్యావంతుడనీ, వాడు క్షుద్రుడనీ, వీడు ధనవంతుడనీ, వాడు పేదవాడనీ, అనే భేదభావము నీకు లేదు. అందరినీ సమానంగా చూస్తావు.

ఓ దేవా! నేనుకూడా అందరి మాదిరి కామభోగములకు, విషయ వాంఛలకు నిలయమైన ఈ సంసార కూపంలో పడేవాడినే. కాని ఈ నారద మహర్షి దయ వలన నాకు ఆత్మజ్ఞానము కలిగింది. నారదుల వారి వద్దనుండి ఆత్మజ్ఞానము పొందిన నేను నీ పాదములను ఎలా విడువగలను?

ఓ దేవా! నా తండ్రి సామాన్యుడు కాడు. అహంకారి. “ఇప్పుడు నేను నీ తల ఖండిస్తాను. నీ శ్రీహరి ఉంటే రమ్మను. నిన్నురక్షించమను.” అంటూ నా మీదికి కత్తితీసుకొని ఉరికాడు. ఆ సమయంలో నీవు వచ్చి నా తండ్రిని చంపి నన్ను రక్షించావు. కానీ నీవు నన్ను రక్షించడానికి నా తండ్రిని చంపావు అని నేను అనుకోవడం లేదు. బ్రాహ్మణశాపగ్రస్తులైన నీ భృత్యులకు శాపవిమోచనం కలిగించడం కోసరమే ఈ పని చేసావు అని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఓ దేవా! ఈ చరాచర జగత్తు అంతటా నీవే నిండి ఉన్నావు. నీవే ఈ జగత్తును సృష్టించి పోషించి లయం చేస్తున్నావు. ఈ జగత్తు సృష్టించబడక ముందు నీవు ఉన్నావు. ఈ జగత్త్రళయం తరువాత కూడా నీవు ఉంటావు. ఈ సృష్టి లయముల మధ్యలో నీవు నీ మాయ

ద్వారా ఈ సృష్టిలో ఉన్న జీవరాసులలో ప్రవేశించి వినోదిస్తున్నావు.
రకరకాల రూపములతో ప్రకటితమవుతున్నావు.

ఓ దేవా! ఈ జగత్తు అంతా నీవే. నీకు ఇష్టుడు, శత్రువు
అంటూ ఎవరూ లేరు. ఎందుకంటే ఈ జగమే మాయ అని నీకు
తెలుసు. విత్తనము లో నుండి చెట్టు వచ్చినట్టు ఈ జగత్తు అంతా నీలో
నుండి వచ్చింది. మరలా నీలోనే లీనం అవుతుంది. బీజము, వృక్షము
నీవే అయినపుడు, నీకు మిత్రులు, శత్రువులు ఎందుకుంటారు?

ఓ దేవా! ప్రళయకాలంలో ఈ జగత్తు అంతా నీలో లీనమై
ఉంటుంది. నీవు యోగనిద్రలోఉంటావు. తులీయావస్థలో
ఆత్మసుఖమును అనుభవిస్తూ ఉంటావు. ఆ సమయంలో నీకు
తమోగుణము గానీ, విషయవాంఛలు గానీ ఉండవు. నీ కాలశక్తి
ద్వారా ఈ ప్రకృతి ప్రేరేపించబడుతుంది. అప్పుడు నీవు తులీయావస్థ
నుండి మేల్కొంటావు. నీ నాభిలో నుండి ఒక పద్మము ఉద్భవిస్తుంది.
చిన్న బీజము నుండి పెద్ద వటవృక్షము పుట్టినట్టు, నీ నాభి నుండి ఈ
ప్రకృతి అనే పద్మము ఆవిర్భవిస్తుంది. ఆ పద్మము మధ్యలో నుండి బ్రహ్మ
ఉద్భవించాడు. ఆయన చుట్టు చూచాడు. ఆయనకు తాను ఉన్న
పద్మము తప్ప ఏమీకనపడలేదు. వేయి సంవత్సరముల పాటు జలంలో
ఉన్నాడు. కానీ నిన్ను చూడలేకపోయాడు. ఎందుకంటే, బీజము లో
నుండి వచ్చిన చెట్టు బీజమును చూడలేదు కదా! అలాగే నీ లోనుండి
పుట్టిన బ్రహ్మ నిన్ను చూడలేకపోయాడు.

తరువాత బ్రహ్మ ఆ పద్మములో కూర్చుని చాలా కాలము తపస్సు చేసాడు. అప్పుడు బ్రహ్మకు విశుద్ధమైన జ్ఞానము కలిగింది. అప్పుడు బ్రహ్మ తనలోనే ఉన్న నిన్ను దర్శించాడు. అనేక ముఖములు, చేతులు, కాళ్లు, తలలు, తొడలు, ముక్కులు, చెవులు, కళ్లు, అస్త్రములు కలిగిన నీ విరాట్ రూపమును చూచి బ్రహ్మ మహదానందము పొందాడు.

ఓ దేవదేవా! నీవు హయగ్రీవ రూపమును ధరించి రజోగుణము, తమోగుణములకు ప్రతీకలైన మధు, కైటభులను, సంహరించి, వేదములను తిరిగి బ్రహ్మకు అందించావు. ఆ కారణం చేత మహా ఋషులునీవు శుద్ధ సత్వగుణ స్వరూపుడవు అని కీర్తిస్తుంటారు.

(ఇక్కడ ఒక వివరణ. ఈ ప్రకృతిలో మూడు గుణాలు ఉన్నాయి. అందులో రజోగుణము, తమోగుణము ఆసులీ సంపదను కలుగజేస్తాయి. వారే మనలో కోరికల రూపంలో ఉన్న మధు, కైటభులు. శుద్ధసత్వగుణప్రధానుడైన పరమాత్మ హయగ్రీవ రూపంలో, ఆ మధుకైటభులు అనే రజస్తమోగుణములను సంహరించాడు. వేదములను బ్రహ్మదేవునికి ఇచ్చాడు అంటే మనలో జ్ఞానమును పెంపొందించాడు. అంటే మనలో రజోగుణము, తమోగుణముల ప్రభావంతో కలిగే ప్రాపంచిక విషయములు, విషయ వాంఛలు, కోరికలను, సత్వగుణంతో అంటే పరమాత్మ యందలి భక్తితో, పరమాత్మ నామస్తరణతో, నాశనం చేసి, జ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోవాలి అని అర్థం చెప్పుకోవచ్చు.)

ఓ దేవా! నీవు మనుషులలో, ఋషులలో, దేవతలలో, జంతువులలో, జలచరములలో అవతరించి, దుష్టశిక్షణ, శిష్ట రక్షణ చేస్తున్నావు. ఏ యుగములో అవలంబించ వలసిన ధర్మమును ఆ యుగములో రక్షిస్తున్నావు. కాని కలియుగములో మాత్రము నీవు కనపడకుండా ఉన్నావు. అందుకని, నీ అవతారములు అన్నీ మూడుయుగములకే పరిమితము అయ్యాయి.

ఓ దేవా! నా మనస్సు పాపభూయిష్టము అయి ఉన్నది. కామకోరికలచేత నిండి ఉన్నది. హర్షము, భయము, శోకము మొదలగు భావనలతో పీడించబడుతూ ఉంది. అందు వలన నా మనస్సు నీ కథల యందు లీనం కాలేకపోతుఉంది. కాబట్టి నేను భగవత్తత్వమును గురించి ఆలోచించలేకపోతున్నాను.

(ఇక్కడ అందరికీ ఒక సందేహము వస్తుంది. రాబోయే శ్లోకములలో కూడా ఇదే సందేహము వస్తుంది. అదేమిటంటే ప్రహ్లాదుడు 5 ఏళ్ల బాలుడు, మరి అతనికి హర్షము, కామ కోరికలు, పాపములు ఇవన్నీ ఎలా వచ్చాయి అని సందేహము. దీనికి సమాధానము 1. ప్రహ్లాదుడు ఇదివరకే చెప్పాడు. తాను ఇంతకు ముందు వేలవేల జన్మలు ఎత్తాడని. ఆ జన్మలలో చేసిన కర్మలు, హర్షము శోకముల గురించి మాట్లాడుతున్నాడు అని అనుకోవచ్చు. రెండవది ప్రహ్లాదుడు తన గురించే కాకుండా ఈ లోకంలో ఉన్న సకల మానవ జాతి గురించి మాట్లాడుతున్నాడు అని అనుకోవచ్చు. ఈ ప్రకారం అర్థం చేసుకుంటే సందేహములు తలెత్తవు.)

ఓ దేవా! ఒక భర్తకు ఎక్కువ మంది భార్యలుఉంటే, వారు ఆ భర్తను తమ వైపుకు రమ్మంటే తమ వైపుకురమ్మని తలా ఒక దిక్కుకు లాగుతుంటారు. అలాగే మానవ శరీరంలో రకరకాల రుచుల కొరకు నాలుక, విషయసుఖముల కొరకు మనస్సు, అందమైన స్త్రీల స్వర్గకొరకు చర్మము, రకరకాల భోజనములు తినవలెనని ఉదరము (పొట్ట), వీనుల విందైన విషయములు వినవలెనని చెవులు, రకరకాల సువాసనలను చూడాలని ముక్కు, చూడతగ్గవి, చూడకూడనివి చూడాలని ఉవ్విళ్ళూరే కళ్ళు, చేయవలసినవి, చేయకూడనివి పనులుచెయ్యాలని కర్మేంద్రియములు, జీవుడిని తలా ఒక దిక్కుకు లాగుతుంటాయి. జీవితము నాశనం చేసేవరకూ అవి వదిలిపెట్టవు.

ఓ దేవదేవా! ఈ మానవులు తాము చేసిన కర్మలను అనుసరించి సంసారము అనే వైతరణీ నదిలో పడుతున్నారు. పుడుతూ, పెరుగుతూ, తింటూ, తిరుగుతూ, చస్తూ ప్రతిరోజూ భయం భయంగా ఈ జీవన చక్రంలో తిరుగుతున్నారు. అంతే కాకుండా జీవితం అంతా మిత్రులను ఆదరించడం, శత్రువులను ద్వేషించడం, సుఖదుఃఖములను అనుభవించడం లాంటి ద్వంద్వాలలో మునిగితేలుతున్నారు. ఈ మూర్ఖులైన మానవులను దయతో చూడు.

హే భగవాన్! అయినా ఇవన్నీ నేను నీకు చెప్పాలా!నేనునిన్ను కోరాలా! నీకు తెలియదా! ఈ జగత్తును సృష్టించి, పోషించి, లయంచేయడానికి శక్తి ఉన్న నీకు దీనులను రక్షించడం పెద్ద పనేమీ కాదులే!

ఓ దేవా! నిరంతరం నిన్ను సేవించే నీ భక్తులను
రక్షించడంలో నీ గొప్పతనం ఏముంది. మూర్ఖులు, మూఢులు అయిన
ఈ అమాయక మానవకోటిని రక్షించి వారి మీద నీ అనుగ్రహం
చూపిస్తేనే, వారికి నీ మీద భక్తి కలుగుతుంది. ఎందుకంటే ఈ
మూర్ఖమానవులు సంసారము అనే వైతరణీ నదిలో మునిగి
తేలుతున్నారు. నా వంటి వారు ఈ వైతరణీ నదికి భయపడరు.
ఎందుకంటే నేను, నా లాంటి భక్తులు, నీ రూపము, గుణములను,
నీలీలలు అనే అమృతసరస్సులో మునిగి తేలుతున్నాము.

కాని నిన్ను ఒక్కరోజుకూడా తలచుకోని వారు ఉన్నారు.
వారు ఎంతసేపటికీ ప్రాపంచిక విషయములలోనూ, విషయ
వాంఛలలోనూ ఆసక్తి కనబరుస్తూ ఉంటారు. అటువంటి వారి
గురించి నేను దుఃఖపడుతున్నాను. వారిని నీ చెంతకు చేర్చుకో!

ఓ దేవదేవా! సాధారణంగా మునులు, ఋషులు ముక్తి
కొరకు నీ గురించి తపస్సు చేస్తుంటారు. కాని నేను మాత్రము
ముక్తికోరడం లేదు. నాకు నీ పాదములే కావాలి. ముక్తి అక్కరలేదు. నీ
ఒక్కడివే నన్ను రక్షించడానికి సమర్థుడవు అని అనుకుంటున్నాను.

ఓ దేవా! మరొక విషయం. ఈ కామసుఖములు
చర్మమునకు వచ్చే దురద లాంటివి. గోకుతుంటే హాయిగా ఉంటుంది.
కాని అదేపనిగా గోకితే మంట పుడుతుంది. ఈ కామకోరికలు
కూడామొదట్లో సుఖంగా ఉంటాయి. కాని అదేపనిగా అనుభవించడం
మొదలు పెడితే రోగాలు ముదిరి దుఃఖములకు దారి తీస్తాయి.

విపరీతమైన కామములు అనుభవించడం వలన దుఃఖములే కానీ సుఖము కలుగదు. కానీ మనసును, ఇంద్రియములను నిగ్రహించిన వారు, కామ సంబంధమైన కోరికలనుకూడా అదుపులో పెట్టుకోగలరు.

ఓ దేవా! మనస్సును ఇంద్రియములను జయించడం అందరికీ సాధ్యం కాకపోవచ్చు. అటువంటి వారు ఇతరులతో ఎక్కువగామాట్లాడకుండా మౌనంగా ఉండటం, ముక్తి కొరకు ప్రయత్నించడం, శాస్త్రములను చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం, తపస్సు చేయడం, వేదములను అధ్యయనం చేయడం, స్వధర్మమును పాటించడం, ఎక్కువ మంది జనంలో కాకుండా ఏకాంతంగా ఉండటానికి అలవాటుపడటం, భగవంతుని గూర్చి జపం చేయడం, ధ్యానసమాధిలో ఉండటం ఇవన్నీ ముక్తి సాధించడానికి ఉపాయాలు. కాని దంభము దర్బము ఉన్న వారు, బయట ప్రపంచంలో తమ గొప్ప తనాన్ని చాటుకోడానికి నీ మీద భక్తి ఉందని చెప్పుకోడానికి పైవిధంగా ప్రవర్తిస్తూ జనులను మోసం చేస్తుంటారు.

ఓ దేవా! విత్తనము లో నుండి మొక్క వస్తుంది. బీజము కారణము అయితే, మొక్క కార్యము. నిజానికి రెండూ ఒకటే. రెండింటిలోనూ నీవే ఉన్నావు. కేవలం భక్తియోగము అవలంబించిన వారే అన్నిటిలోనూ నిన్నే చూడగలరు.

ఓ దేవా! పంచభూతములలోనూ, పంచతన్మాత్రలలోనూ, ఐదు ప్రాణములలోనూ, (పాన,అపాన,వ్యాన,ఉదాన, సమాన), పది ఇంద్రియములలోనూ, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారము ఈ అన్నింటిలోనూ స్థూలంగానూ, సూక్ష్మంగానూ నీవే నిండి ఉన్నావు.

మనస్సు, వాక్కుతో తెలుసుకోగలిగే ప్రతి వస్తువుకూడా నీ కంటే
భిన్నమైనది కాదు.

ఓ దేవా! సత్త్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము,
మహత్తత్త్వము, మనస్సు, వీటితో నిన్ను తెలుసుకోవడం చాలా కష్టం.
అలాగే దేవతలు, మానవులు జనన మరణములకు లోబడి ఉన్నవారు.
ఆది అంతము కలిగిన వారు. ఆది, అంతము కలిగిన వారు ఆది
అంతము లేని నిన్ను ఎలా తెలుసుకోగలరు? అందుకని వారు నీ
గురించి తెలుసుకోవడం చాలా కష్టం. ఆ కారణం చేత, జ్ఞానులు ఈ
వేదాధ్యయనములు, శాస్త్రములను చదవడం, తర్కించడం ఇవన్నీ వృధా
అనుకుంటారు. కేవలం నీ పాదములసేవయే పరమావధి
అనుకుంటారు. ఆ కారణం చేత నేను కూడా ఈ శాస్త్రముల జోలికి
పోకుండా నీ మీద అచంచలమైన భక్తితో, నీ పాదములను సేవించే
అదృష్టాన్ని నాకు కలిగించు అని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఓ దేవదేవా! నీకు భక్తితో నమస్కరిస్తున్నాను. నిన్ను
స్తుతిస్తున్నాను. నేను చేసిన కర్మలను అన్నింటినీ నీకు అర్పిస్తున్నాను.
నిన్నుపూజిస్తున్నాను. నీ పాదములను సేవిస్తున్నాను. నీ లీలలను
వింటున్నాను. పె ఆర్జునేవల వలన కాకుండా సర్వసంగపరిత్యాగులు
ఇంక ఏ విధంగా నీ భక్తినిపొందగలరు? అందుకని, ఈ ఆరు తప్ప
నాకు మరొక ధ్యాసలేదు.”అని ప్రహ్లాదుడు నృసింహదేవుని కీర్తించాడు.”
అని నారదుడు ధర్మరాజుతో చెప్పాడు.

“ఓ ధర్మరాజా! ఈ విధంగా ప్రహ్లాదుడు నృసింహదేవుని
స్తుతించగా, ఆయన తనకోపాన్ని, ఉగ్రరూపాన్ని, ఉపసంహరించు

కున్నాడు. ప్రహ్లాదుని స్తోత్రములకు సంతోషించాడు. ప్రహ్లాదునితో ఇలా అన్నాడు.

“కుమారా! ప్రహ్లాదా! నీకు శుభం కలుగుతుంది. నీ పట్ల నేను ప్రసన్నుడనయ్యాను. నీకు ఏం వరం కావాలోకోరుకో. ఏదీ అడిగినా ఇస్తాను. కుమారా! నన్ను ప్రసన్నుడిగా చేసుకోని వారికి నేను కనిపించను. ఒకసారి నన్ను దర్శించిన మానవునికి పునర్జన్మ ఉండదు. కాబట్టి జ్ఞానులు, మునులు, ఋషులు నన్ను ప్రసన్నుడిగా చేసుకోడానికి తపస్సు చేస్తుంటారు.” అని అన్నాడు.

కాని ప్రహ్లాదుడు ఎటువంటి వరము కోరుకోలేదు. ఎందుకంటే ఈ ప్రాపంచిక విషయములకు సంబంధించిన కోరికలు, వరములు తనను ప్రలోభపెడతాయని భయపడ్డాడు. కేవలము భగవంతుని యందు ప్రేమ తప్ప తనకు వేరే ఏదీ అక్కరలేదనుకున్నాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు ప్రహ్లాద వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
పదవ అధ్యాయము.

నారదుడు ధర్మరాజుతో ప్రహ్లాద చరిత్రను ఈ విధంగా
చెబుతున్నాడు.

“ఓ ధర్మనందనా! తనను వరములు కోరుకోమన్న
నృసింహదేవునితో ప్రహ్లాదుడు ఇలా అన్నాడు.

“దేవదేవా! నేను అసుర బాలకుడను. రాజసము,
తామసము అసురులకు పుట్టుకతో వచ్చినగుణములు. నీవు వరములు
ఇస్తానని నన్ను ఆశ పెట్టవలదు. ఈ రజస్తమోగుణముల వలలో పడి
నేను ఈ ప్రాపంచిక సంబంధ మైన, కామ సంబంధ మైన కోరికలు
కోరుకునే ప్రమాదం ఉంది. కానీ నాకు ఈ కామ వాంఛలు అన్నా,
సంసారముఅన్నా భయం. నాకు చిన్నతనము నందే వైరాగ్యము
అలవడింది. అందుకనే నిన్ను ప్రార్థించాను.నీ పాదములు పట్టుకున్నాను.

నాకు తెలుసు! నీవు నన్ను పరీక్షింప దలచి నన్ను
వరములు కోరుకోమన్నావు. నాలో కామ కోరికలను ప్రకోపింప
దలచావు. కాని సాక్షాత్తు ఆ దేవదేవుడే నా ఎదుట ప్రత్యక్షమై వరములు
కోరుకోమన్నప్పుడు, నేను ఈ తుచ్ఛమైన సాంసారిక సంబంధమైన
కోరికలు, ప్రాపంచిక విషయములు, కామమునకు సంబంధించిన
కోరికలు కోరుకుంటే నేను నీతో వ్యాపారము చేస్తున్నట్టు అవుతుంది.

నేను నిన్ను ప్రార్థించినందుకు నీ నుండి ప్రతిఫలము కోరినట్టు అవుతుంది. ఎవడైతే నీకు పూజలు, వ్రతములు చేసి, నీకు నివేదనలు అర్పించి, నిన్నుకోరికలు కోరుతాడో, వాడు నీతో వాణిజ్యము చేస్తున్నట్టు అవుతుంది కానీ అది నీ మీద భక్తి కాదు.

తన యజమాని తనకుఏదో చెయ్యాలని ఆశించే భృత్యుడు, భృత్యుడు కాడు. అలాగే తన భృత్యుడు తాను ఇస్తున్న వేతనమునకు తనకు ఏదో చెయ్యాలని ఆశించే యజమాని, యజమానీ కాడు. యజమానీ భృత్యుడు ఒకరికి ఒకరు నిష్కామంగా సేవచేస్తేనే వారు నిజమైన యజమానీ, భృత్యుడు అవుతారు. అలాగే తాను కోరుకున్న కోరికలు తీరడం కోసరం దేవుడిని పూజించేవాడు భక్తుడు కాదు, తన భక్తులు తనను పూజించాలనీ, తనకు నివేదనలు, కానుకలు సమర్పించాలనీ కోరుకొనే దేవుడు దేవుడు కాడు.

(ఇప్పుడు ఒక్కసారిఆలోచించండి. రోజూ ఈ మానవులు చేస్తున్న పనేమిటి. మనం చేసే వ్రతాలు, పూజలు, నివేదనలు, హుండిలో వేసే కానుకలు, ఇచ్చే విరాళాలూ, చేయించే బంగారు తొడుపులూ, వజ్రకిరీటాలూ ఇవన్నీ నిష్కామం గా చేస్తున్నామా లేక భగవంతుడి నుండి ఏదో ఆశించి ఆయన మన కోరికలు తీరుస్తాడని చేస్తున్నామా! అలా చేస్తే అది దేవుడితో చేసే వ్యాపారమే కానీ భక్తి కాదు అని ప్రహ్లాదుడు స్పష్టం చేసాడు.

ఒకాయన తాను చేసే అక్రమాల నుండి తనను రక్షించమని దేవుడికి 7 కోట్లుపెట్టి వజ్రాల కిరీటం చేయించాడు. కాని

చేయించిన కొద్ది రోజులకే ఆయన జైల్లో పడ్డాడు. ఇది వ్యాపారం కాదా! అధికారం లో ఉన్న ఒకాయన ప్రాణాలను బాంబు దాడి నుండి భగవంతుడు కాపాడితే, ఆయన దానిని అడ్డం పెట్టుకొని, “నా మీద బాంబులు వేసారు, నామీద జాలి చూపించి నాకు ఓట్లు వేయండి” అని అర్థాంతరంగా ఎన్నికలలోకి దిగితే, ఉన్న అధికారం ఊడింది. కాబట్టి భగవంతుడు ఇటువంటి వారిని క్షమించడు అని అర్థం అయింది కదా. భగవంతునితో వ్యాపారం చేయడం అనర్థకం అని ప్రహ్లాదుడు ఆనాడే చెప్పాడు. అది ఈనాటికీ వర్తిస్తుంది.)

ఓ దేవదేవా! నేను నిష్కామ భక్తుడను. నిన్ను ఏమీ కోరను. నువ్వు కూడా నా నుండి ఏమీ ఆశించని భగవంతుడివి. అందువలన నాకూ నీకూ ఈ నాటి రాజు, భృత్తుడు అనుబంధం లేదు. నీకు నాకు వరాలు ఇవ్వాలని అంతగా అనిపిస్తే, నా హృదయంలో ఎన్నటికీ కామ వాంఛలు, కోరికలు కలగకుండా వరం ప్రసాదించు. నా మనస్సు నీ పాదాల మీద నిరంతరం లగ్నం అయి ఉండేటట్టు వరం ప్రసాదించు.

ఓ దేవా! మానవునికి హృదయం ముఖ్యం. దాని నుండే కామ వాంఛలు, కోరికలు బయలుదేరుతాయి. ఒకసారి కోరికలు పుట్టడానికి మొదలుపెట్టాయంటే అవి ఇంద్రియములను, మనస్సును, ప్రాణమును, దేహమును, ధర్మమును, ధైర్యమును, బుద్ధిని, సిగ్గును, సంపదలను, కీర్తిని సర్వనాశనం చేస్తాయి. ఏ అనర్థానికైనా మూలం కోరికలే. కాబట్టి మానవులు కోరికలను వదిలి పెడితే, వారు నిన్ను చేరుకోగలరు. మానవులు నిన్ను ఏ కోరికలు కోరకుండా ఉంటే, నీవే వారికి అనంతమైన ఐశ్వర్యములను ప్రసాదిస్తావు. ఈ విషయం తెలియని మూర్ఖులు నిన్ను ప్రతిరోజూ ఎన్నో కోరికలు కోరుతుంటారు.

ఓ దేవదేవా! నీవు ఐశ్వర్య సంపన్నుడవు. పరమ పురుషుడవు. మహాత్ముడవు. మా దుఃఖములను అంతం చేసే శక్తి కలవాడివి. నృసింహావతారంలో మా ముందు ప్రత్యక్షం అయ్యావు. అట్టి నీకు నమస్కరిస్తున్నాను.”అని ప్రహ్లాదుడు నృసింహమూర్తికి నమస్కరించాడు.

ఘ్రేన చెప్పబడిన విషయములను స్వామి చింతయానంద గారు ఒకసారి తన గీతోపన్యాసాలలో చాలా తమాషాగా చెప్పారు. స్వామివారు ఒకసారి విదేశాలలో పర్యటిస్తున్నప్పుడు ఒక విదేశీయుడు స్వామి వారిని ఒక ప్రశ్న అడిగాడట. “స్వామీజీ! మీ హిందూ దేవుళ్లు అందరూ ఎప్పుడూ చిరునవ్వు నవ్వుతుంటారు. ఏడుస్తున్న దేవుడు, బాధపడుతున్న దేవుడు కనిపించడు. దానికి కారణం ఏమి?” అని అడిగాడట. దానికి స్వామీజీ నవ్వి ఆయనకు సమయస్ఫూర్తితో ఈ క్రింది విధంగా సమాధానం చెప్పాడట.

“ఏమీలేదు. భగవంతుడు ఈ భూమిని సృష్టించాడు. భూమిలో నుండి వజ్రములు, బంగారము, ఖనిజములు ఇచ్చాడు. రకరకాలైన పంటలు పండటానికి వర్షాలను కురిపించాడు. ఆ భూమిని అందరినీ అనుభవించమన్నాడు. మానవుడికి పనులు చేయడానికి చేతులు ఇచ్చాడు. నడవడానికి కాళ్లు ఇచ్చాడు. తినడానికి నోరు ఇచ్చాడు. అరిగించుకోడానికి కడుపు ఇచ్చాడు. అన్నీ అందరినీ సమానంగా అనుభవించమన్నాడు. కానీ ఈ మానవుడు ఏం చేస్తున్నాడు. పొద్దుటే లేచి, వెధవ మొహం వేసుకొని, భిక్షా పాత్ర పట్టుకొని దేవుడి ఎదురుగా నిలబడి “స్వామీ! నాకు అది కావాలి. ఇది

కావాలి. వాడు నాశనం కావాలి. నేను బాగుపడాలి. ఊళ్లో ఉన్న సంపదలు అన్నీ నాకే కావాలి.” అంటూ అడ్డమైన కోరికలు కోరుతున్నాడు. అందుకు లంచంగా ఒక పండు కానీ, కొబ్బరికాయ గానీ నైవేద్యంపెడుతున్నాడు. అది చూచిన దేవుడు “నేను నీకు అన్నీ ఇచ్చాను కదా వాటిని, అందరూ సమంగా పంచుకొని, తనివిదీరా అనుభవించకుండా, ఈ దరిద్రం ఏమిటా నీకు” అంటూ దేవుడు చిరునవ్వునవ్వుతున్నాడు.” అని స్వామీజి చమత్కారంగా సమాధానం చెప్పాడట. ఈ సమాధానం పైన చెప్పిన ప్రహ్లాదుడి సమాధానికి అన్వయించుకుంటే సరిపోతుంది కదూ!)

ఆ ప్రకారంగా ప్రహ్లాదుడు ప్రార్థించిన తరువాత భగవానుడు ప్రహ్లాదుని చూచి ఇలా అన్నాడు. “కుమారా! నీ వలె ఏకాగ్రత కలిగినభక్తులు ఈ లోకములో ఉన్న సుఖములను కానీ, పరలోకములో ఉన్న సుఖములు గాని కోరుకోరు. నీవు అడక్కుండానే నేను నీకు ఒక వరము ఇవ్వదలిచాను. నీవు ఈ మన్వంతరము చివర వరకూ దైత్యులకు అభిపతివై ప్రాపంచిక సుఖములను అనుభవిస్తూ రాజ్యపాలన సాగిస్తావు. కాని నీవు మాత్రము ఈ ప్రాపంచిక సుఖముల పట్ల ఆసక్తి లేకుండా, ఎల్లప్పుడూ నన్ను కీర్తిస్తూ, నా కథలను వింటూ, సర్వభూతముల యందు ఉన్న నన్ను తలచుకుంటూ, నీవు చేసే అన్ని కర్మలను నాకు అర్పిస్తూ, జీవితం గడుపు. నీవు పూర్వజన్మలలో చేసిన పుణ్యమును ఈ జన్మలో సుఖముల రూపంలో అనుభవించు. పూర్వ జన్మలో చేసిన పాపములను ఈ జన్మలో పుణ్య కార్యములు చేయడం ద్వారా పోగొట్టుకో. నీ కీర్తి మూడు లోకములలో వ్యాప్తి చెందుతుంది. నీవు క్రమ క్రమంగా ఈ ప్రాపంచిక బంధనములనుండి విడి వడి

తుదకు నన్ను చేరుకో. ఎవరైతే నీ చరిత్రను, నా చరిత్రను, నీవు చేసిన స్తోత్రమును చదువుతారో, వింటారో, వారికి ఈ కర్మబంధనములనుండి విముక్తి లభిస్తుంది.” అని పలికాడు భగవానుడు.

అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు నృసింహమూర్తితో ఇలా అన్నాడు.

“ ఓ దేవదేవా! నా వంటి కృపణులను రక్షించేవాడా! నా తండ్రి అయిన హిరణ్యకశిపుడు తన అవసాన దశలో నిన్ను చూస్తూ, నీ శరీరాన్ని తాకుతూ మరణించాడు. అందుకని ఆయన పవిత్రుడు అయ్యాడు. కానీ, నా తండ్రి తనజీవితం అంతా నిన్ను ద్వేషిస్తూ గడిపాడు. నీ గురించి, నీ మహత్తు గురించి తెలుసుకోలేక కేవలం నిన్ను తనసోదరుని చంపిన హంతకునిగానే భ్రమించాడు. నిన్నే కాదు, నన్ను కూడా దూషించాడు. హింసించాడు. ఎంతో పాపం చేసాడు. నీవు దయయుంచి నా తండ్రిని క్షమించి, నా తండ్రిని పాపవిముక్తుడిని చెయ్యి. నా తండ్రిని పవిత్రుడిగా అనుగ్రహించు. ఇదే నీవు నా ఇచ్చే వరం.” అని కోరాడు ప్రహ్లాదుడు.

ఆ మాటలు విన్న భగవానుడు ఇలా అన్నాడు. “కుమారా! నీవు ఈ అసుర వంశంలో పుట్టడం వలన, నీ తండ్రి ఒక్కడే కాదు, నీ వంశంలో నీతో పాటు 21 తరాల వారు పవిత్రులయ్యారు. నీవే కాదు, నీ వంటి ప్రశాంత మైన మనస్సు కలవారు, అందరినీ సమానంగా చూచేవారూ, సాధువులు, ఆచార, వ్యవహారములను పాటించేవారు, నా మీద అచంచల మైన భక్తి కలవారూ ఎక్కడ నివసిస్తూ ఉంటారో ఆ ప్రదేశములు ఎల్లప్పుడూ పవిత్రంగా ఉంటాయి. పైలక్షణములు కలిగిన నా భక్తులు సకల ప్రాణుల యందు సమబుద్ధికలిగి ఉంటారు. ఎవరికీ

ఏ విధమైన కష్ట నష్టములను కలుగచేయరు. అంతే కాదు! నీ వంటి వారే నాకు అత్యంత ప్రియమైన భక్తులు. ఆ భక్తులలో కెల్లా నీవు శ్రేష్ఠుడవు. మూడులోకములలో ఉన్న భక్తులకు నీవు ఆదర్శప్రాయుడవు. భక్తుడు అంటే నీ మాదిరి ఉండాలి అని అందరూ అనుకుంటారు.

కుమారా! నా స్వర్గతో పవిత్రమైన నీ తండ్రి శరీరమునకు దహన సంస్కారములు యధావిధిగా నిర్వహించు. నీ వంటి గుణవంతుడైన పుత్రుని చేత అంతిమసంస్కారములు చేయించుకున్న నీ తండ్రి ఉత్తమలోకములు పొందుతాడు. తరువాత నీవే ఈ దైత్యులకు అధిపతివి. వేదములలో చెప్పిన మాదిరి సకల కర్మలు నిర్వహించు.” అని పలికాడు భగవానుడు.

ఇంతసేపూ బ్రహ్మ మొదలగు దేవతా గణములు దూర దూరంగా ఉన్నారు. నృసింహస్వామి శాంతించాడు అని తెలిసిన తరువాత అందరూ స్వామి దగ్గరగా వచ్చారు.

బ్రహ్మ శ్రీహరిని ఈ విధంగా స్తుతించాడు. “ఓ దేవదేవా! అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకా! పుట్టుక లేని వాడా! సనాతనుడా! నీ దయ వలన మూడులోకములకు కంటకుడుగా మారిన ఈ హిరణ్యకశిపుడు వధింప బడ్డాడు. ఇదంతానా వలననే జరిగింది. నా చేత సృష్టించబడిన ప్రాణుల చేత చావు లేకుండా ఇతడికి వరం ప్రసాదించాను. అదే ఇంత చేటు తెచ్చింది. నేను ఇచ్చిన వరాలతో గర్వించిన ఈ దైత్యుడు ధర్మహాని చేసాడు. ముల్లోకవాసులను హింసించాడు. నా చేతనే కాదు, ఎవరి చేతా సృష్టించబడని నీవు ఇతనిని సంహరించావు. ఈ దైత్యుని పుత్రుడు, పరమభాగవతోత్తముడు

అయిన ఈ బాలుడు నీ శరణుజొచ్చాడు. ఇతని తండ్రిని చంపి ఇతనిని కాపాడావు. ఓ దేవా! నిన్ను ఈ నృసింహరూపములో ఎవరు కొలిచినా వారికి భయాందోళనలు దూరం అవుతాయి. వారు అకాల మృత్యువాత పడరు. వారికి సదా నీ రక్షణ కలుగుతుంది.” అని బ్రహ్మదేవుడు పలికాడు.

ఆ మాటలు విన్న నృసింహదేవుడు “ఓ పద్మసంభవా! ఎంతో మంది నీ గురించి తపస్సు చేస్తుంటారు. నీవు వరాలు ఇస్తుంటావు. కానీ ఇటువంటి దుర్మార్గులకు వరాలు ఇచ్చేముందు కొంచెం వెనుకా ముందు ఆలోచించి వరాలు ఇవ్వాలి. లేకపోతే ఇటువంటి అనర్థములే కలుగుతాయి. ఇటువంటి వారికి అసాధారణమైన వరాలు ఇవ్వడం పాములు పాలు పోసినట్టు అవుతుంది.” అని పలికాడు పరమాత్మ. తరువాత తన నృసింహ రూపము ఉపసంహరించుకొని అదృశ్యం అయ్యాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు ప్రహ్లాద చరిత్ర వినిపించాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు.

“ఓ ధర్మరాజా! ఆ ప్రకారంగా శ్రీహరి అంతర్హితుడు అయిన తరువాత, ప్రహ్లాదుడు బ్రహ్మ దేవుని, శివుని, ఇంద్రుని, ప్రజాపతులను, దేవతా గణములను భక్తితోపూజించాడు. తరువాత బ్రహ్మ దేవుడు, శుక్రాచార్యుడు ప్రహ్లాదుని దైత్య, దానవులకు అభిపతిగా రాజ్యాభిషేకం చేసారు. తరువాత అందరూ తమ తమ నివాసములకు వెళ్లిపోయారు.

ఓ ధర్మనందనా! ఈ ప్రకారంగా విష్ణువు యొక్క పార్షదులైన జయవిజయులు తమ తొలి జన్మలో హిరణ్యాక్ష,

హిరణ్యకశిపులుగా జన్మించారు. తమ రెండవ జన్మలో రావణ, కుంభ
కర్ణులుగా జన్మించారు. అయోధ్యాధి పతి అయిన రాముని చేతిలో
ఇద్దరూ మరణించారు. తమ మూడవ జన్మలో శిశుపాల దంత
వక్త్రులుగా జన్మించారు. నీ ముందే వారు శ్రీకృష్ణుని చేతిలో
చంపబడ్డారు. జయవిజయులు ఈ మూడు జన్మలలో శ్రీహరిని
అపరిమితంగా ద్వేషించి, వారి చేతిలో మరణించి, తొందరలోనే తమ
నిజస్వరూపములను పొందారు. ఈ మూడు జన్మలలో వారు శ్రీహరి
చేతిలో మరణించడం వలన, ఆయా జన్మలలో వారు చేసిన పాపముల
నుండి విముక్తి పొందారు. వారి మూడవ జన్మలో శిశుపాల,
దంతవక్త్రులే కాదు, వారి మిత్రరాజులు కూడా శ్రీకృష్ణుని ద్వేషించి,
ఎల్లప్పుడూ, జీవితాంతం ఆ శ్రీకృష్ణుని తలచుకుంటూ, చివరకు ముక్తి
పొందారు.

ఓ ధర్మనందనా! నీవు ఈ శిశుపాలుడు, దంతవక్త్రుడు
ఎందుకు ముక్తి పొందారు అని అడిగావు కదా. నీకు వారి పూర్వ కథ
గురించి వివరంగా చెప్పాను. ఇందులో నీకు శ్రీహరి ధరించిన
అవతార విశేషములనుకూడా వివరించాను. మహాభక్తుడు అయిన
ప్రహ్లాదుని చరిత్రను, అతని భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యములను, సృష్టి, స్థితి,
లయములకు అభిపతి అయిన ఆ పరమాత్మ యొక్క అవతార
విశేషములను, దేవతలు, దానవులు కాలానుగుణంగా ఒక సారి
దేవతలు విజేతలైతే, ఒకసారి దైత్యులదానవులు విజేతలు అవుతారు అన్న
సత్యాన్ని, నీకు వివరించాను. అంతే కాకుండా, భక్తి తత్వాన్ని, అచంచల
మైన భక్తితో ఆ పరమాత్మనుపొందే విధానాన్ని, భాగవత ధర్మాన్ని,
ఆధ్యాత్మిక తత్వాన్ని వర్ణించాను. ఈ ప్రహ్లాద చరిత్రను భక్తితో చదివినా,
విన్నా, వారు ఈ కర్మబంధనముల నుండి విముక్తిపొందుతారు

అనడంలో సందేహము లేదు. అంతే కాదు నృసింహావతారంలో శ్రీహరి ప్రదర్శించిన లీలావిశేషములను చదివినా, వినినా, వైకుంఠప్రాప్తిని పొందుతాడు.

ఓ ధర్మనందనా! ప్రహ్లాదుని సంగతి అటుండనీ. ఆయనకు కేవలం కొన్ని ఘడియల సేపు భగవంతుని దర్శనం లభించింది. మీకు అలా కాదు. ఆ శ్రీహరి శ్రీకృష్ణపరమాత్మరూపంలో మీ ఇంట్లోనే ఉన్నాడు. ఆయన మీకు అత్యంత ప్రియమైనవాడు. మీకు స్నేహితుడు. మీకు బంధువు. మీకు ఆత్మస్వరూపుడు. మీచే అనునిత్యము పూజలందుకుంటున్నాడు. మీరు చెప్పిన మాట వింటున్నాడు. ఒక్కోసారి మీకు గురువుగా మీకు హితోపదేశం చేస్తుంటాడు. నిత్యమూ ఆ భగవానుని సందర్శన భాగ్యంతో పునీతులవుతున్న మీ అదృష్టం ఏమని చెప్పను!

(ఇక్కడ పోతన గారు ఒక అద్భుతమైన పద్యం రాసారు. దానిని మీకు అందిస్తున్నాను.)

మ॥జలజాతప్రభవాదులున్ మనములో జల్పించి భాషావళిం
బలుకం లేని జనార్దనాహ్వాయ పరబ్రహ్మాంబు నీ యింటిలో
జెలియై మేనమఱిందియై సచివుడై చిత్రపియుడై మహా
ఫలసంధాయకుడై చరించుటలు నీ భాగ్యంబురాజోత్తమా!

ఆ పరమాత్మ తత్వమును సాక్షాత్తు బ్రహ్మాదేవుడు, శివుడు కూడా పరిపూర్ణంగా వర్ణించలేరు. శ్రీకృష్ణరూపములో ఉన్న ఆ

పరమాత్మ జితేంద్రియుడు, భక్తసులభుడు. తన భక్తులను అనునిత్యం రక్షించే ఆ శ్రీకృష్ణునికి నమస్కారము.

ఓ ధర్మనందనా! పూర్వము మయుడు అదే దానవ శిల్పి ఉండేవాడు. అతడు మాయావి. ఎన్నో మాయలు నేర్చిన వాడు. ఆ మయుని మాయలను ఆ మహాదేవుడు కూడా ఛేదించలేక పోయాడు. తరువాత శ్రీహరి కలుగచేసుకొని మహాదేవుని కీర్తిని నిలబెట్టాడు. ” అని అన్నాడు నారదుడు.

ఇప్పుడు ధర్మరాజుకు ఒక సందేహము వచ్చింది. “ఓ నారద మహర్షీ! ఈ మయుడి వలన మహాదేవుని కీర్తికి ఏ విధంగా భంగం కలిగింది. శ్రీహరి ఏ విధంగా మహాదేవుని కీర్తిని మరలా విస్తరింపచేసాడు. ఈ విషయాలన్నీ నాకు వివరంగా చెప్పవలసినది.” అని అడిగాడు. అప్పుడు నారదుడు ధర్మరాజుతో ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

“ఓ ధర్మనందనా! ఒకసారి దేవతలకు దానవులకు ఘోరంగా యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో దానవులు ఓడిపోయారు. వారు దిక్కుతోచక మాయా విద్యలలో గొప్పవాడైన మయుడి వద్దకు వెళ్లారు. దేవతలను జయించే ఉపాయము చెప్పమని కోరారు. అప్పుడు మయుడు దానవులకు మూడు పురములు నిర్మించి ఇచ్చాడు. అవి బంగారుపురము, వెండి పురము, లోహ పురము. ఈ పురములు ఆకాశంలో ఎగరగలవు. వాటిలో ఎన్నో యుద్ధపరికరములు ఉన్నాయి. (ఈ నాడు బాంబులను, మిసైల్లను మోసుకొని పోయే యుద్ధవిమానములు మాదిరి విమానములు కావచ్చు.)

ఆ మూడుపురములను దానవులకు ఇచ్చాడు మయుడు. దానవులు ఆ పురములు ఎక్కి దేవతల మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరారు. వారు ఆకాశంలో ఎగురుతూ దేవతల మీద అస్త్ర శస్త్రములను ప్రయోగించారు. మూడు లోకములను అల్లకల్లోలం చేయసాగారు. ఆ అస్త్ర శస్త్రముల ధాటికి తట్టుకోలేక దేవతలు మహాశివుని వద్దకు పోయి ఆయన శరణుజొచ్చారు. తమను ఆ రాక్షసుల బారి నుండి రక్షించమని వేడుకున్నారు.

వెంటనే శివుడు తన పాశుపత అస్త్రమును తీసుకున్నాడు. ఆ మూడుపురముల మీదికి పాశుపత అస్త్రమునుసంధించాడు. ఆ పాశుపత అస్త్రము నుండి నిప్పులు విరజిమ్ముతూ బాణములు ఆ విమానముల మీదికి దూసుకుపోయాయి. (గ్రౌండు టు ఏయిర్ మిసిలి అంటే నేల మీది నుండి పైన ఎగిరే విమానములను ఛేదించే అస్త్రములు కావచ్చు) ఆ పాశుపత అస్త్ర మహిమ వలన ఆ పురములు కనపడకుండా పోయాయి. ఆ పురములలో ఉన్న వారు అందరూ మరణించారు. ఇది చూచాడు మయుడు. చచ్చిన రాక్షసుల శరీరములకు అమృతము నిండిన బావిలో పడవేసాడు. (ఇదే రాక్షస గురువు శుక్రుడు వద్ద ఉన్న మృత సంజీవని అనుకోవచ్చు.) ఆ రాక్షసుల శరీరములు అమృతము నిండిన బావిలో పడగానే మరలా ప్రాణం పోసుకొని, రెట్టించిన బలంతో బయటకు వచ్చాయి.

తాను చంపుతుంటే, మరలా పుడుతున్న రాక్షసులను చూచి ఖిన్నుడయ్యాడు పరమశివుడు. ఇది గమనించాడు విష్ణువు. వెంటనే బ్రహ్మగాలిని ఒక ఆవుగానూ, తాను దూడగానూ మారి

పోయారు. ఆవుదూడ రెండూ అమృతము నిండిన బావి దగ్గరకు పోయాయి. ఆ బావిలో ఉన్న అమృతమును పూర్తిగా తాగేసాయి. ఆవుదూడ అమృతమును తాగడం రాక్షసులు చూస్తున్నారు కానీ విష్ణుమాయ వలన ఏమీ అనకుండా అలా చూస్తూనే ఉన్నారు. ఈ విషయం మాయావి అయిన మయుడికి తెలిసింది. రాక్షసుల పతనం తప్పదనుకున్నాడు. విధివిధానమును తప్పించడానికి తనకు శక్తిలేదనుకొని ఊరుకున్నాడు.

తరువాత పరమశివుడు అస్త్ర శస్త్రములను ధరించాడు. ధర్మాన్ని రథంగానూ, జ్ఞానమును సారథిగానూ, వైరాగ్యమును ధ్వజముగానూ, ఐశ్వర్యములను గుర్రములు గానూ, తపస్సును ధనుస్సుగానూ, విద్యను కవచము గానూ, క్రియలను బాణములు గానూ ధరించి, పరమశివుడు రాక్షసుల మూడు పురములను నాశనం చేసాడు. (ఈ వర్ణన యోగ పరంగా చెప్పబడింది. మూడుపురములు అంటే బంగారు పురము సత్వగుణమునకు, రజత పురము రజోగుణమునకు, లోహపురము తమోగుణమునకు సంకేతములు. ఈ గుణముల నుండి పుట్టేవే కోరికలు. అమృతపు బావిలో వేస్తే మరలా పుట్టడం అంటే ఒక కోరిక చస్తే మరొక కోరిక పుడుతుంది. మరి ఈ కోరికలను తుదముట్టించడానికి పరమశివుడు ధర్మమును, జ్ఞానమును, వైరాగ్యమును, ఐశ్వర్యములను, తపస్సును, విద్యలను, క్రియలను ఆయుధములుగా చేసి కోరికలను నాశనం చేసాడుఅని యోగపరంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.)

మూడుపురములునాశనం కాగానే దేవ దుందుభులు మోగాయి. అష్టరసలు నాట్టం చేసారు. పూల వాన కురిపించారు. మూడుపురములను నాశనం చేసిన వాడు కాబట్టి ఈశ్వరునకు

త్రిపురాంతకుడు అనే పేరు వచ్చింది. ఓ ధర్మనందనా! నీవు అడిగినవి అన్నీ చెప్పాను. ఇంకా ఏమైనా సందేహములు ఉంటే అడుగు.” అని అన్నాడు నారదుడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము పదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమ స్కంధము

పదకొండవ అధ్యాయము.

నారదుడు తనను సందేహములు అడగమన్నాడు కదా అని ధర్మరాజు తన సందేహాల చిట్టా విప్పాడు.

“ఓ నారద మహర్షి! ఈ లోకంలో ఇన్ని ధర్మాలు ఉన్నాయి కదా! మరి ఏ ధర్మాన్ని అనుసరిస్తే మానవులు పరమగతిని పొందుతారు. మానవులు ఆచరించవలసిన వర్ణాశ్రమ ధర్మములతో కూడిన సనాతన ధర్మము గురించి నాకు తెలియజేయండి. నువ్వు సాక్షాత్తు ఆ బ్రహ్మగారి కుమారుడివి. నీవుచేసిన తపస్సు ద్వారా, యోగము ద్వారా, సమాధి ద్వారా, నీవు బ్రహ్మగారి ఇతర కుమారుల కన్నా ఉత్తమమైన స్థితిలో ఉన్నావు. ఈ లోకంలో ఉన్న విప్రులు నీ మాదిరి గానే శాంత గుణము, సాధు గుణము, దయాగుణము,

భగవంతుని మీద భక్తి కలిగి ఉన్నారు. అటువంటి విప్రులు అత్యంత రహస్యమైన పరమ ధర్మమును గురించి తెలుసుకొని ఉన్నారు. కాని నా వంటి వారికి పరమ ధర్మము గురించి ఏమీ తెలియదు. కాబట్టి నాకు పరమ గతి గురించి, సనాతనధర్మము గురించి చెప్పవలసినది.” అని ధర్మరాజు నారదుని అడిగాడు.

ధర్మరాజు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా నారదుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు. “ఓ ధర్మనందనా! మంచి ప్రశ్న అడిగావు. నేనుకూడా ఈ సనాతనధర్మము గురించి, పర ధర్మము గురించి సాక్షాత్తు నరనారాయణులలో ఒకరైన నారాయణుని ద్వారా విని ఉన్నాను.

ఈ నారాయణుడు ధర్మునికి, మూర్తి దేవికి కుమారుడిగా జన్మించాడు. వెంటనే బదరికా వనమునకు తపస్సు చేసుకోడానికి వెళ్లిపోయాడు. ఇప్పటికీ నరనారాయణులు బదరికావనములో తపస్సు చేసుకుంటున్నారు.

ఓ రాజా! సర్వధర్మములకు మూలము ఆ పరమాత్మ ఒక్కడే. వేదములలో స్మృతి ఆయనే. సకల శాస్త్రములకు ప్రమాణము ఆ పరమాత్మే. ధర్మమును ఆచరిస్తే మనస్సు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. మానవులు ఆచరించ వలసిన ధర్మములు ముప్పది ఉన్నాయి. వాటిని వరుసగా చెబుతాను విను.

1. సత్యము పలకడం.

2. సాటి వారి మీద దయకలిగి ఉండటం.

3. ఏ పని చేసినా ఒక తపస్సు మాదిరి ఏకాగ్రతతో చేయడం.

4. ప్రతిరోజూ స్నానం చేసి, ఉతికిన వస్త్రములు ధరించడం.

శుచిగా ఉండటం.

5. ఎంత కష్టము వచ్చినా ఓర్పుకొని ఉండటం.

6.మంచి చెడు విచక్షణ కలిగి ఉండటం.

7.మనస్సు నిగ్రహించుకోవడం.

8.ఇంద్రియములను నిగ్రహించుకోవడం.

9.ఇతరులను మానసికంగా కానీ, శారీరకంగా కానీ హింసించకుండా ఉండటం.

10.బ్రహ్మచర్యము పాటించడం. (గృహస్థులు బ్రహ్మచర్యము పాటించడం ఎలాగా అని సందేహము రావచ్చు. కేవలం సంతానము కొరకు భార్యతో సంగమించడం బ్రహ్మచర్యము కిందికే వస్తుంది.)

11.త్యాగము అంటే తనకు అవసరం లేని దానిని ఇతరులకు అవసరమైన దాన్ని త్యాగం చేయడం.

12.దానం అంటే ఉన్నదానిలో ఇతరులకు దానం చేయడం. అంతా నాకే కావాలి అనే స్వార్థ బుద్ధిని విడిచిపెట్టి, తనకు ఉన్న దానిని ఇతరులతో పంచుకోవడం.

13. వేదములను, శాస్త్రములను చదివి అర్థం చేసుకోవడం.

14. ఇతరులతో నెమ్మదిగా, నిదానంగా మాట్లాడటం, స్నేహభావంతో ఉండటం.

15. ఎల్లప్పుడూ ఉన్నదానితో తృప్తి చెందుతూ సంతోషంగా ఉండటం.

16.భగవంతుని భక్తులనుసేవించడం. వారు చెప్పే మంచి మాటలు వినడం.

17. ఒక్కసారిగా కాకుండా, మెల్ల మెల్ల గా మనస్సును ఈ ప్రాపంచిక విషయములనుండి వెనక్కులాగి, భగవంతుని వైపు మళ్లించడం.

18. అనవసరమైన పనులు చేయడం, వాటి ఫలితములను అనుభవించడం మానుకోవాలి.
19. అనవసరంగా మాట్లాడటం మానుకోవాలి. వీలైనంత వరకు మౌనంగా ఉండాలి.
20. అలా మౌనంగా ఉంటూ ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవాలి.
21. తన కడుపుకు మాత్రమే ఎక్కువగా తినకుండా, సాటి ప్రాణులకు కూడా తాను తినే దానిలో పెట్టడం.
22. ఈ చరాచరజగత్తులో ఉన్న అన్ని ప్రాణులలో భగవంతుని దర్శించడం.
23. ముఖ్యంగా సాటి మనుషులలో కుల, మత, ప్రాంత భేదాలు లేకుండా అందరినీ సమానంగా చూడటం.
24. తనకన్నా తెలిసిన వారిని ఆశ్రయించి, తెలియని విషయములను తెలుసుకోవడం.
25. తీరికసమయాలలో భగవంతుని ధ్యానించడం, పరమాత్మ లీలలను కీర్తించడం, స్తుతించడం.
26. పరమాత్మను పూజించడం, సేవించడం.
27. పరమాత్మకు, పెద్దలకు నమస్కరించడం.
28. పరమాత్మకు దాసుడిగా మారడం.
29. పరమాత్మ పట్ల స్నేహంగా ఉండటం.
30. ఆఖరుగా ఆ పరమాత్మకు తన ఆత్మను సమర్పించుకోవడం. తానే పరమాత్మ, పరమాత్మే తాను అనే స్థితికి చేరుకోవడం.

ఇవీ ప్రతి మానవుడూ ఆచరించవలసిన పరమ ధర్మములు అని పూర్వము ఋషులు చెప్పారు. ఈ ధర్మములను పాటించిన వారిపట్ల ఆ పరమాత్మ కూడా దయతో సంతోషంతో ఉంటాడు.

ధర్మరాజా! ప్రతిమానవుడికీ కొన్ని సంస్కారములు విధింపబడ్డాయి. వివాహము అయిన తరువాత వారికి గర్భాదానం అనే సంస్కారముజరుగుతుంది. ఆ విధంగా పురుషుడి బీజము స్త్రీలోకి ప్రవేశించి అండముగా తయారవుతుంది. అది పిండముగా మారి, అవయవనిర్మాణము జరిగి శిశువుగా బయటకు వస్తుంది. అప్పుడు జాతక కర్త అనే సంస్కారము నిర్వహిస్తారు. తరువాత ఉపనయనము, వివాహము మొదలగు సంస్కారములు నిర్వహిస్తారు. ఈ ప్రకారంగా ఎవరి కైతే అన్ని సంస్కారములు సక్రమంగా నిర్వహింపబడతాయో, అతనిని ద్విజుడు అనగా రెండు సార్లు పుట్టినవాడు అని అంటారు.

ఉపనయనముతో మరొకజన్మ ఎత్తినట్టు అవుతుంది. ఈ ద్విజత్వము కులము చేత, ఆచారముల చేత పరిశుద్ధులయిన బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు, వైశ్యులు..వీరికి సంక్రమిస్తుంది. వీరు యజ్ఞములు చేయుటకు వేదములు అధ్యయనము చేయుటకు, దాన ధర్మములు చేయుటకు, బ్రహ్మ చర్యము మొదలగు ఆశ్రమ నియమములనుపాటించుటకు అర్హులు అవుతారు. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ,వైశ్యులకు పైన చెప్పబడిన కర్మలు విధింపబడ్డాయి. ఇవే కాకుండా బ్రాహ్మణులు అయిన వాళ్లు ఆరు కర్మలను నిర్వర్తించాలి. అవి ఏమిటంటే.... వేదములను అధ్యయనం చేయడం, వేదములను ఇతరులచేత అధ్యయనం చేయించడం, ఇతరుల నుండి దానములు తీసుకోవడం, ఇతరులకు దానం చేయడం, యజ్ఞములు చేయడం, ఇతరుల చేత యజ్ఞములు చేయించడం. ఇవి బ్రాహ్మణులు ఆచరించవలసిన షట్కర్మలు.

క్షత్రియులు కూడా ఈ ఆరు కర్తలు చేయాలి కానీ,
ఇతరుల నుండి దానమును తీసుకోరాదు. కానీ ఇతరుల నుండి పన్ను
రూపంలో ధనమును తీసుకొన వచ్చును. ఆ పన్నుల రూపంలో వచ్చిన
ధనమును మరలా ప్రజలకు సౌకర్యములు కలిగించుటకు
వినియోగించి, మిగిలిన దానిలో కొంత ధనమును తన జీవనము
నిమిత్తము ఉపయోగించు కోవచ్చును.

వైశ్యులు ఎల్లప్పుడూ బ్రాహ్మణుల అవసరములను తీరుస్తూ
ఉండాలి. అంతే కాకుండా వైశ్యులు వ్యవసాయము, పంటలు
పండించడం, వ్యాపారము చేయడం, పశుపోషణ, మొదలగు వృత్తుల
ద్వారా తమ పోషణను నిర్వహించుకోవాలి.

ఇంక శూద్రులు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులను సేవిస్తూ, వారు
ఇచ్చిన ధనముతో పోషణ జరుపుకోవాలి. (ఈ శూద్ర ధర్మానికి విపరీత
అర్థం చెబుతారు. కాని అసలు అర్థం ఇలా చెప్పుకోవచ్చు. సేవించడం
అంటే సర్వీస్ చేయడం. వారు ఇచ్చిన ధనముతో పోషణ
జరుపుకోవాలి. అంటే ఉద్యోగం చేయడం. . జీతం తీసుకోవడం. ఉ
ద్యోగం అంటే ఐ.ఎ.యస్, ఐ.పి.యస్ దగ్గర నుండి కింది తరగతి ఉ
ద్యోగి వరకు వర్తిస్తుంది. వారు ఇచ్చినది అంటే వీరికి జీతాలు అన్నీ
ప్రజలు కట్టినపన్నుల నుండి వస్తాయికదా! ఇలా అర్థం చేసుకుంటే ఈ
రోజుల్లో వాణిజ్యం, వ్యాపారం, వ్యవసాయం చేసేవాళ్లు అందరూ వైశ్యులు
అనీ, మిలిటరీ అంతా క్షత్రియులు, సర్వీస్ లో ఉన్న వారు అందరూ
శూద్రులే అని అనుకోవాల్సివస్తుంది.)

సాధారణంగా మానవులు భూమిని దున్ని పంటలు పండించి జీవిస్తారు. కాని అందులో జీవహింస జరిగే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఇతరులను యాచించకుండా, ఎవరైనా ఇస్తే తీసుకొని జీవించడం మంచిది. దాని కంటే ఇతరుల నుండి ధాన్యమును యాచించి జీవించడం మంచిది. యాచించడం అవమానకరము అనుకుంటే, కర్షకులు ధాన్యమును ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లిన తరువాత, పొలములో కింద పడి పోయిన ధాన్యము గింజలను ఏరుకొని జీవించడం మంచిది. ఈ ధర్మములను నాలుగు వర్ణముల వారూ పాటించాలి.

కాని కొన్ని క్లిష్టసమయములలో, బ్రాహ్మణ, వైశ్య, శూద్రులు తమ తమ ధర్మములను తప్పి పరధర్మములను ఆశ్రయించవచ్చును. అంటే ఏ వృత్తి అయినా చేయవచ్చును. కానీ, క్షత్రియులు మాత్రము ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా క్షాత్రమును విడిచి పరధర్మము అయిన యాచించడం మంచిది కాదు. ఆపత్కాలములలో ఎవరైనా ఏ వృత్తి అయినా చేపట్టి జీవించవచ్చును. అది దోషము కాదు.

పైన చెప్పిన వృత్తులలో పాలాలలో గింజలు ఏరుకోవడం, ఇతరుల నుండి ధాన్యమును యాచించడం, ఋతము అంటారు. ఎవరైనా ఇస్తే తీసుకొని జీవించడాన్ని అమృతము అంటారు. ప్రతిరోజూ ఇతరులను యాచించి జీవించడం, కర్షకవృత్తి చేసి ధాన్యమును పండించి, జీవించడం ప్రమృతము అంటారు. వ్యాపారం చేయడంలో కొంత నిజం చెప్పాలి మరి కొంత అబద్ధం చెప్పాలి. ఇంక సేవకా వృత్తియందు యజమాని చెప్పినట్టు చేయాలి. కాబట్టి ఈ రెండింటినీ

నీచవృత్తులు అని పెద్దలు నిర్వచించారు. అందుకే, బ్రాహ్మణులకు, క్షత్రియులకు వాణిజ్యము, సేవకావృత్తి నిషేధించారు.

ఓ ధర్మనందనా! పుట్టుకతో ఎవరూ బ్రాహ్మణులు కాలేరు. ఈ క్రింది ధర్మములను ఆచరించిన వాడే బ్రాహ్మణుడు అనిపించుకుంటాడు.

బ్రాహ్మణుడు అయిన వాడు ఇంద్రియములను, మనస్సును అదుపులో పెట్టుకోవాలి. ఏ పని చేసినా దానిని ఒక తపస్సులాగా చేయాలి. ఎల్లప్పుడూ శుచిగా ఉండాలి. ఉన్నదానితో తృప్తిగా జీవిస్తూ సంతోషంగా ఉండాలి. అందరినీ క్షమించగలిగే గుణము కలిగి ఉండాలి. సాటి వారితో పరుషంగా కాకుండా ఎంతో సరళంగా మాట్లాడాలి. శాస్త్ర పరిజ్ఞానము కలిగి ఉండాలి. సాటి వారి పట్ల, జంతువుల పట్ల దయకలిగి ఉండాలి. ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలకాలి. అబద్ధములను చెప్పకూడదు. భగవంతుని మీద భక్తితో, తన సర్వస్వమునూ ఆ పరమాత్మకే అర్పించుకోవాలి. ఇవి బ్రాహ్మణులకు ఉండవలసిన లక్షణములు. ఈ లక్షణములను కలిగిన వారిని బ్రాహ్మణులు అని అంటారు.

శౌర్యము, వీరత్వము, ధైర్యము, తేజస్సు, దానగుణము, ఆత్మ తత్వమును తెలుసుకోవడం, క్షమాగుణము కలిగి ఉండటం, బ్రాహ్మణులను పూజించడం, ఇతరుల ఎడల ప్రసన్నంగా ఉండటం, ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలకడం ఇవీ క్షత్రియుని లక్షణములు.

దేవతల యందు భక్తి ప్రమత్తులు కలిగి ఉండటం,
గురువులనుపూజించడం, భగవంతుని ఎడల అచంచలమైన భక్తి
కలిగి ఉండటం, ధర్మంగా ధనం సంపాదించడం, ధర్మంగా కోరికలను
తీర్చుకోవడం, వేదముల యందు విశ్వాసము కలిగి ఉండటం,
ప్రతిరోజూ ధన సంపాదన మీద లగ్నం చేయడం, ధనం
సంపాదించడంలో, వ్యాపారం చేయడంలో నేర్పుగా వ్యవహరించడం,
ఇవీ వైశ్యులకు ఉండవలసిన లక్షణములు.

బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ,వైశ్యులను గౌరవంగా చూడటం, వారికి
నమస్కరించడం, శుచిగా ఉండటం, మనసులో ఎటువంటి
దురాలోచన లేకుండా ఇతరులకు సేవచేయడం, ఎల్లప్పుడూ నిజం
చెప్పడం, గోవులను బ్రాహ్మణులను పూజించడం, రక్షించడం, ఇవీ
శూద్రుల లక్షణములు.

భర్తను పూజించడం, భర్తకు అనుకూలంగా ఉండటం,
భర్తయొక్క బంధువులను ఆదరించడం, భర్త చెప్పిన మాట వినడం,
ఇవీ పతివ్రతా లక్షణములు. ప్రతి స్త్రీ రోజూ తగినట్టుగా
అలంకరించుకోవాలి. మంచి ఉతికిన వస్త్రములు ధరించాలి.
ఎల్లప్పుడూ శుభ్రంగా ఉండాలి. ఇంటి శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి.
ఉన్నంతలో ఇంటిని చక్కగా అలంకరించాలి. ఇంట్లో ఉన్న వస్తువులను
చక్కగా పాండికగా అమర్చుకోవాలి. భర్తయొక్క కోరికలకు
అనుగుణంగా నడచుకోవాలి. వినయంగా ఉండాలి. చిత్త
చాంచల్యమునకు లోనుకాకుండా మనస్సును, ఇంద్రియములను
అదుపులో ఉంచుకోవాలి. ఇతరులతో ప్రియంగానూ, మృదువుగానూ

సంభాషించాలి. ఎప్పుడూ సత్యమునే పలకాలి. ఎల్లప్పుడూ భర్తసేవలో నిమగ్నం అయి ఉండాలి. దొరికిన దానితో, భర్త తెచ్చిన దానితో తృప్తి పడాలి. లేనిది కావాలని ఆరాటపడకూడదు. ఉన్నంతలో ఇతరులకు పెట్టాలి కానీ అంతా నాకే కావాలని అనుకోకూడదు. ఇంటి పనులను నైపుణ్యంతో చక్కదిద్దుకోవాలి. ఏ సమస్య వచ్చినా సామరస్యంతో పరిష్కరించుకోగలగాలి. అందరితో స్నేహంగా ఉండాలి. ఇవీ దుర్మార్గుడు కాకుండా, పాతకుడు కాకుండా, ఒక మంచి లక్షణములు కలిగిన భర్తకు ఇల్లాలిగా ఉన్న స్త్రీకి ఉండవలసిన లక్షణములు. (భర్త దుర్మార్గుడు దుష్టుడు, క్రూరుడు అయితే భార్య కూడా దానికి తగినట్టే ఉండాలి కానీ, పతివ్రతా లక్షణాలు పనికి రావు అని భావము.) మంచి లక్షణములు కలిగిన భర్తను భక్తితో సేవించిన భార్య, వైకుంఠములో భర్తతో సహా సుఖించగలదు.

ఈ నాలుగు వర్ణముల వారు కాకుండా మిగిలిన వారు, వారి వారి కులములకు నిర్దేశించిన వృత్తులు చేసుకుంటూ జీవించాలి. అంతేకానీ, దొంగతనములు, మోసము చేసి జీవించకూడదు. ఒక్కొక్క యుగమునకు ఒక్కొక్క ధర్మం ఉంటుంది. ఆ యా యుగములలో ఆయాధర్మములను పాటించాలి. అప్పుడే వారికి ఈ లోకములో గానీ, పరలోకములోగానీ సుఖము శాంతి లభిస్తాయి.

ఈ లోకములో ఉన్న మానవులు తమకు నిర్దేశింపబడిన కర్మలు చేస్తూ, ఆ కర్మలను ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా చేస్తూ, చివరకు మోక్షపదమును చేరుకుంటారు.

రాజా! ఇంకొక్క విషయము. కోర్కెలు తీర్చుకోవడం, కామ కోరికలు అనుభవించడం మానవ సహజం. కానీ అది మితంగా ఉండాలి కానీ అతి పనికిరాదు. అదే పనిగా కామ కోరికల మీద ఆసక్తి పెంచుకుంటే, చివరకు ఆ కామకోరికల మీద విరక్తి పుడుతుంది. ఒకే చోట అదే పనిగా విత్తనములు నాటుతుంటే, ఆ నేల బలహీనం అవుతుంది. మొక్కలుమొలవవు. అదే మాదిరి, అగ్నిలో ఒక్క నేతి చుక్క వేస్తే భగ్గున మండుతుంది. కాని అదేపనిగా నెయ్యి అగ్నిలో పోస్తే ఆ అగ్ని ఆరిపోతుంది. కామ కోరికలు కూడా అదేపనిగా అనుభవిస్తుంటే, ఆ నందం కలగకపోగా, చివరకు విరక్తి పుడుతుంది.

ఓ రాజా! ఇప్పటి వరకూ నేను నీకు మానవులలో ఉన్న వర్ణముల గురించి చెప్పాను. ఈ వర్ణములు పుట్టుకతో రావు. వారు చేసే పనుల వలన వారి వర్ణము ఏర్పడుతుంది. ఒక వర్ణము వారి లక్షణములు మరొక వర్ణము వారిలో కనపడితే, అతని వర్ణము ఆ లక్షణములతోనే నిర్దిష్టము అవుతుంది. (శూద్ర లక్షణములుఅయిన సేవకా వృత్తి (ఉద్యోగం చేయడం) బ్రాహ్మణునిలో కనపడితే వాడు శూద్రుడిగానే పరిగణింపబడతాడు గానీ బ్రాహ్మణుడిగా కాదు. అదే విధంగా శూద్రుడు వ్యాపారం, వ్యవసాయం చేస్తే, వాడు వైశ్యుడు అవుతాడు కానీ శూత్రుడు కాడు. ఈ విషయాలు తెలుసుకోకుండా నేడు పుట్టుకనే ప్రాతిపదికగా తీసుకొని కులాల మధ్య భేదాలు సృష్టించుకొని కొట్టుకుంటున్నారు.)

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము పదకొండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
పన్నెండవ అధ్యాయము.

నారుదుడు ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు.

“ధర్మనందనా! బ్రహ్మచారికి ఉండవలసిన లక్షణములను గురించి చెబుతాను శ్రద్ధగా విను. బ్రహ్మచర్యము అవలంబించు వ్యక్తి ఇంద్రియములను జయించాలి. గురువు గారి ఎడల భక్తి, విశ్వాసము కలిగి ఉండాలి. (ఇప్పుడు విద్యార్థులు “ఆ టీచరుకు తెలిస్తే కదా నాకు చెప్పడానికి” అని అంటూ ఉంటారు. అది విద్యార్థి లక్షణము కాదు.). బ్రహ్మచారి తన గురువుగారిని భక్తితో సేవించాలి. గురువు గారితో పాటు గురుకులములోనే నివసించాలి. ఉదయము సాయంత్రము సంధ్యావందనము చేయాలి. గురువు గారిని ఆరాధించాలి.

ప్రతిరోజూ హోమం చెయ్యాలి. అగ్నిని, సూర్యుని ఆరాధించాలి. విష్ణువును పూజించాలి. గురువు దగ్గర వేదములను అభ్యసించాలి. ప్రతిరోజూ వేదములను అభ్యసించిన తరువాత, గురువుగారి పాదముల మీద తల పెట్టి నమస్కరించాలి. బ్రహ్మచారి అయిన వాడు జింక చర్మమును, నార చీరలను, జటలను, కమండలమును, దర్బలను ధరించాలి. ఉదయము, సాయంత్రము భిక్షాటన చేసి, తాను తెచ్చిన భిక్షను గురువుగారికి సమర్పించాలి. గురువుగారి అనుమతితో ఆ భిక్షను స్వీకరించాలి. ఏకాదశి మొదలగుపుణ్యదినములలో ఉపవాసము చెయ్యాలి. బ్రహ్మచారి

ఎల్లప్పుడూ మితంగా మాట్లాడాలి. మితంగా తినాలి. ఎప్పుడూ చురుకుగా ఉండాలి. గురువు గారు చెప్పిన పనులను శ్రద్ధతో వెంటవెంటనే చెయ్యాలి. స్త్రీలతో ఎక్కువ చనువుగా ఉండకూడదు. స్త్రీలతో అనవసరంగా మాట్లాడకూడదు. ఎందుకంటే స్త్రీసాన్నిహిత్యము ఎటువంటి మగవారినినైనా మోహంలో పడవేస్తుంది.

యువకులు అయిన బ్రహ్మ చారులు గురువుగారి భార్యతో తలకు నూనె రాయించుకోవడం, దువ్విించుకోవడం, వీపు రుద్దించుకోవడం లాంటి పనులు చేయించుకోకూడదు. స్త్రీ అగ్నితో సమానము. అగ్ని దగ్గర నేతిపాత్ర పెడితే ఎలా కరిగిపోతుందో అలాగే స్త్రీలకు దగ్గరగా ఉన్న బ్రహ్మచారి మనసు అలాగే కరిగిపోతుంది. అందుకని స్త్రీలతో ఏకాంతంగా గడపకూడదు. మాట్లాడకూడదు. బ్రహ్మచారులే కాదు మామూలు గృహస్థులు కూడా తన కుమార్తెతో కూడా ఒంటరిగా గడపకూడదు. ఎంతవరకు అవసరమో అంతవరకే మాట్లాడాలి.

మనిషికి దేహాభిమానము ఎక్కువ. స్త్రీపురుష భేదములు ఎక్కువ. నేను పురుషుడను, ఆమె స్త్రీ, స్త్రీ నాకు భోగవస్తువు అనే భావన పురుషునిలో ఉన్నంతవరకూ, పురుషుని బుద్ధి పెడదారులు తొక్కుతుంది. దానికి అవకాశం ఇవ్వకూడదు. పైన చెప్పబడిన ధర్మములు బ్రహ్మ చారులే కాదు గృహస్థులు, యతులు కూడా పాటించాలి.

గృహస్థులు తమ భార్యలయందు అనురాగంతో మెలగాలి.

పరస్మీలను కన్నెత్తి చూడకూడదు. అది గృహస్థయొక్క ధర్మము.

ధర్మనందనా! ఇంకా బ్రహ్మచారులు ఏమేమి చెయ్యాలో చెబుతాను విను. బ్రహ్మ చారులు కాటుక పెట్టుకోకూడదు. తలకు నూనె రాసుకోకూడదు. శరీరమును ఇతరుల చేత ముఖ్యంగా స్త్రీలచేత మర్దనా చేయించుకోకూడదు. స్త్రీలయొక్క బొమ్మలు చూడకూడదు. మద్యమును, మాంసమును ముట్టకూడదు. పూలను, గంధమును, పరిమళ వస్తువులను వాడకూడదు. బ్రహ్మచారి అయిన వాడు పైన చెప్పబడిన ధర్మములను ఆచరిస్తూ గురువు దగ్గర విద్యను అభ్యసించాలి.

వేదములు, ఉపనిషత్తులు, షడంగములు, అధ్యయనము చేయాలి. విద్యాభ్యాసము పూర్తికాగానే, గురువు గారికి తన శక్తి మేరకు గురుదక్షిణ సమర్పించాలి. తరువాత గురువుగారి అనుమతితో గృహస్థాశ్రమమును కానీ, లేక సన్యాసమును కానీ స్వీకరించాలి. వేరే ఎక్కడకూ పోవడానికి వీలులేని శిష్యులు, గురువుగారి దగ్గరే ఉంటూ గురువును సేవించుకుంటూ ఉండాలి.

ఓ ధర్మరాజా! మానవులు ఏ ఆశ్రమములో ఉన్న వారైనా, అందరినీ సమంగా చూడాలి. అగ్నిలోనూ, గురువుగారిలోనూ, తనలోనూ, అన్ని జీవులలోనూ ఆ విష్ణువు అంతర్లీనంగా ఉన్నాడని భావించాలి. ఈ విధంగా అందరిలోనూ భగవంతుని దర్శించేవాడు పరబ్రహ్మ పదమును పొందుతారు.

ఓ ధర్మనందనా! ఇప్పుడు నీకు వానప్రస్థము ఆశ్రమమును స్వీకరించిన వారు ఆచరించవలసిన ధర్మములను గురించి వివరిస్తాను. ఈ ధర్మములను ఆచరించిన వారు ఎటువంటి శ్రమలేకుండా మహర్లోకమునకు చేరుకుంటారు.

వానప్రస్థములో ఉన్న వారు భూమిని దున్ని ధాన్యమును పండించకూడదు. కాయకూరలు అగ్ని మీద ఉడికించినవి, వండినవి తినకూడదు. పండిపండని దోర కాయలను తినరాదు. సూర్యరశ్మి ఆధారంగా చెట్లుమీద పండిన పళ్లను మాత్రమే తినాలి. సహజసిద్ధంగా మొలిచిన మొక్కల నుండి లభించే ఆహారమును, అనగా దుంపలను దంచిన పిండిని తినాలి.

ప్రతిరోజూ అగ్ని కార్యము చేయడానికి చిన్న కుటీరమును కానీ, చిన్న ఇల్లు కానీ నిర్మించుకోవాలి. లేకపోతే అనువైన కొండగుహలలో ఉండాలి. వానప్రస్థాశ్రమములో ఉన్న వారు ఎండకు, వానకు, చలికి తట్టుకోగలగాలి. వాటి వల్ల బాధపడకూడదు. తల వెంట్రుకలను జడల మాదిరి కట్టుకోవాలి. మృగచర్మమును, కమండలమును, నారచీరలను ధరించాలి. ఈ వానప్రస్థ ఆశ్రమ ధర్మమును తన శక్తి కొద్దీ 12, 8, 4, 2 సంవత్సరములు, లేక ఒకసంవత్సరము పాటు ఆచరించాలి.

ఎప్పుడైనా జ్వరము వలన కానీ, వ్యాధి వలన కానీ వానప్రస్థ ధర్మములను నిర్వర్తించలేకపోతే, ఉపవాసములు ఉండి దేహమును కృశింపజేయాలి. తన ఆత్మలో అగ్నిని ప్రజ్వరిల్లచేయాలి. దేహము మీద

మమకారమును వదిలిపెట్టాలి. ఈ దేహమును పంచభూతములలో
లీనం చేయాలి.

ప్రాణవాయువును గాలిలోనూ, ఒంటిలో ఉన్న వేడిని
అగ్నిలోనూ, శరీరంలో ఉన్న రక్తము మొదలగు ద్రవములను
జలములోనూ, ఎముకలు మొదలగు ఘన వస్తువులను భూమిలోనూ
విలీనం చేయాలి. వాక్కుశక్తిని అగ్నిలోనూ, చేతులలో ఉన్న శక్తిని
ఇంద్రునిలోనూ, పాదములలో ఉన్న తిరిగే శక్తిని విష్ణువులోనూ,
జననేంద్రియముల శక్తిని ప్రజాపతిలోనూ లగ్నం చేయాలి.

చెవితో వినే శక్తిని దిక్కులలో లీనం చేయాలి. స్వర్గ శక్తిని
వాయువులో లీనం చేయాలి. చూచే శక్తిని అగ్నిలో లీనం చేయాలి.
రుచి చూసే శక్తిని జలంలో లీనం చేయాలి. వాసన చూచే శక్తిని
భూమిలో కలపాలి. కోరికలతో నిండిన మనో శక్తిని చంద్రునిలో
కలపాలి. బుద్ధి శక్తిని బ్రహ్మలో లీనం చేయాలి. అహంకారమును,
మమకారమును, పనులు చేసే శక్తిని, సమస్త కర్మలను రుద్రునిలో
కలపాలి. శరీరంలో ఉన్న చైతన్యమును క్షేత్రజ్ఞుడు అయిన ఆత్మలో
కలపాలి.

తరువాత వరుసగా భూమిని జలములోనూ, జలమును
అగ్నిలోనూ, అగ్నిని వాయువులోనూ, వాయువును ఆకాశములోనూ,
ఆకాశమును అహంకారములోనూ, అహంకారమును
మహత్తత్వములోనూ, మహత్తత్వమును ప్రకృతిలోనూ, ప్రకృతిని
పరమాత్మలోనూ లయం చేయాలి. ఇప్పుడు అన్ని ఉపాధులు ఒకదానిలో
ఒకటి లయం అయిపోతాయి. ఆత్మ పరమాత్మలో లీనం

అయిపోతుంది.” అని నారదుడు ధర్మరాజుకు ఆశ్రమ ధర్మములను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము పండ్రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
పదమూడవ అధ్యాయము.

నారదుడు ధర్మరాజుకు యతి ధర్మముల గురించి ఇలా చెబుతున్నాడు.

“ఓ ధర్మరాజా! యతిధర్మమును అనుష్ఠించిన వ్యక్తి ప్రాపంచిక విషయములమీద ఆసక్తిని, విషయ వాంఛలను వదిలిపెట్టి, కేవలం తన దేహము మాత్రమే తనది అనుకొని, దేశాటన చేయవలెను. ఒక గ్రామములో ఒక రాత్రి మాత్రమే ఉండవలెను. ఇంక వస్త్రధారణ విషయమునకు వస్త్రే, కేవలము శలీరము కప్పుకొనుటకు మాత్రమే వస్త్రము ధరించవలెను. దండము, కమండలము మొదలగు సన్యాసికి ఉండవలసిన వస్తువులను మాత్రమే తనతో ఉంచుకొనవలెను. ఇతరము లైన ఏ వస్తువును తన దగ్గర ఉంచుకోరాదు. ప్రతిరోజూ భిక్ష ఎత్తి ఆహారము తీసుకొనవలెను. ఎక్కడా గృహము నిర్మించుకొని నిలకడగా ఉండరాదు.

సమస్త జీవుల ఎడల సమభావము కలిగి ఉండవలెను.

ఎల్లప్పుడూ శాంతంగా ఉండవలెను. నారాయణ నామస్మరణము చేయవలెను. సన్యాసి అయిన వాడు ఈ బాహ్య ప్రపంచమును గురించి పట్టించుకోరాదు. తనలో ఉన్న ఆత్మలోనే సమస్త విశ్వమును చూడగలగాలి. అలాగే ఈ సమస్త విశ్వం పరమాత్మ స్వరూపమే అన్న జ్ఞానమును కలిగి ఉండాలి. తాను మెలుకువగా ఉన్న స్థితి నుండి సుషుప్తి స్థితికి జారుకునే సమయంలో, జాగృతికి, సుషుప్తికి మధ్యలో ఉన్న స్థితిలో తన మనసును నిలిపి తన ఆత్మలో పరబ్రహ్మ స్వరూపమును దర్శించాలి.

(అంటే అటు మెలుకువ కాదు ఇటు నిద్ర కాదు మధ్య ఉన్న స్థితి. అప్పుడు అర్థనిమీలిత నేత్రములతో అంటే సగం కళ్లు మూసి సగం కళ్లు తెరిచిన స్థితిలో ఉండాలి.)

సన్యాసి అయిన వాడు మృత్యువుకు భయపడరాదు. చాలా కాలం బతకాలి అని కూడా అనుకోరాదు. మృత్యువును సంతోషంగా ఆహ్వానించగలగాలి. కాలాను గుణంగా కలిగే జనన మరణములను సమానంగా చూడగలగాలి. ఏదో వేదములు శాస్త్రములు చదువుకున్నాము కదా అని వాటి మీద ధనార్జన చేయడం పనికిరాదు. వ్యర్థమైన శాస్త్ర పరిజ్ఞానమును విడిచిపెట్టాలి. ఏదో ఒక పక్షము అవలంబించి, ఎదుటి వాడికి ఏమీ తెలియదు అని దూషించరాదు. ఆడంబరము కొరకు కాఫాయములు దండము, కమండలము ధరించరాదు. అలా ధరించే కంటే దండ కమండలములను విడిచిపెట్టడమే మంచిది.

(కొంత మంది సన్యాసులు కాఫాయరంగులో ఉండే సిల్కు (పట్టు) వస్త్రములు ధరించడం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము.)

సన్యాసి తాను ఆత్మజ్ఞానమును, శాస్త్ర పరిజ్ఞానమును కలిగినప్పటికినీ బాహ్య ప్రపంచమునకు ఏమీ తెలియని వాడి వలె కనపడాలి. పిచ్చి వాడి వలె. చిన్న బాలుడి వలె, మూగవాడి వలె కనపడాలి. అంతేకానీ, లేని పోని పటాటోపములను ప్రదర్శించరాదు.

ఓ ధర్మరాజా! ఈ సందర్భంలో నీకు ప్రహ్లాదునకు, అజగరుడు అనే సన్యాసికి మధ్య జరిగిన సంభాషణను నీకు వినిపిస్తాను.

ఒకసారి, ప్రహ్లాదుడు, తన మంత్రులతో, తన రాజ్యంలో పర్యటిస్తున్నాడు. ఆయన కావేలీ నదీ తీరంలో నేల మీద పడుకొని ఉన్న ఒక సన్యాసిని చూచాడు. ఆయన శరీరం అంతా దుమ్ము కొట్టుకొని పోయి ఉంది. ఒంటి మీద బట్టలు కూడా సరిగా లేవు. ఆయన ఆకారము, చేసే పనులు, మాట్లాడే మాటలను బట్టి అతను ఎవరో ఏ ప్రాంతమునకు చెందిన వాడో ఎవరూ తెలుసుకోలేకపోయారు. ఆ ముని కొండచిలువ మాదిరి కదలకుండా పడి ఉన్నాడు. ప్రహ్లాదుడు ఆయనకు భక్తితో నమస్కరించాడు. ఆయనతో ఇలా అన్నాడు.

“మహాత్మా! తమరిని చూస్తుంటే, అన్ని సుఖములను అనుభవిస్తూ, ప్రతిరోజూ దైనందిన కర్మలను చేసే వారికి ఉండతగ్గ ధృడమైన శరీరమును కలిగి ఉన్నారు. ఎందుకంటే, ప్రతిరోజూ ప్రాపంచిక భోగములు అనుభవించేవారూ, ప్రపంచ సంబంధమైన పనులలో నిమగ్నమైన వారు మాత్రమే ఇటువంటి ధృడమైన, కాంతి వంతమైన శరీరమును కలిగి ఉంటారు. వేళకు షడసోపేతమైన

భోజనము, శరీరమునకు తగిన వ్యాయామము లేనిదే ఇటువంటి శరీరం కలిగి ఉండటం సాధ్యంకాదు. కానీ తమరిని చూడబోతే మీరు ఏ పనీ చేస్తున్నట్టు కనిపించడం లేదు. సరిగా భోజనము కూడా చేస్తున్నట్టు లేదు. నీ వద్ద అందుకు తగిన ధనము కూడా లేదు. తమరు ఈ ప్రాపంచిక భోగములను అనుభవిస్తున్నట్టు కనిపించడం లేదు. అటువంటప్పుడు తమరికి ఇటువంటి ఆరోగ్యవంతమైన, ధృఢమైన శరీరం ఎలా వచ్చింది. తమరిని చూడబోతే విద్వాంసుల మాదిరి కనిపిస్తున్నారు. మరి ఇలాగా పిచ్చివాడి మాదిరి తిరగడానికి, ఏ పనీ చేయకుండా ఒకచోట పడి ఉండటానికి కారణం ఏమి? తమరికి అభ్యంతరము లేకపోతే నాకు తెలియజేయండి.” అని వినయంగా అడిగాడు ప్రహ్లాదుడు.

ఆ ముని ప్రహ్లాదుని వంక ఆదరంగా చూచాడు. అతనితో ఇలా అన్నాడు. “మీరెవరో నాకు తెలియును. నీవు అసురులలో శ్రేష్ఠుడవు. అచంచలమైన విష్ణుభక్తి కలవాడివి. ఆత్మజ్ఞాన సంపన్నుడవు. ఈ లోకంలో ఎలా మెలగాలో, పరలోక సుఖాలకొరకు ఏమేమిచెయ్యాలో అన్నీ తెలిసినవాడవు. నీ హృదయంలో ఆ శ్రీహరి ప్రకాశిస్తున్నాడు. నీవు అడిగావు కాబట్టి నీ ప్రశ్నలకు అన్నిటికీ సమాధానాలు చెబుతాను.

నేను చేసిన కర్మల ఫలితంగా ఇప్పటికి ఎన్నో జన్మలు ఎత్తాను. అటు మోక్షమార్గమును అవలంబించాలన్నా, ఇటు పతనమై జంతువులు, పక్షుల జన్మలు ఎత్తాలన్నా ఈ మానవ జన్మ ఒక ద్వారము వంటిది. అట్టి మానవ జన్మను ప్రస్తుతము నేను పొందాను. సాధారణంగా మానవ జన్మను పొందిన వారు సుఖములు

అనుభవించడానికి, దుఃఖములు పోగొట్టుకోడానికి కర్తలు చేస్తుంటారు. కాని ఆ కర్తల వలన మానవులకు దుఃఖమే మిగులు తుంది కానీ సుఖములు కలగడం లేదు. అందుకని నేను కర్తలు చేయడం మానివేసాను.

ప్రహ్లాదా! స్వతాహాగా మానవుడు సుఖస్వరూపుడు. సుఖం కోసరం ప్రత్యేకంగా ఏ కర్త చేయనవసరం లేదు. కర్తలు చేసినందువలన కలిగే సుఖములు క్షణికములు. అందుకని నేను ఏ కర్తలూ చేయడం లేదు. కాని మానవులు మాత్రము నిరంతరమూ కర్తలు చేస్తూ, కొద్దిగా సుఖము, అపరిమితంగా దుఃఖము అనుభవిస్తూ, ఈ సంసార చక్రంలో గిరగిరా తిరుగుతున్నారు.

ఈ ప్రపంచములో సుఖాలు అనబడేవి ఎండమావుల వంటివి. దూరం నుండి నీరు ఉన్నట్టు భ్రమ కలుగచేస్తాయి. కాని దగ్గరకు పోతే ఏమీ ఉండవు. అలాగే సుఖాలు కూడా మన కళ్ళెదుట ఉన్నట్టు కనపడతాయి. కాని అవి సుఖాలు కావు, దుఃఖాలు. కాని సుఖము అనేది గడ్డిచేత కప్పబడిన జలాశయము వంటిది. నీరుపైకి కనపడదు. ఆ గడ్డిని తొలగిస్తే, స్వచ్ఛమైన నీరు కనపడుతుంది. మానవులు కూడా అజ్ఞానము అనే గడ్డిని తొలగిస్తే, నిర్మల జలము అనే శాశ్వతసుఖము లభిస్తుంది.

కేవలం తన శరీరముతో చేసే కర్తల ద్వారానే తనకు సుఖములు కలుగుతాయి, దుఃఖాలు పోతాయి అనే వాడికి ఈశ్వరుడి మీద నమ్మకం ఉండదు. అటువంటి వాడు చేసిన పనులన్నీ విఫలమై,

చివరకు దుఃఖమే మిగులుతుంది. కాబట్టి కర్తలు చేయడం, దాని వలన ధనం సంపాదించడం, ఆ ధనంతో కోరికలు తీర్చుకోవడం, ఆ కోరికలు తీరకపోతే చింతించడం, చివరకు మరణించడం, వీటి వలన ఎటువంటి సుఖం కలుగుతుంది?

నేను ఈ ప్రపంచం అంతా తిరుగుతున్నాను. ఈ ప్రపంచంలో ధనాన్ని సంపాదించడం, దానిని దాచుకోవడం, ఎవరికీ దానం చెయ్యి పోవడం, ఇంద్రియ నిగ్రహం లేకపోవడం, దాచుకున్న ధనం ఎవరైనా ఎత్తుకుపోతారేమో అని భయం భయంగా నిద్రకూడా సరిగా పోకపోవడం, ఇటువంటి కష్టాలను పడుతున్న ధనవంతులను ఎంతోమందిని చూచాను. అంతే కాకుండా ఎక్కువ ధనమును కూడబెట్టిన ధనవంతులకు రాజుల వలన (పన్నుల రూపంలో తన వద్ద ఉన్న ధనాన్ని ఎత్తుకుపోతారని), దొంగల వలనా, శత్రువుల వలనా, బంధువుల వలనా, యాచకుల వలనా, కాలాను గుణంగా సంభవించే భూకంపములు, అగ్నిప్రమాదములు, వరదలు వీటి వలనా, ఎప్పుడూ భయపడుతూనే ఉంటారు.

కాబట్టి బుద్ధిమంతుడు అయిన వాడు ధనమును కూడబెట్టకూడదు. ప్రాపంచిక విషయములలో లీనం కాకూడదు. శోకము, మోహము, భయము, కోపము, అనురాగము, దీనత్వము మొదలగు వాటిని విడిచిపెట్టి శాంతంగా బతకడం నేర్చుకోవాలి.

(మనం ప్రతి దినం ఇలాంటి వారిని చూస్తూనే ఉంటాము. కొంతమంది ఎంత ఉన్నా, ఏమీలేదని, అని ఏడుస్తుంటారు. కొంత మంది ఏ వస్తువు చూచినా అది నాకు కావాలి. నాకు దక్కనిది

ఎవరికీ దక్కడానికి వీలులేదు అని పంతం పడుతుంటారు. కొంత మంది ఎల్లప్పుడూ ఏదో ఒక దానికి భయపడుతూనే ఉంటారు. మరి కొంత మందికి చటుక్కున ఉట్టి పుణ్యానికి కోపం వస్తుంది. ఆ కోపంలో వారు ఏమి చేస్తారో వారికే తెలియదు. అపరిమితమైన కోపంలో, ఆవేశంలో హత్యలు చేసేవారిని కూడా మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. మరి కొంద మందికి ప్రతి వాడి మీద వల్లమాలిన ప్రేమ, అభిమానం. అడిగినది కాదనలేడు. మరి కొంత మంది ఎప్పుడూ ఏదో పోగొట్టుకున్న వాళ్లమందిరి దీనంగా ఉంటారు. కారణం తెలియదు. ఇవి అన్నీ అవలక్షణాలు. వీటిని వదిలిపెడితే శాంతంగా జీవనం గడపవచ్చు అని ఆ ముని ప్రహ్లాదునికి చెప్పాడు. వీటిలో కనీసం కొన్ని అయినా మనం కూడా పాటిస్తే ఎంత బాగుంటుంది. ఆలోచించండి)

ఓ ప్రహ్లాదా! నేను ప్రకృతిలో రెండు జీవులను పరిశీలించాను. ఒకటి తేనేటిగ. తేనేటిగ కష్టపడి ప్రతి పూవు నుండి బొట్టు బొట్టుగా తేనె సేకరించి తెచ్చి తన పట్టులో దాచుకుంటుంది. కాని ఈ క్రూర మానవులు ఆ తేనేటిగలను తరిమివేసి ఆ తేనెను అపహరిస్తారు. మానవులు కూడా అంతే. కడుపుకు కూడా తినకుండా దాచిపెట్టిన ధనమును మరొకడు అపహరించుకుపోవడం జరుగుతూనే ఉంది. అందుకని కొండచిలువ మందిరి ఏ పనీ చేయకుండా, ధనం కూడబెట్టకుండా పడి ఉన్నాను. కొండ చిలువ కూడా తన దగ్గరకు వచ్చిన జీవిని ఆహారంగా తీసుకుంటుంది. నేనూ అంతే. నాకు అయాచితంగా లభించిన ఆహారమును తీసుకుంటున్నాను. దొరికితే తింటాను. లేకపోతే లేదు. ఒకప్పుడు ఎక్కువ ఆహారము లభిస్తుంది. మరొకప్పుడు ఏమీ దొరకదు. ఆ

లభించిన ఆహారము కూడా ఒకప్పుడు తినడానికి వీలుగా ఉంటుంది, మరొకప్పుడు ఏమాత్రం రుచి లేకుండా ఉంటుంది. ఒకప్పుడు సువాసనలు వేస్తుంటుంది. మరొకప్పుడు చెడిపోయిన వాసన వేస్తుంది. ఒకప్పుడు శ్రద్ధగా భిక్ష వేస్తారు. మరొకప్పుడు మొహాన విసిరి వేస్తారు.

నాకు ఏ విధమైనా ఆహారము, ఏ రకంగా లభించిన దానిని అమృతంగా స్వీకరిస్తాను. అంతేగానీ, విముఖత చూపను. అలాగే ఎవరైనా పట్టు వస్త్రము ఇస్తే తీసుకుంటాను. నూలు వస్త్రము ఇచ్చినా తీసుకుంటాను. ఏమీ ఇవ్వకపోయినా సంతోషిస్తాను. ఒకప్పుడు పట్టు వస్త్రము కట్టుకుంటాను. మరొకప్పుడు గోచీ ధరిస్తాను. ఏది లభించిన సంతోషంగా, తృప్తిగా ఉంటాను. నేల మీద రాళ్ల మీద పడుకుంటాను. ఎవరైనా నన్ను తీసుకొని వెళ్లి వారి ఇంట్లో పరుపు మీద పడుకోబెడితే పడుకుంటాను. నాకు రెండూ ఒకటే. ఏమీ తేడా ఉండదు.

ఓ ప్రహ్లాదా! నేను ఒకప్పుడు మహారాజును. రోజు స్నానం చేసి, చందనము మొదలగు పరిమళద్రవ్యములను పూసుకొన్నాను. పూల మాలలుఅలంకరించుకున్నాను. గుర్రాల మీద, ఏనుగుల మీద, రథం మీద తిరిగాను. ఇప్పుడు ఏమీ లేని వాడి మాదిరి తిరుగుతున్నాను. నేను ఎవరినీ నిందించను. ఎవరినీ పాగడను. ఈ లోకంలో ఉన్న అందరికీ శ్రేయస్సు కలగాలనీ, అందరూ సుఖంగా, శాంతితో, భగవంతుని మీద అచంచలమైన భక్తితో జీవించాలనీ కోరుకుంటాను.

ప్రతి వాడుకూడా మనస్సులో ఎటువంటి భేదబుద్ధిని పెట్టుకోకూడదు. మనస్సును నిర్మలంగా ఉంచుకోవాలి. మనస్సు ఎప్పుడూ అది కావాలనీ, ఇది వద్దనీ కోరుకుంటూ ఉంటుంది. అది సహజం. దానికి మూలము నేను నాది అనే అహంకారము. కాబట్టి మనసులో కలిగే సంకల్పాలను మనసులోనే నాశనం చేయాలి. మనసును అహంకారంతో కలపాలి. మనసుతో కూడిన అహంకారమును మహత్తత్వములో కలపాలి. ఆ మహత్తత్వమును మాయలోనూ, మాయను భగవంతుని లో లీనం చేయాలి. అప్పుడు ప్రతి మనిషీ ఆత్మానందాన్ని పొందుతాడు. దానిని మించిన ఆనందము ఎక్కడా లభించదు. అప్పుడు మానవునికి ఈ ప్రాపంచిక విషయముల యందు ఆసక్తి నశిస్తుంది.

ఓ ప్రహ్లాదా! నీవు కూడా భగవంతుని ఎడల అచంచలమైన భక్తి కలిగి, ప్రాపంచిక సుఖముల మీద ఆసక్తి లేనివాడవు. అందుకనే నీతో ఇంతసేపు ఈ విషయముల గురించి మాట్లాడాను.”అని అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న ప్రహ్లాదుడు పరమానంద భరితుడు అయ్యాడు. ఆ మునికి నమస్కరించి ఆయన అనుమతి తీసుకొని తృప్తిగా తన గృహమునకు వెళ్లాడు.” అని నారదుడు ధర్మరాజుతో ప్రహ్లాద అజగరుని సంవాదము గురించి చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
పదునాలుగవ అధ్యాయము.

ధర్మరాజు నారదునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహర్షీ! తమరు అందరి గురించి చెప్పారు. కాని మా బోటి గృహస్థుల గురించి చెప్పలేదు. గృహస్థాశ్రమములో ఉన్న వారు ఏ విధంగా సులభంగా మోక్ష పదమును పొందగలరో వివరంగా చెప్పండి.” అని అడిగాడు. నారదుడు ధర్మరాజుతో ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ధర్మనందనా! గృహస్థు ఎల్లప్పుడూ గృహములో నివసిస్తూ ఉంటాడు. ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక కర్మ చేస్తూ ఉంటాడు. కాని ఆ కర్మలు అన్నిటినీ ఏ కోరికా లేకుండా చెయ్యాలి. ఫలాన్ని ఆశించి ఏ కర్మా చెయ్యకూడదు. తాను చేసిన కర్మలు అన్నీ పరమాత్మ పరంగా చెయ్యాలి. ఆ కర్మలు అన్నిటినీ పరమాత్మకు అర్పించాలి. అప్పుడు ఆ కర్మఫలములు అతనిని అంటవు. ఆ ప్రకారంగా కర్మలు చేస్తూ గురువులను, ఋషులను పూజించాలి.

ఎల్లప్పుడూ సత్పురుషుల సాంగత్యములో గడపాలి. భగవంతుని పూజించడం, స్తోత్రముచేయడం, భగవంతుని కథలు వినడం, దేహము మీద, భార్యాబిడ్డల మీద, ఇంటి మీదా, ఆస్తుల మీదా ఉన్న మమకారాన్ని , బంధాలను మెల్ల మెల్లగా విడిచిపెట్టడం చేయాలి. ఇంకా, తనకు అవసరమైన వస్తువులను మాత్రమే తన వద్ద ఉంచుకోవాలి. దేహాభిమానమును, ప్రాపంచిక విషయములయందు

అనురక్తిని వదిలిపెట్టాలి. కాని సమాజంలో తిరుగుతున్నప్పుడు, సమాజపరంగా చెయ్యాల్సిన పనులు చేస్తూ, వాటిలో ఆసక్తిని వదిలిపెట్టాలి. గృహస్థుకు తల్లి తండ్రులు, భార్యాబిడ్డలు, జ్ఞాతులు, సోదరులు, మిత్రులు, ఉంటారు. వారు అడిగిన కోరికలు అన్నిటినీ తన శక్తిమేరకు తీర్చాలి. కాని తాను వారి కోరికలు తీర్చాను కదా అని వారి మీద అమితమైన మమకారము పెంచుకోకూడదు.

ఓ ధర్మనందనా! భగవంతుడు ఈ భూమిని సృష్టించాడు. వర్షములను కురిపిస్తున్నాడు. భూమిని సస్యస్కామలము చేస్తున్నాడు. కాబట్టి ఆ పండినపంటలను తను జీవించడానికి ఎంత కావాలో అంతే తీసుకోవాలి. అలాగే భూమిలో దొరికే ఖనిజములను, బంగారమును తనకు అవసరమైనంత వరకే తన వద్ద ఉంచుకోవాలి. అలాగే తనకు అవసరమైనంత వరకే ధనమును సంపాదించాలి. తన యొక్క తన భార్యాపుత్రుల యొక్క కడుపు నింపుకోడానికి ఎంత కావాలో అంత వరకే ధనమును సంపాదించాలి. అంతవరకే గృహస్థుకు అధికారము ఉంటుంది. అంతే కానీ, తనకు అవసరానికి మించి ధనాన్ని, ధాన్యమును, వస్తువులను, సంపాదించి కూడబెట్టే వాడు దొంగతో సమానము. ఎందుకంటే, ఇతరులకు ఉపయోగపడవలసిన ధనమును, ధాన్యమును, వస్తువులను దాచుకొనే అధికారము ఎవరికీ లేదు. అటువంటి వాడు నేరస్థుడు అవుతాడు.

(ఈ నాడు కూడా ఇది అమలులో ఉంది. ఆదాయానికి మించిన ఆస్తులు కలిగి ఉండటం నేరం. కాని ఇది కేవలం ఉద్యోగస్థులకే పరిమితం అయింది. నారదుడు చెప్పినట్టు దీనిని

అందరికీ వర్తింపజేస్తే, దేశం సుఖిక్షంగా ఉంటుంది.)

ఓ ధర్మనందనా! మానవుడు తన సంతానమును అభికంగా ప్రిమిస్తాడు. కాని మన పరిసరాలలో తిరిగే జింక, ఒంటె, గాడిద, కోతి, ఎలుక, పాము, పక్షి ఇవన్నీ కూడా మన సంతానము కన్నా ఎందులో తక్కువ. కాబట్టి గృహస్థు అన్ని ప్రాణులను సమానంగా తన సంతానము మాదిరి చూడాలి. వాటికి కూడా తన శక్తి మేరకు ఆహారము అందించాలి.

ఓ ధర్మనందనా! గృహస్థు అయిన వాడు, కష్టపడి, చెమటోడ్డి ధనమును, ఆస్తులను సంపాదించి, వాటితో తన కోరికలు తీర్చుకోనవసరము లేదు. తనకు ఏమి దొరికితే దానితోనే తృప్తిపడటం నేర్చుకోవాలి. తనకు ఉన్నదానితో తృప్తిపడకపోవడం, తనకు లేని దాని కోసరం పాకులాడటం, గృహస్థు లక్షణం కాదు. గృహస్థు, అతని భార్య ప్రతి దినమూ తమ వారినే కాకుండా, తమ ఇంటికి వచ్చిన అతిథులను, తమ చుట్టుపక్కల ఉన్న ప్రాణులను కూడా పూజించాలి. వాటికి ఆహారము అందచేయాలి. ఎంతసేపటికీ తమ కడుపునింపు కోడానికే ప్రాధాన్యత ఇవ్వరాదు.

సాధారణంగా పురుషులు తన భార్య కోసరం తన ప్రాణములు కూడా ఇవ్వడానికి సిద్ధపడతాడు. ఒక్కోసారి భార్య కోసరం కానీ, ప్రియురాలి కోసరం కానీ తండ్రిని, గురువును కూడా ఎదిరించడం, చంపడం చేస్తుంటాడు. కాని స్త్రీల యందు అంతటి ప్రేమ, అనురాగము, మమకారము చూపనవసరము లేదు. తగుమాత్రము ప్రేమ ఉంటే చాలును. ఈ స్త్రీ నాది, ఈమె కోసరం నేను

ఏమైనా చేస్తాను అనే భావన వదిలిపెట్టిన వాడు, ఈశ్వరుని కూడా జయించగలడు. ఎందుకంటే, మగవాడు స్త్రీయొక్క అందానికీ, ఆమె తనకు ఇచ్చే లైంగిక సుఖానికి లొంగి పోతాడు. కానీ మరణానంతరము భూమిలోపల కీటకములకు ఆహారము అయ్యే ఈ శరీరం కన్నా, అగ్ని కీలలకు ఆహుతి అయి భస్మంగా మారే స్త్రీ శరీరం కన్నా, అన్ని జీవులలో వ్యాపించి ఉన్న ఆ పరమాత్మ గొప్పవాడు కదా! కాబట్టి బుద్ధిమంతుడైన వ్యక్తి ఇటువంటి అనవసరమైన అనురాగ మమకారాలకు దూరంగా ఉంటాడు.

గృహస్థు తనకు దొరికిన ఆహారమును తన సాటి జీవులకు పెట్టి తరువాత తాను భుజిస్తాడు. గృహస్థు తనకు దొరికిన దానిని ముందు దేవతలకు, తరువాత పితరులకు, ఋషులకు, అతిథులకు, తోటి ప్రాణులకు పెట్టి మిగిలించి తాను భుజిస్తాడు. గృహస్థు న్యాయంగా ధర్మంగా ఎక్కువ ధనము సంపాదిస్తే ఆ ధనముతో వేదములలో చెప్పిన ప్రకారము యజ్ఞములు, యాగములు చేసి, బ్రాహ్మణులను, ఋత్విక్కులను తృప్తిపరుస్తాడు.

ఓ ధర్మరాజా! యజ్ఞయాగములలో నేతిని, ఆహార ధాన్యములను హోమగుండంలో వేసినంత మాత్రమున అవి పరమాత్మకు అందవు. బ్రాహ్మణులకు, ఋత్విక్కులకు, యాగమునకు వచ్చినవారికి, ఇతర ప్రాణులకు తృప్తిగా భోజనం పెడితేనే, అవి పరమాత్మకు అందుతాయి. ఆ పరమాత్మ బ్రాహ్మణుల ముఖం ద్వారా, ఇతర ప్రాణుల ద్వారా, తాను ఆరగిస్తాడు.

కాబట్టి ఓ ధర్మనందనా! గృహస్థు బ్రాహ్మణులయందు, ఇతర
మానవుల యందు, పశుపక్ష్యాదుల యందు ఆ పరమాత్మను దర్శించి,
అర్చించాలి.

ఇంకా గృహస్థు చేయవలసిన విధుల గురించి విపులంగా
చెబుతాను శ్రద్ధగా విను.

గృహస్థు అయిన వాడు ప్రతి సంవత్సరము భాద్రపడ బహుళ
పాడ్యమినుండి అమావాస్య వరకు ఉన్న 15 దినములలో, తన తల్లి
తండ్రులకు, తల్లి తండ్రుల బంధువులకు శ్రాద్ధకర్తలు చేయాలి. (దీనినే
మహాలయము అని మనము అంటుంటాము.) ఇంకా, ఉ
త్తరాయనము, దక్షిణాయనము లలోనూ, ఉదయం సాయంత్రం
వేళలలోనూ, సూర్య గ్రహణము, చంద్రగ్రహణ వేళలలోనూ, ద్వాదశి తిథి
యందు, శ్రవణ నక్షత్రము వచ్చిన రోజున, అక్షయ తదియ నాడు,
కార్తీక మాసంలో వచ్చే శుక్ల సప్తమి నాడు; మార్గశిర మాసము,
పుష్యమాసము, మాఘ మాసము, ఫాల్గుణ మాసము లలో వచ్చే
నాలుగు బహుళ అష్టమి తిథులయందు; మాఘమాసములో వచ్చే శుక్ల
సప్తమి తిథియందు; మఘ నక్షత్రము తో వచ్చే పౌర్ణమి యందు, ఆ
గృహస్థు పుట్టిన మాసము, నక్షత్రము తో కూడిన పౌర్ణమియందు లేక
చతుర్దశి యందు; ఏకాదశి తిథితో కానీ, ద్వాదశి తిథితో కానీ
కూడిన శ్రవణం, అనూరాధ, ఉత్తరఫల్గుని, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తర భాద్రపద
నక్షత్రములయందు; ఇవన్నీ కుదరక పోతే తన జన్మ నక్షత్రము రోజున,
లేక పోతే శ్రవణ నక్షత్రము ఏరోజున ఉంటుందో ఆరోజున, తన
పితరులకు తర్పణములు విడిచిపెట్టాలి. శ్రాద్ధకర్త నిర్వృత్తించాలి.

ఎందుకంటే పైన చెప్పబడిన కాలములు అత్యంత శుభప్రదమైనవి. ఆ కాలములలో శుభకార్యములు చేయడం ఎంతో మంచిది. దానివలన ఆయుష్షు వృద్ధి చెందుతుంది. (పితృశ్రాద్ధము కూడా శుభకార్యముగానే పరిగణించారు మన పెద్దలు.)

ధర్మనందనా! పైన చెప్పిన రోజులలో స్నానం చేసి, జపం చేసి, హేమంచేసి, దేవతలను, బ్రాహ్మణులను పూజించి, పితృదేవతలకు, బ్రాహ్మణులకు, అతిథులకు, ఇతర ప్రాణులకు భోజనం పెడితే, ఆ గృహస్థుకు ఏ కాలంలోనూ దేనికీ లోటు ఉండదు. అతని గృహము అక్షయంగా ఉంటుంది.

ధర్మరాజా! గృహస్థు అయిన వాడు ఈ క్రింది శుభకార్యములను కూడా శ్రద్ధతో నిర్వహించాలి. భార్య గర్భంతో ఉన్నప్పుడు సీమంతోత్సవము, బిడ్డ పుట్టిన తరువాత జాతక కర్మలు, తరువాత ఉపనయనము, బ్రహ్మచర్య చీక్ష, పెద్దవారుచనిపోతే వారికి దహన క్రియలు, ఉత్తర క్రియలు, తరువాత ప్రతి సంవత్సరము శ్రాద్ధము పెట్టడం మొదలగు కర్మలను యథావిధిగానిర్వహించాలి.

ధర్మనందనా! ఇప్పటి వరకూ నీకు గృహస్థుచేయవలసిన కర్మల గురించి చెప్పాను. ఇప్పుడు గృహస్థు సేవించవలసిన తీర్థముల గురించి, పుణ్యకార్యములు చేయవలసిన ప్రదేశముల గురించి వివరిస్తాను. దీనికి ఒకటే గుర్తు. ఏ ప్రదేశములో అయితే మంచి ప్రవర్తన కలవారు, సత్పురుషులు నివసిస్తూ ఉంటారో, ఎక్కడ పరమాత్మను విగ్రహాల రూపంలో ఆరాధిస్తూ ఉంటారో అంటే

దేవాలయాలలో, ఏ ప్రదేశములో అయితే తపస్సు, విద్య, దయాగుణము పెంపొందుతూ ఉంటాయో ఆ ప్రదేశమును పుణ్యమైన ప్రదేశము అని అంటారు.

అంతే కాకుండా ఎక్కడెక్కడ శ్రీహరిని అనునిత్యమూ పూజచేస్తూ ఉంటారో, ఎక్కడైతే గంగ మొదలగు పుణ్యనదులు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయో, ఆ ప్రదేశములు సకల శుభములకు నిలయములు అని గ్రహించాలి. ఇవే కాకుండా సరోవరములు, పుణ్యక్షేత్రములు అనగా కురుక్షేత్రము, గయ, ప్రయాగ, పులహోశ్రమము, నైమిశారణ్యము, ఫల్గుణీ నది ప్రవహించే ప్రదేశము, రాముడు సేతువు కట్టిన ప్రదేశము (రామేశ్వరము), ప్రభాస తీర్థము, కుశస్థలి (ద్వారక), వారణాసి, మధుర, సీతారాములు నివసించిన ఆశ్రమ ప్రదేశములు, మహేంద్ర పర్వతము మొదలగు కుల పర్వతములు, ఇవన్నీ కూడా పుణ్య ప్రదేశములు అని చెప్పబడుతున్నాయి. గృహస్థు అయిన వాడు పైన చెప్పబడిన పుణ్యస్థలములను దర్శించాలి. పైన చెప్ప బడిన పుణ్యతీర్థములలో శ్రార్థకర్తలు కానీ, శుభకార్యములు కానీ చేస్తే వారికి వెయ్యిరెట్లు ఫలితము దక్కుతుంది.

ఓ ధర్మనందనా! ఈ లోకంలో శ్రీహరి అవతారమైన శ్రీకృష్ణుని మించిన పుణ్యపురుషుడు ఎవరూ లేరు.అందుకనే ఈ రాజసూయ యాగ సందర్భంలో మీరు శ్రీకృష్ణునికి అగ్రపూజ చేసారు. మీకే కాదు ఈ చరాచర జగత్తులో శ్రీకృష్ణుని మించిన పుణ్య పురుషుడు లేనే లేడు. సకల జీవరాసులతో నిండి ఉన్న ఈ బ్రహ్మాండము అనే మహా వృక్షమునకు మూలము శ్రీకృష్ణుడే కదా!

శ్రీకృష్ణుని పూజిస్తే సకల దేవతలను పూజించిన ఫలితం దక్కుతుంది.

పరమాత్మ, మానవులు, పశువులు, మృగములు, పక్షులు మొదలగు జీవరాసులకు దేహములను సృష్టించాడు. ఈ దేహములనే పురములు అని కూడా అంటారు. ఈ పురములలో పరమాత్మ కొలువై ఉన్నాడు. అందువలన ఈ పురములలో ఉన్న పరమాత్మను పురుషుడు అని అంటారు.

(పురుషుడు అంటే మగవాడు అని లౌకిక అర్థం. కాని పురుషుడు అంటే కేవలం మగవాడు అనే కాదు. ఆడవారు, పశుపక్ష్యాదులు మొదలగుజీవరాసుల దేహములలో ఉన్న ఆత్మ స్వరూపుడు అని అర్థం.)

అన్ని శరీరములలో పురుషుడిగా ఉన్న పరమాత్మకు ఈ దేహము ఉన్నత వంశంలో జన్మించిందా, లేక నీచ జాతిలో జన్మించిందా అనే భేదములేదు. అన్ని దేహములలో సమానంగా ఉన్నాడు. కాబట్టి, ఈ మానవులందరిలోనూ ఎవరి యందు జ్ఞానము, తపోశక్తి, యోగము మొదలగునవి ప్రకటితమౌతుంటాయో వారే శ్రేష్టులు, సత్పురుషులు అని పిలువబడతారు.

ఓ ధర్మనందనా! కృతయుగములో ఎవరి పని వారు చేసుకొనే వారు. మనుషుల మధ్య ఈర్ష్య, అసూయ, ద్వేషము ఉండేవికావు. అందరూ సమానంగా ఉండేవారు. కృతయుగము పోయి త్రేతాయుగము ప్రారంభం కాగానే, మానవులలో నేను గొప్ప అంటే నేను గొప్ప అనే అహంకారము పెరిగిపోయింది. నాకు అంతా తెలుసు అన్న భావన ప్రతివాడిలోనూ అంకురించింది. ఒకరిని ఒకరు

నిందించుకోవడం, అవమానించుకోవడం మొదలుపెట్టారు. ఈ సమయంలో అందరికన్నా శ్రేష్టుడు అయిన పరమాత్మ ఉన్నాడు అని అందరికీ గుర్తుచేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఆ కారణం చేత ఆ పరమాత్మ యొక్క ప్రతిమలను (విగ్రహములను) పూజించడం మొదలయింది. ఆ విధంగా పరమాత్మ ప్రతిమలను పూజించడం ఆచారంగా ఏర్పడింది.

తరువాత కాలంలో, పరమాత్మను ప్రతిమల రూపంలో, ఎన్నోవిధాలుగా, రకరకాల పూజా విధానములలో, ఉపకరణములతో పూజచేయడం మొదలయింది. పరమాత్మ యందు భక్తి, శ్రద్ధ లేకుండా, కేవలం ఈ విగ్రహములను పూజించినంత మాత్రాన ఏమీ ప్రయోజనం లేదు.

(ఆ ప్రకారంగా విగ్రహారాధన త్రేతాయుగ కాలం నుండి ఒక ఆచారంగా ఏర్పడింది. ప్రస్తుతం మనము విగ్రహారాధన దగ్గరే ఆగిపోయాము. విగ్రహముల వెనుక ఉన్న పరమాత్మను తెలసుకోడానికి ప్రయత్నించడం లేదు. పరమాత్మ యందు భక్తి కుదరడానికి విగ్రహములను కేవలము ఒక సాధనముగా ఉపయోగించుకోవాలి గానీ, విగ్రహారాధనే పరమార్థంకాదు అనీ, కేవలము విగ్రహములను పూజించినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదనీ, భాగవతము నిర్వ్వందంగా చెబుతూ ఉంది.)

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము పదునాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
సప్తమస్కంధము
పదునైదవ అధ్యాయము.

ధర్మనందనా! మానవులందరిలోనూ పరమాత్మ
ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు అని చెప్పాను కదా. ఆ
మానవులందరిలోనూ బ్రాహ్మణులు సత్పురుషులు అని చెప్పబడతారు.
కానీ పుట్టుకతో ఎవరూ బ్రాహ్మణుడు కాదు. ఒక మనిషి తాను చేసిన
తపస్సు చేతా, నేర్చుకున్న విద్య చేతా, వేదాధ్యయనం చేయడం చేతా,
తృప్తిగా జీవితం గడపడం చేతా బ్రాహ్మణుడు అనిపించుకుంటాడు.
అటువంటి బ్రాహ్మణులను సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణుడు కూడా భక్తితో పూజిస్తాడు.

ధర్మనందనా! ఆ బ్రాహ్మణులలో కూడా కొంత మంది కర్మలు
చేయడం యందే నిమగ్నమై ఉంటారు. మరి కొందరు తపస్సు
చేసుకుంటూ ఉంటారు. మరి కొందరు వేదములు, శాస్త్రములు
అధ్యయనం చేస్తుంటారు. మరి కొంత మంది జ్ఞానమును,
యోగమును అభ్యసిస్తూ ఉంటారు. గృహస్థు అయిన వాడు
పితృదేవతల యొక్క మోక్షము కోరుకుంటూ పైన చెప్ప బడిన
లక్షణములుకల బ్రాహ్మణులను అర్హులైనవాడై సత్కరించి, పూజించి
హవ్య కవ్యములను సమర్పించుకోవాలి.

(దేవతలకు ఇచ్చేవి హవ్యములు, పితరులకు ఇచ్చేవి కవ్యములు.
శ్రాధములలో కూడా ముందు విశ్వేదేవతలను అర్చించి, తరువాత
పితృదేవతలను అర్చిస్తారు.)

గృహస్థు తన పితరులకు శ్రాధకర్తలు చేసేటప్పుడు తగిన బ్రాహ్మణులు దొరకని పక్షంలో, ఇతర బ్రాహ్మణులకు, వారి వారి జ్ఞానము, తపస్సు, విద్యలో గల తారతమ్యములను బట్టి వారికి హవ్య కవ్యములను సమర్పించాలి.

ధర్మనందనా! దేవతా కార్యములలో ఇద్దరు బ్రాహ్మణులకు, పితృకార్యములలో ముగ్గురు బ్రాహ్మణులకు తృప్తిగా భోజనం పెట్టాలి. అంతమంది బ్రాహ్మణులు దొరకనప్పుడు, కనీసం ఒక్క బ్రాహ్మణుడికైనా తృప్తిగా భోజనం పెట్టాలి. తనకు బాగా ధనము ఉంది కదా అని శ్రాధ కర్తలలో ఎక్కువ మంది బ్రాహ్మణులను భోక్తలుగా పిలువరాదు. శ్రాధ కర్తలలో ఎక్కువ మంది బ్రాహ్మణులను, ఎక్కువ మంది బంధువులను పిలిస్తే, పితృకార్యములో శ్రద్ధ తగ్గిపోతుంది. సేకరించిన ద్రవ్యము, పదార్థములు సరిపోవు. అంత మంది బ్రాహ్మణులలో తగిన వారెవరో, తగని వారెవరో గుర్తించడం కష్టం. అంతమంది బ్రాహ్మణులను అర్పించడం, భోజనం పెట్టడం కూడా కష్టంతో కూడుకున్న పని. అందుకని ఇద్దరు, లేక ఒకరు భోక్తలను నియమించుకోవాలి.

గృహస్థు ఇంట్లో లేకుండా ఏ పుణ్యక్షేత్రములోనో, లేక ప్రయాణంలోనో ఉంటే, ఆ యా ప్రదేశములలో దొరికిన పదార్థములతో సత్పురుషుడు అయిన బ్రాహ్మణుని అర్పించి భోజనము పెట్టవచ్చును. అదికూడా అభికమైనఫలమును ఇస్తుంది. గృహస్థు అయినవాడు, ప్రతిరోజూ దేవతలను, పితరులను, ఋషులను, ఇతర ప్రాణులను, అతిథులను పరమాత్మ స్వరూపాలుగా పూజించి, వారి శక్త్యానుసారము భోజనము పెట్టి తరువాత తాను భుజించాలి. అంతే

కానీ దొరికినది అంతా తానే తినకూడదు.

ధర్మము తెలిసిన గృహస్థు, పితృ కార్యములయందు మాంసమును పెట్టకూడదు. తాను కూడా తినకూడదు. కేవలము కాయగూరలతోనే భోజనము పెట్టాలి. ఎందుకంటే అన్ని జీవులలో పరమాత్మ ఉన్నాడు. ఆ జీవులను చంపి ఆ మాంసము పెడితే, పరమాత్మ తృప్తిచెందడు.

ధర్మనందనా! ధర్మచింతన కల మానవుడు తన మనస్సుతో గానీ, వాక్కుతో గానీ, శరీరముతో గానీ ఇతర మానవులకు కానీ, జంతువులకు కానీ, పశుపక్ష్యాదులకు కానీ హాని కలిగించరాదు. లోకములో ఇదే పరమధర్మముగా చెప్పబడింది. దీనితో సమానమైన ధర్మము మరొకటి లేదు.

యజ్ఞము అంటే హోమామగుండంలో ఆహుతులు వేయడం కాదు. ధర్మరహస్యములను తెలిసిన వారు, తమ కోరికలను, తాము చేసే కర్మఫలములను, తనలో వెలుగుతున్న ఆత్మ అనే అగ్నిలో వేసి భస్మం చేస్తారు. వారు నిష్కాములు అవుతారు. అదే నిజమైన యజ్ఞము.

ఓ ధర్మనందనా! ఆర్థాటంగా యజ్ఞయాగములు చేసే వారు, అనేక రకములైన జీవములను, జంతువులను, మృగములను తెచ్చి ఊపస్థంభములకు కట్టి వాటిని బలిఇస్తుంటారు. ఇటువంటి యజ్ఞములు యాగములు చేసేవారిని చూచి మృగములు, జంతువులు “వీడికి దయాదాక్షిణ్యములు లేవు. వీడు నిర్దయుడు. వీడికి

ధర్మం తెలియదు. వీడు తన ప్రాణములను మాత్రం భద్రంగా కాపాడుకోడానికి మనలను యజ్ఞపశువులుగా తీసుకొని పోయి తప్పకుండా చంపుతాడు” అని అనుకుంటూ, వాడిని చూచి భయంతో పారిపోతాయి. కాబట్టి ధర్మము తెలిసిన వారు, యజ్ఞయాగములలో కానీ, దైనందిన జీవితంలో కానీ జీవహింసచేయకుండా దొరికిన వాటితోనే తృప్తి పడాలి.

ధర్మనందనా! ఇప్పటి దాకా నీకు ధర్మం గురించి చెప్పాను. ధర్మం కానిది అధర్మము అంటారు. ఆ అధర్మము అనే వృక్షమునకు ఐదు కొమ్మలు ఉన్నాయి. వాటి పేర్లు విధర్మము, పరధర్మము, ఆభాసము, ఉపమము, కపటము. ధర్మం తెలిసిన వాడు ఈ ఐదింటినీ తక్షణము విడిచిపెట్టాలి. ఓ ధర్మరాజా! ప్రతి వాడికీ తాను ఆచరించ వలసిన ధర్మం ఒకటి ఉంటుంది. దానినే స్వధర్మము అంటారు. (అంటే తనకు నియమింపబడిన పని చేయడం, తనకు అప్పగించిన పని చేయడం, తాను చేయవలసిన పని చేయడం మొదలైనవి.) కాని కొంత మంది తమ స్వధర్మమునకు విరుద్ధమైన పనులు చేస్తుంటారు. దానినే విధర్మము అంటారు.

(ఉదాహరణకు.....విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రొఫెసర్ గా నియమించబడి, ప్రొఫెసర్ గా జీతం తీసుకుంటూ, ఒక్కరోజుకూడా విద్యార్థులకు పాఠం చెప్పకుండా, రాజకీయాలలో మునిగి తేలేవారు ఈ కోవలోకి వస్తారు.)

మరి కొంత మంది తమ యొక్క ధర్మమును మరిచిపోయి, పరధర్మాచరణంలోనే ఎక్కువగా ఆసక్తి చూపిస్తుంటారు. మరి కొందరు, హంగు, ఆర్థాటాలతో, మెడనిండా రుద్రాక్షలు వేసుకొని

తమను తాము మహాత్ములుగా ప్రచారం చేసుకుంటూ, గర్వంతో మెలిగే వారిని ఉపధర్మము పాటించేవారు అని అంటారు.

(ప్రస్తుతము మహర్షులుగానూ, స్వామీజీలుగానూ పిలువబడే వారు ఈ కోవలోకి వస్తారు.)

వేదములలో, శాస్త్రములలో చెప్పబడిన విషయములను వక్రీకరించి, తమకు తోచిన వక్రభాష్యాలు చేస్తూ జనులను మోసం చేసేవారిని కపటధర్మము ఆచరించేవారు అని అంటారు.

(ఈ రోజుల్లో, ద్రౌపదికి కర్ణుని మీద కోరిక ఉందనీ, నారదుని విదూషకుడుగానూ, దేవతా మూర్తులను అసభ్యంగానూ, సినిమా, ప్రసార మాధ్యమాలలో చూపించేవారు ఈ కోవలోకి వస్తారు.)

ఇంక ఆఖరువారు ఆభాసులు. వారు ఏధర్మాన్ని ఆచరించరు. తమకు ఏది తోస్తే అది చేస్తారు. నోటికి ఏది వస్తే అది మాట్లాడతారు. వారునీతి నియమాల గురించి పట్టించుకోరు. తమకు ఎంతతోస్తే అంత. స్వేచ్ఛాజీవులు. వీరిది ఆభాస ధర్మము.

ఎటువంటి అధర్మానికి లోను కాకుండా స్వధర్మాన్ని పాటించేవారు, దొరికినదానితో తృప్తిగా జీవించేవారు, సుఖంగా జీవితం గడుపుతారు.

ధర్మ నందనా! మోక్షము కోసరం ప్రయత్నించే వాడు, తన దేహమును పోషించుకోడానికి, రక్షించుకోడానికి ఎవరినీ దేని కొరకూ యాచించనవసరం లేదు. కొండచిలువ తన ఆహారము కొరకు

ప్రయత్నించదు. తన దగ్గరకు వచ్చిన జీవిని చంపి తింటుంది. అలాగే అవధూతలైన వారు కూడా తమకు అయాచితంగా లభించిన దానితోనో పొట్టనింపుకోవాలి. దేని మీద కోరికను, మమకారమును పెంచుకోకూడదు.

ఉన్నదానితో తృప్తిగా బతికే వాడు, ఎటువంటి కోరికలు లేని వాడు, ఎల్లప్పుడూ ఆత్మను దర్శించేవాడు, సకల సుఖములను అనుభవిస్తాడు. కాని ఎల్లప్పుడూ ధనమును సంపాదించడంలో మునిగి తేలేవాడు, ధనం కోసం ఆరాటపడేవాడు, ధనం మీద అపరిమితమైన ఆశ కలవాడు ఏ నాడు కూడా సుఖంగా జీవించలేడు. నిరంతరం ఏదో ఒక దుఃఖంతో బాధపడుతుంటాడు.

ఉన్నదానితో తృప్తి చెందేవాడు కంకర రాళ్ల మీద చెప్పులు వేసుకొని నడిచేవాడి మాదిరి సుఖంగా ఉంటాడు.

ఓ రాజా! జీవితంలో తృప్తి కలవాడు, నీరు దొరికినా, దానితో తృప్తి పొందుతాడు. కాని రుచికరమైనా ఆహారం కోసరము, వివిధములైన స్త్రీలతో రతి సుఖము కోసరం ఆరాటపడేవాడు, కుక్కమాదిరి జీవితం గడుపుతాడు. నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడప వలసిన బ్రాహ్మణుడు, ఇంద్రియసుఖములకు లోబడి తృప్తి లేని జీవితం గడుపుతుంటే, ఆ బ్రాహ్మణుని తేజస్సు, నేర్చుకున్న విద్య, చేసిన తపస్సు, సంపాదించిన పేరుప్రతిష్ఠలు, చివరకు అతని విచక్షణా జ్ఞానము అన్నీ సర్వ నాశనం అయిపోతాయి.

ఓ ధర్మనందనా! ఈ లోకంలో ఆకలి దష్టిక లేకపోతే దానికి సంబంధించిన కోరికలు కూడా నశించిపోతాయి. కోపం వచ్చినప్పుడు ఎవరినైనా కొడితే, చంపితే, ఆ కోపం నశిస్తుండి. కాని, నాలుగు దిక్కులు జయించినా, ఈ భూమి యావత్తు తన స్వాధీనం అయినా, లోభి అయిన వాడికి వాడిలో ఉన్న ఆశ నశించదు. లోభికి తృప్తి అంటూ ఉండదు. ఎంత ఉన్నా ఇంకా ఏదో కావాలని తపిస్తుంటాడు.

ఓ రాజా! ఎన్నో విషయములను తెలిసిన విద్యావంతులు, అందరి సందేహములను తీర్చగల సమర్థులు కూడా ఎల్లప్పుడూ ఏదో ఒక కారణంగా దుఃఖపడుతూనే ఉంటారు. నరకయాతన అనుభవిస్తూ ఉంటారు. దీని కంతటికీ ఒకటే మార్గము. కోరికలను విడిచిపెట్టడం ద్వారా, ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తిని విడిచిపెట్టవచ్చును. అలాగే, అహింసా తత్వమును అలవరచుకుంటే, కోపమును జయించవచ్చును. ధనముసంపాదించడం మీద ఆసక్తి విడిచి పెడితే, లోభత్వమును పోగొట్టుకోవచ్చును. ఈ దేహము, కనపడే వస్తువులు అన్నీ శాశ్వతములు కావు, పరమాత్మ ఒక్కడే శాశ్వతుడు అనే తత్వజ్ఞానము కలిగినప్పుడు, భయం అనేది లేకుండా పోతుంది.

ఓ ధర్మరాజా! మానవుడు ఎల్లప్పుడూ భగవంతుని గురించి చింతించడం ద్వారా, ఆత్మతత్వమును తెలుసుకోవడం ద్వారా తనలో ఉన్న శోకమును, మోహమును పోగొట్టుకుంటాడు. సాధువులను, సత్పురుషులను, సేవించడం ద్వారా అహంకారమును పోగొట్టుకకుంటాడు. కావలసినంతవరకే మాట్లాడుతూ, మిగిలిన సమయాలలో మౌనంగా ఉండటం ద్వారా, యోగ సాధనలో వచ్చే

అడ్డంకులను దాటవచ్చును. కోరికలను, ఆ కోరికలను తీర్చుకోడానికి ప్రయత్నములు....వీటిని విడిచిపెట్టడం వలన హింసను అరికట్టవచ్చును. (అంటే కోరుకున్న కోరికలు తీరకపోయినా, అందుకోసరం చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించకపోయినా, అపరిమితమైన కోపం వస్తుంది. ఆ కోపంలో ఏంచేస్తాడో వాడికే తెలియదు. అది హింసకు దారితీస్తుంది.)

ధర్మనందనా! అందరి ఎడలా స్నేహంగా , ప్రేమగా, దయగా ఉండటం వలన, ఇతరుల నుండి మనకు కలిగే దుఃఖములను నివారించవచ్చును. ఇతరుల ప్రమేయం లేకుండా, విధివశాత్తు వచ్చే కష్టములను, దుఃఖములను, ధ్యానం చేయడం ద్వారా, పోగొట్టుకోవచ్చును. అలాగే, మన శరీరం ద్వారా వచ్చే కష్టములను అంటే రోగములు, ముసలితనమువలన కలిగే కష్టములను, ప్రాణాయామం ద్వారా, యోగసాధన ద్వారా, పోగొట్టుకొనవచ్చును. సాత్వికమైన ఆహారమును, మితంగా భుజించడం వలన, సుఖనిద్ర పొందవచ్చును.

ధర్మరాజా! మానవులను సత్య, రజస్, తమోగుణములు ప్రభావితం చేస్తుంటాయి. మానవుడు సత్యగుణమును పెంపొందించు కుంటే, రజస్తమోగుణములు దూరంగా ఉంటాయి. నిష్కామ కర్మలను ఆచరించడం వలన, ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తిని విడిచిపెట్టడం వలన, ఆ సత్యగుణమును కూడా దూరంగా పెట్టి, పరమాత్మలో లీనం కావచ్చును.

పైన చెప్పినవి అన్నీ సాధించాలంటే ఎవరైనా గురువును ఆశ్రయించక తప్పదు. గురువు మీద ఉన్న భక్తితోనే పైన చెప్పబడినవి సాధించగలడు. గురువు అనే వాడు సాక్షాత్తు భగవంతుని స్వరూపుడు. జ్ఞాని. అటువంటి గురువును భక్తితో పూజించాలి, సేవించాలి. “ఈ గురువు కూడా నాలాంటి వాడే, గురువుకు ఏమీ తెలియదు” అని అనుకొనే వాడికి, వాడు ఎన్ని శాస్త్రములు చదివినా, ఎంత నేర్చుకున్నా, ఏమీ ప్రయోజనము లేదు. ఎలాగైతే ఏనుగు చెరువులో శుభ్రంగా స్నానం చేసి ఒడ్డుకు వచ్చి మరలా మట్టిని తొండంతో ఒంటి మీద చల్లుకున్నట్టు, గురువు మీద విశ్వాసం లేని వాడు, ఎంత విద్యావంతుడైనా వాడు నేర్చుకున్న విద్య అంతా వ్యర్థము.

రాజసూయయాగ సమయంలో అగ్రపూజనందుకున్న శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్తు ఆ పరమాత్మ అవతారము. శ్రీకృష్ణుని పాదపద్మములను యోగులు కూడా తన హృదయ కమలములలో పెట్టుకొని పూజిస్తారు. కాని ఈ లోకములో ఉండే మీలాంటి మానవులు, తమ కళ్లెదుట తిరుగుతున్న శ్రీకృష్ణుని తమవంటి సామాన్య మానవుని వలె భావిస్తారు. ఆయన మహిమలను తెలుసుకోలేరు.

మానవుడు జ్ఞానేంద్రియములతోనూ, కర్మేంద్రియములతోనూ, మనస్సుతోనూ ఎన్నోపనులు చేస్తుంటాడు. వాటిని అదుపులో పెట్టుకోడానికి ధ్యానము, ధారణ, సమాధి అవసరము. భగవంతుని మీద భక్తి, విశ్వాసము లేని వాడు, ఎన్ని పూజలు, వ్రతములు, యజ్ఞములు, యాగములు, కర్మలు చేసినా అవి పరమాత్మను చేరుకోవడానికి పనికిరావు. పరమాత్మను

చేరుకోవాలంటే, ముందు మనస్సును జయించాలి. ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తిని వదిలిపెట్టాలి. హంగు, ఆర్థాటములను వదిలి పెట్టి ఒంటరిగా జీవితం గడపాలి. సన్యాసం తీసుకోవాలి. భిక్షాటన ద్వారా దొరికిన దానితో తృప్తిపడుతూ జీవనం గడపాలి.

ఓ ధర్మనందనా! అటువంటి యోగి శుచి అయిన ప్రదేశములో మంచి ఆసనము ఏర్పరచుకోవాలి. దాని మీద నిటారుగా కూర్చుని, మనస్సును అటు ఇటు పోనీయకుండా, స్థిరంగా నిలిపి, ఓంకారమును జపించాలి. పూరకము, కుంభకము, రేచకము ద్వారా ప్రాణాయామమును చేయాలి. మనస్సులో ఎటువంటి కోరికలకు తావు ఇవ్వకూడదు. అన్ని కోరికలను విడిచిపెట్టాలి. మనస్సును నిర్మలంగా ఉంచుకోవాలి. దృష్టిని ముక్కు కొన యందు అంటే నొసటి యందు నిలపాలి. తన మనస్సును పరమాత్మయందు లగ్నం చేయాలి. ఈ ప్రకారంగా ప్రతి నిత్యము అభ్యాసము చేస్తే, ఆ సన్యాసి చిత్తము కొద్దికాలములోనే నిర్వాణం పొందుతుంది.

ఓ ధర్మనందనా! కోరికలు లేని చిత్తముతో, ప్రాపంచిక విషయములతో కలత చెందకుండా ఉండే మనస్సుతో ఉన్న సన్యాసి చిత్తము ఎప్పుడూ కూడా విషయ వాంఛలకు లోనుకాదు. ఏ గృహస్థు అయిన ఒక సారి సన్యాసము తీసుకొని, కొంత కాలము సన్యాసిగా జీవితం గడిపి, ఆ సన్యాస జీవితము గడప లేక, మరలా గృహస్థాశ్రమము స్వీకరిస్తే, అటువంటి వాడు కక్కిన కూటికి ఆశపడే వాడి కింద లెక్క. అటువంటి వాడికి సిగ్గు, లజ్జ అనేవి ఉండవు.

సాధారణంగా సన్యాసులకు దేహాభి మానము ఉండదు. ఈ దేహము చివరకు మట్టిలో కలిసి పోతుందని, జంతువులకు ఆహారం అవుతుందనీ భావిస్తారు. కాని కొంతమంది తెలివి తక్కువ వాళ్లు ఈ దేహమే సర్వస్వమని, దేహము ఆత్మ ఒకటే అనీ తమను తాము పొగుడుకుంటూ ఉంటారు. (ఈ నాడు మహర్షి అని పిలిపించుకునేవారు ముఖానికి మేకప్ వేసుకొని టివిలలో దర్శనం ఇస్తున్నారు.)

ఓ ధర్మనందనా! గృహస్థు అయిన వాడు నిత్యము కర్మలు చేయాలి. లేకపోతే భార్య బిడ్డలను పోషించలేడు. గృహస్థు కర్మలు చేయకుండా ఉండటం మంచిది కాదు. అలాగే బ్రహ్మచారి తన బ్రహ్మచర్యమును వదిలిపెట్టకూడదు. అరణ్యములో జీవనం గడప వలసిన వానప్రస్థుడు గ్రామములలో పట్టణములలో నివసింపరాదు. సన్యాసికి ఇంద్రియలోలత్వము పనికిరాదు. తమ తమ ఆశ్రమ ధర్మములను వదిలిపెట్టినవారు ఇతరులను మోసం చేసే వారిగా పిలువబడతారు. అటువంటి వారి మాయలో పడకుండా, వారి మానాన వారిని వదిలిపెట్టడమే పరమధర్మము.

ఆత్మ తత్త్వము తెలుసుకొన్న వాడు, పరమాత్మ గురించి తెలుసుకుంటే, ఇంక అతను తెలుసుకోదగ్గ విషయం అంటూ ఏమీ ఉండదు. అతను తన దేహమును పోషించుకోవడానికి శ్రమపడనవసరం లేదు. ఆ పరమాత్మయే అతని యోగ క్షేమములను చూచుకుంటాడు.

ఓ ధర్మనందనా! జ్ఞానుల దృష్టిలో పరమాత్మ సృష్టించిన ఈ శరీరము ఒక రథము వంటిది. ఇంద్రియములు ఆ రథమునకు కట్టిన గుర్రములు. మనస్సు ఆ గుర్రములకు కట్టిన తాడు వంటిది. శబ్దము, స్పర్శ, రూపము, రసము, గంధము అను తన్మాత్రలు ఆ రథము వెళ్లే ప్రదేశముల వంటివి. ఈ రథమునము బుద్ధి సారథి వంటి వాడు. ఈ దేహములో ఉన్న చైతన్యము ఆ రథమును గుర్రములను కలిపి కట్టి ఉంచే బంధనము వంటిది. ఈ శరీరములో ఉండే ప్రాణములు ఆ రథమునకు ఇరుసు వంటివి. ధర్మము, అధర్మము ఆ రథమునకు చక్రములు. దేహములో ఉంటే అహంకారమే ఈ రథములో కూర్చున్న రథికుడు. ఓంకారమే అతని చేతిలో ఉన్న విల్లు. శరీరంలో ఉన్న జీవాత్మ ఆ విల్లుకు సంధించిన బాణము. ఈ బాణమునకు లక్ష్యము పరమాత్మను తెలుసుకోవడమే.

రాగద్వేషములు, లోభము, మోహము, శోకము, భయము, మదము, మానము, అవమానము, అసూయ, మాయలో పడటం, హింసచేయడం, మాత్సర్యము, ప్రతి విషయానికీ ఆరాటపడటం, ప్రమాదాలు కొనితెచ్చుకోవడం, ఆకలి దప్పులు, నిద్ర ఇవన్నీ దేహధారికి శత్రువులు. ఈ శత్రువులు అన్నీ రజోగుణము, తమోగుణము కలిసి ప్రకోపించడం వల్ల ఏర్పడతాయి. ఈ శత్రువులే కొన్ని సమయాలలో సత్వగుణ ప్రధానంగా ఉంటాయి.

ఓ ధర్మరాజా! ఈ దేహమే ఒక రథము అని చెప్పాను కదా! ఆ దేహము అనే రథముయొక్క ఉపకరణములు అయిన ఇంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారమును తన వశములో

ఉంచుకుంటూ, గురువుల యొక్క పాదములను సేవించుకుంటూ, జ్ఞానము అనే కత్తిని సంపాదించుకొని, పరమాత్మను తన బలంగా చేసుకొని, ఆ జ్ఞానఖడ్గముతో పైన చెప్పబడిన శత్రువులను నాశనం చేయవచ్చును. అప్పుడు ఆ జీవునికి బ్రహ్మానందం కలుగుతుంది. మనస్సు నిర్మలం అవుతుంది. అటువంటి వాడికి దేహాభి మానము నశిస్తుంది.

అలాకాకుండా, ఈ దేహము అనే రథమును ప్రాపంచిక విషయములు అనే మార్గములో నడిపితే, ఇంద్రియములు అనే గుర్రములు ఆ రథమును తమ ఇష్టం వచ్చిన దిక్కుగా లాక్కిని వెళతాయి. విషయ వాంఛలు అనే దొంగల మధ్యకు తీసుకొని వెళతాయి. తరువాత విషయ వాంఛలు అనే ఆ దొంగలు ఆ రథమును చీకటి, మృత్యుభయముతో కూడిన సంసారము అనే బావిలోకి తోసేస్తారు.

ఓ ధర్మనందనా! మానవులు చేయవలసిన కర్మల గురించి వేదములలో చెప్పబడ్డాయి. ఆ కర్మలు ప్రవృత్తి కర్మ, నివృత్తి కర్మ అని రెండు విధములు. సంసార సంబంధమైన ప్రాపంచిక కర్మలను ప్రవృత్తి కర్మలు అంటారు. వీటి వలన కొద్దిగా సుఖము ఎక్కువగా దుఃఖము లభిస్తుంది. కాని మోక్షము కొరకు చేసే నివృత్తి కర్మల ద్వారా అమృతము లాంటి అపరిమితమైన ఆనందము లభిస్తుంది.

ఇంక ప్రవృత్తి కర్మలు అంటే ఏమిటో వివరిస్తాను. జీవహింసతో కూడిన యజ్ఞములు, యాగములు, అగ్నిహోత్రములు,

చాతుర్మాస్య వ్రతములు, పశువులను వధించే యాగములు,
సోమయాగము, ఎక్కువగా ధనం వ్యయం చేసి తమ గొప్పను
చాటుకోడానికి నిర్వహించే యాగములు, ఏవేవో కోరికలు తీరడానికి
చేసే యాగాలు, వ్రతాలు, మొదలగు కర్మలు, దేవాలయములు
కట్టించడం, బావులు, చెరువులు తవ్వించడం, బాటసారులకు నీటి
వసతి ఏర్పాటు చేయడం, ఇటువంటి కర్మలన్నీ ప్రవృత్త కర్మలు అని
చెప్పబడతాయి. ఈ ప్రవృత్త కర్మలు చేయడం ద్వారా పుణ్యం వస్తుంది.
స్వర్గ సుఖం లభిస్తుంది.

ఓ ధర్మనందనా! కాలం తీరగానే మానవుడు చనిపోతాడు.
చని పోగానే ఈ స్థూల శరీరం అగ్నికి ఆహుతి అవుతుంది. లేకపోతే
భూగర్భంలో మట్టిలో కలిసిపోతుంది. కాని ఈ స్థూల దేహములోనుండి
బయటకు వచ్చిన జీవుడు సూక్ష్మదేహమును ధరిస్తాడు. క్రమ క్రమంగా
చంద్రలోకము, దేవలోకములకు చేరుకుంటాడు. తాను చేసిన
పుణ్యములకు ఫలాన్ని అనుభవిస్తాడు. ఆ పుణ్యఫలాలు అనుభవించడం
అయి పోగానే సూక్ష్మ శరీరంలో ఉండే జీవుడు, ఆకాశంలోనుండి
భూమి మీదకు పడే వర్షము ద్వారా, భూమిని చేరుకుంటాడు.
భూమిని చేరుకున్న ఆ జీవుడు, వర్షపు నీటి ద్వారా, మొక్కలలోకి,
ధాన్యపు గింజల లోకి, చెట్లలోకి చేరుతాడు. భూమి మీద ఉన్న
మానవులు ధాన్యమును, ఓషధులను, కాయలను, పండ్లను ఆహారంగా
తీసుకుంటారు కదా! సూక్ష్మదేహంలో ఉన్న జీవుడు, మనిషి
తీసుకున్న ఆహారం ద్వారా ఆహారం ద్వారా మనిషి శరీరంలోకి
ప్రవేశిస్తాడు. రక్తంలో కలిసిపోతాడు. తరువాత వీర్యం ద్వారా, స్త్రీ
శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. అక్కడు అండంగా మారి, శిశువుగా

మారుతాడు. మాతృ గర్భంనుండి శిశువుగా భూమిమీదికి వస్తాడు. ఈ మార్గమునే పితృయానము అని అంటారు. .

ఓ ధర్మనందనా! ఇంక దేవయానము గురించి చెబుతాను విను. వధూవరులకు వివాహము అయిన తరువాత, భార్య గర్భం ధరిస్తే, ఆమెకు జరిపించే సీమంతము కార్యక్రమము దగ్గర నుండి, ఆమె గర్భంలో నుండి శిశువు బయటకు వచ్చిన తరువాత, జాతక కర్తలు, ఉపనయనము, విద్యాభ్యాసము, వివాహము, చివరకు మరణము వరకూ మానవుడు, జ్ఞానేంద్రియములతోనూ, కర్మేంద్రియములతోనూ ఎన్నో కర్మలను చేస్తుంటాడు. కాని ద్విజుడు అయిన వాడు, ఆ కర్మలను నిష్కామంగా చేస్తాడు. అనాసక్తితో చేస్తాడు. ఆ కారణంగా ఆ కర్మల ఫలితములు తనకు అంటుకోకుండా జాగ్రత్తపడతాడు. అవసానదశలో, ఇంద్రియములను మనస్సులోనూ, మనస్సును వాక్కు యందు, వాక్కును వర్ణములలోనూ అనగా భాషలోనూ, అన్ని వర్ణములను అనగా భాషలను (వాక్కులను) ఓంకారములోనూ, ఓంకారమును ఓంకారము అంతము అయ్యే బిందువు వద్ద, ఆ బిందువును నాదం లోనూ, నాదమును ప్రాణమునందు, ప్రాణమును అనగా జీవాత్మను పరబ్రహ్మయందు విలీనం చేస్తాడు.. (ఓం కారము అంతం అయ్యే బిందువు అంటే, ఓంకారమును ఉచ్ఛరిస్తూ ఆ ఓంకారము అంతము అయ్యే, అంటే మ్మమ్మమ్మమ్మ అంతమయ్యే క్షణాన్ని ఓంకారాంత బిందువు అంటారు.)

పరబ్రహ్మయందు లీనం అయిన సూక్ష్మదేహము అక్కడ సుఖాలు అనుభవిస్తుంది. బ్రహ్మలోకములో సుఖములు అనుభవించిన

తరువాత, మరలా స్థూల దేహమును పొందుతుంది.

స్థూల దేహమును పొందిన జీవుడు ప్రాకృత కర్మలలో లీనం కాడు. సాత్వికాహంకారంలో ఉంటాడు. ఎల్లప్పుడూ ధ్యానంలో ఉంటాడు. స్థూల దేహమును సూక్ష్మదేహంలో కలిసి వేస్తాడు. క్రమక్రమంగా సూక్ష్మదేహము కారణ శరీరంలోకి విలీనం అవుతుంది. కారణ శరీరంగా ఉంటాడు. తరువాత క్రమక్రమంగా తులీయావస్థను పొందుతాడు. ఈ మార్గమునే దేవయానము అని పెద్దలుచెబుతారు.

పితృయానములో ప్రయాణించేవాడు, తాను చేసుకున్న పుణ్యం అయిపోగానే మరలా భూలోకంలో కర్మలు చేస్తుంటాడు. సంసార చక్రంలో పడతాడు. కాని దేవయానములో ప్రయాణించేవాడు రాగ ద్వేషములకు లోను కాడు. ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మను ధ్యానిస్తుంటాడు. ప్రాపంచిక విషయములలో ఆసక్తి చూపించడు. ధ్యానము, యోగము, సమాధి, తులీయావస్థలు దాటి పరమాత్మలో ఐక్యం అవుతాడు.

ఓ ధర్మనందనా! పైన చెప్పబడిన దేవయానము, పితృయానముల గురించి శాస్త్రదృష్టితో బాగా తెలుసుకొన్న వారు, గృహస్థాశ్రమములో ఉన్నప్పటికినీ, ఎటువంటి ప్రలోభములకు గురి కారు.

ఓ ధర్మనందనా! జననానికి ముందు ఈ దేహం లేదు, మరణం తరువాత ఈ దేహం ఉండదు. కాని జనన మరణాలతో

నిమిత్తంలేకుండా ఆత్మ ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. అదే నిత్యము, సత్యము. ఈ ప్రపంచంలో జ్ఞానము, జ్ఞానముతో తెలుసుకోదగినది, వాక్కు, వాక్కుతో చెప్పవలసిన విషయము, చీకటి వెలుగు, ఇవన్నీ కూడా ఆ పరమాత్మ స్వరూపాలే. ఈ విషయాలు తెలుసుకున్నవాడు జ్ఞాని అవుతాడు.

అద్దంలో చూచుకున్నప్పుడు మన ప్రతిబింబం అచ్చం మనలాగానే కనిపిస్తుంది. కాని అద్దంలో ఉన్న ప్రతిబింబం నిజం కాదు. అది నిజం కాదు అని తెలిసి కూడా మనం ఆ ప్రతి బింబాన్ని చూస్తూ ఉంటాము. అలాగే జననం ముందు లేనిదీ, మరణం తరువాత కూడా లేనిదీ, కేవలం జనన మరణాల మధ్య కాలంలో కనపడేదీ అయిన ఈ దేహం కూడా అద్దంలో కనపడే ప్రతిబింబం లాంటిదే. కానీ మానవులు ఈ దేహము నిజం అనుకుంటుంటారు.

అలాగే ఈ దేహం లోని కళ్ల తోటి ఎన్నో వస్తువులను చూస్తున్నాము. చెవులతో వింటున్నాము. కాని ఇవన్నీ కల్పితాలునిజం కావు. మనసులో ఏమి సంకల్పిస్తే అదే మనకళ్లకు కనిపిస్తుంది. చీకటిలో తాడును చూచాము. కాని మనసు అది పాము అని భ్రమపడింది. కళ్లు కూడా దానిని పాముగానే చూచాయి. భయం కలిగింది. నిజానికి అది పాము కాదు. తాడు. అంటే మనసులో ఏమి సంకల్పిస్తామో అని మన కళ్లముందు కనపడుతుంది. కానీ అది నిజం కాదు. అలాగే ఈ దేహం కూడా నిజం కాదు.

ఈ దేహము పంచభూతములు అనగా భూమి, ఆకాశము, నీరు, అగ్ని, వాయువు ఈ ఐదింటి తో నిర్మింపబడింది అని మనకందరికీ తెలుసు. పంచభూతములు మూల పదార్థాలు అయితే వాటితో ఏర్పడ్డ ఈ దేహము వాటి ఛాయ మాత్రమే. మరణించగానే దేహము దేనికి అది విడిపోతుంది. పంచభూతములలో కలిసి పోతుంది. అటువంటప్పుడు ఈ దేహమును శాశ్వతము నిత్యము అని ఎలా అనగలవు.

అలాగే ఈ ప్రపంచములో మనం చూచే వస్తువులు అన్నీ కూడా పంచభూతము లతో పరమాణువులతో కూడినవే. అవి కూడా తుదకు దేనికి అది విడిపోయి పంచభూతములలో కలిసి పోతాయి. (అందమైన సోపానెట్టు ఫారిన్ మేడ్ కొంటాము. పదేళ్లు వాడాము. స్టోర్ రూములో పారేసాము. అది పాడయి పోయింది. బయట పారేసాము. అది మట్టిలో కలిసిపోయింది. మట్టిగా రూపాంతరం చెందింది.)

ఈ ప్రపంచంలో దొరికే అన్ని వస్తువులు పరమాణువులతో ఏర్పడ్డవే. కొన్ని వేల కోట్ల పరమాణువులు కలిస్తే ఒక వస్తువు ఏర్పడింది. అది జీర్ణావస్థకు చేరుకున్నప్పుడు పరమాణువులు విడిపోతాయి. ఆ వస్తువు కనపడకుండా పోతుంది. కాని పరమాణు రూపంలో ఉంటుంది.

(ఏ వస్తువైనా పరిణామం చెందుతుందే కానీ నశించిపోదు. సూక్ష్మరూపంలో, పరమాణురూపంలో ఉంటుంది. అదే ఈనాటి

శాస్త్రజ్ఞులు కూడా నిరూపించారు.) అలాగే ఈ దేహములు కూడా పంచభూతములలో కలిసి పోతాయి. పరమాణువులుగా మారిపోతాయి. మరలా పరిణామక్రమంలో దేహంగా రూపుదిద్దుకుంటాయి. ఈ విషయం మనం రోజూ చూస్తూనే ఉంటాము కానీ మనం మాత్రం చిరకాలము జీవించి ఉంటాము, మనకు ఉన్న ధనము, ఆస్తులు అన్నీ శాశ్వతంగా మన వెంటనే ఉంటాయి అని అనుకుంటూ ఉంటాము. అందుకే ఈ జగత్తు అంతా మిథ్య అని పెద్దలు చెప్పారు.

ఓ ధర్మనందనా! ఇప్పటి వరకుమనకు ఈ దేహము అనిత్యము అని తెలుసుకున్నాము. ఈ దేహము అంతా అవయవములతో నిండి ఉంది. అందుకే ఈ దేహమును అవయవి అన్నారు. ఈ అవయవములు శబ్ద,స్పర్శ,రస,రూప,గంధములు అనే పంచ తత్వాత్రలతో ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు అనుభవిస్తున్నాయి. ఈ దేహమే అనిత్యము అశాశ్వతము అయినప్పుడు ఈ దేహములో ఉన్న అవయవములతో అనుభవించే సుఖములు మాత్రము శాశ్వతములు ఎలా అవుతాయి. కాబట్టి ఈ ప్రపంచములో మనము సుఖములు అనుకొంటున్నవి నిజానికి సుఖములు కావు. అవి కూడా మిథ్య. ఈ సుఖములకు కూడా అస్థిత్వము లేదు. ఒకరికి సుఖం మరొకరికి దుఃఖముగా పరిణమిస్తుంది. ఈ రోజు సుఖంగా ఉన్నది రేపటికి దుఃఖంగా మారిపోతుంది. కాబట్టి ఈ దేహములో ఉన్న అవయవములతో అనుభవించే సుఖములు కూడా అశాశ్వతములు.

ఓ ధర్మనందనా! ఈ ప్రపంచములో అనేక రకములైన మనుషులు, మంచి వారు, చెడ్డవారు, అందమైనవారు, అందవిహీనులు, ధనికులు, దరిద్రులు కనపడుతుంటారు. వీరి దేహములు అన్నీ ఒకటే. అన్నీ పంచభూతములతో నిర్మితమైనవే. ఈ దేహములు అన్నిటిలో పరమాత్మ ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉన్నావు. కాని మన అజ్ఞానం వలన మానవులలో, జంతువులతో, వస్తువులలో భేదభావమును కల్పించుకుంటున్నాము. కొందరితో స్నేహము, మరి కొందరితో వైరము పెంచుకుంటున్నాము. ఇదే అజ్ఞానము. కాబట్టి పరమాత్మకు వీడి ఇప్పుడు, వాడు అయిప్పుడు అనే భేదము లేదు. అందరూ ఒకటే. అందరూ సమానమే.

ఈ అద్వైత భావము మూడు విధములు. భావాద్వైతము, క్రియాద్వైతము, ద్రవ్యాద్వైతము. మునులు తమ ఆత్మానుభవంతోటి ఈ మూడు అద్వైతములను పాటించడం ద్వారా, పరమాత్మను దర్శించవచ్చును. భావాద్వైతము అంటే మనం చేసే భావనలో భేదభావం ఉండకూడదు. అద్వైత భావన ఉండాలి. ఒక వస్త్రము ఉంది. అది కార్మము. అందులో పడుగు పేకల రూపంలో దారాలు ఉంటాయి. అవి కారణములు. అన్ని దారాలు కలిస్తే వస్త్రము అవుతుంది. వాటిని విడదీస్తే దారాలు విడి విడిగా వస్తాయి. వస్త్రము అదృశ్యం అవుతుంది. దారాలు లేనిది వస్త్రము లేదు. కాబట్టి కార్మ కారణములు ఒకటే. దీనినే భావాద్వైతము అని అంటారు.

మనం ఏమన్నా మాట్లాడాలన్నా, ఏ పని అయిన చెయ్యాలన్నా, ముందు మనసులో సంకల్పిస్తాము. ఆ సంకల్పించిన

దానిని మాటల రూపంలో వెలువరిస్తాము. దానినే మన
అవయవములతో పనుల రూపంలో చేస్తాము. ఈ మూడింటిలోనూ
ద్వైతభావము ఉండకూడదు. మనసులో అనుకున్నది మాట్లాడాలి.
మాట్లాడింది చెయ్యాలి. దానినే క్రియాద్వైతము అని అంటారు.
(కొందరు మనసులో అనుకున్నది నోటితో చెప్పరు. నోటితో చెప్పింది
చేతులతో చెయ్యరు. దీనికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ రాజకీయనాయకులు).

ఇంక మూడవది ద్రవ్యాద్వైతము. ఈ ప్రపంచంలో
వివిధరకాలైన మనుషులు ఉంటారు. వివిధము లైన జంతువులు,
వస్తువులు ఉంటాయి. అన్నిటిలోనూ పరమాత్మ ఉన్నాడు అని
అనుకోవాలి. ఒకరికి మరొకరికి భేదభావము చూపకూడదు.
ప్రతివాడికీ తల్లి, తండ్రి, అన్నదమ్ములు, భార్య, కుమారులు, కుమార్తెలు
బంధువులు ఉంటారు. వారి మధ్య భేదభావము చూపకూడదు. ఒకరి
మీద ఇష్టము మరొకరి మీద అయిష్టము ప్రదర్శించకూడదు.
అందరినీ సమానంగా ఆదరించాలి. అందరిలోనూ పరమాత్మను
చూడగలగాలి. దీనినే ద్రవ్యాద్వైతము అని అంటారు. అంటే కనపడే
మనుషులలో, వస్తువులలో అద్వైత భావమును పొటించడం. మనిషి
అయిన వాడికి ఈ మూడు అద్వైతభావనలు అవసరము.

ఓ ధర్మనందనా! మానవులు ఏ పని చేసినా అది అందరికీ
ఆయోదయోగ్యంగా ఉండాలి. తోటి వారికీ, సమాజానికి చెడ్డ చేసే
పనులు చెయ్యకూడదు. నిషిద్ధప్రదేశములకుపోకూడదు. నిషిద్ధ
ప్రాంతములలో ఎటువంటి పనులు చేయకూడదు. చెయ్యకూడని
పనులు అసలే చేయకూడదు. దుష్టనులతో సంగత్వము

పెట్టుకోకూడదు. వారి పక్షమున మాట్లాడకూడదు. తాను చేసే పనుల వలన మరొకరికి కీడు కలుగుతుందనుకుంటే ఆ పనులు చేయకూడదు. కాని ఇవన్నీ కూడా మానవులు సాధారణ పరిస్థితులలోనే చెయ్యాలి. ఏదైనా ఆపద సంభవించినపుడు పైన చెప్పబడిన నియమములను అతిక్రమించవచ్చును.

(సాధారణ పరిస్థితులతో ఎవరికీ హాని చెయ్యకూడదు. కాని తన ధన, మాన, ప్రాణాలకే ఆపద కలిగినపుడు, తన ధన, మాన, ప్రాణములను కాపాడుకోడానికి హింసచేసినా తప్పులేదు. దానినే రైట్ ఆఫ్ పైవేట్ డిఫెన్స్ అంటారు. ఇది ఈ నాడు అమలులో ఉంది.)

కాబట్టి ఓ ధర్మరాజా! గృహస్థు అయిన వాడు వేదములలో చెప్పబడిన కర్తవ్యాలను ఆచరించడం ద్వారా, తన ఇంట్లో ఉంటూనే, పరమాత్మను చేరుకోవచ్చును. దాని కోసరం అడవులకు పోయి తపస్సు చేయనవసరం లేదు. మీరు అనునిత్యము ఆ కృష్ణపరమాత్మ పాదములను సేవించడం వలననే కదా ఎన్నో ఆపదల నుండి బయట పడ్డారు. ఆ పరమాత్మ అనుగ్రహం వలననే కదా దిగ్విజయయాత్ర చేయగలిగారు. రాజసూయ యాగము నిర్విఘ్నంగా నిర్వహించారు. ఇంక మీదట కూడా మీరు ఆ కృష్ణ పరమాత్మను భక్తితో సేవించి, ఈ సంసార సాగరము నుండి విముక్తి పొందండి.

ఓ ధర్మనందనా! ఈ జన్మలో నేను శ్రీహరిని సేవిస్తున్నాను. కాని ఇంతకు ముందు జరిగిన మహా కల్పములో నేను ఉపబర్హణుడు అనే గంధర్వ రాజును. గంధర్వులు అందరూ నన్ను పూజించేవారు.

నేను గంధర్వులందరిలోకీ చాలా అందంగా ఉండేవాడిని. అందుకని గంధర్వ కన్యలు, అప్సరసలు నన్ను ప్రేమించేవారు. నా మీద అనురాగం చూపేవారు. నా చుట్టూ ఎప్పుడూ చాలా మంది అందమైన స్త్రీలు ఉండేవారు. నేను కూడా స్త్రీలోలుడనే. అందగాడిననే గర్వము, నా చుట్టూ అందమైనస్త్రీలు ఉన్నారనే మదము తలకెక్కి, ఉన్నత్తుడనయ్యాను. ఒక సారి దేవతలు యజ్ఞ ము చేస్తున్నారు. ఆ యజ్ఞానికి ప్రజాపతులు అందరూ వచ్చారు. గంధర్వులను గానం చెయ్యమనీ, అప్సరసలను నాట్యం చెయ్యమనీ ఆదేశించారు. నేను కూడా వారి వెంట వెళ్లాను. నా చుట్టూ అప్సరసలు, గంధర్వకన్యలు ఉన్నారు.

గంధర్వ కన్యలు, అప్సరసలతో నన్ను చూచిన ప్రజాపతులు కోపంతో మండిపడ్డారు. “మేము అప్సరసలను, గంధర్వ కన్యలను ఆడటానికి పాడటానికి ఆహ్వానిస్తే వారి మధ్యలో నువ్వు ఎందుకు వచ్చావు. నీకు ఐశ్వర్య మదము, అందగాడిని అనే గర్వం తలకెక్కాయి. నీకు ఉన్న ఈ ఐశ్వర్యము, అందమూ నశించిపోతాయి. నీవు భూలోకములో శూద్రుడుగా జన్మించు.” అని శపించారు.

ఆ శాపకారణంగా నేను ఒక దాసికి కుమారుడుగా జన్మించాను. కాని అదృష్ట వశాత్తు నా తల్లి ఒక వేదపండితుడైన బ్రాహ్మణుని ఇంటిలో దాసీగా ఉండింది. ఆ బ్రాహ్మణుల సాంగత్యముతో నాకు బ్రాహ్మణుల లక్షణాలు అబ్బాయి. ఆ కారణం చేత నేను ఈ జన్మలో బ్రహ్మమానస పుత్రుడుగా జన్మించాను.

ఓ ధర్మనందనా! నీవు అడిగిన ప్రకారము నీకు గృహస్థులు కూడా వారి సమస్త పాపములను పోగొట్టుకొని, పరమాత్మను ఎలా చేరుకుంటారో వివరించాను.

మీరు చాలా అదృష్ట వంతులు. మీ ఇంట్లో శ్రీకృష్ణుడు కొలువై ఉన్నాడు. శ్రీకృష్ణుని దర్శనార్థమై గొప్ప గొప్ప ఋషులు, మునులు మీ ఇంటికి వస్తుంటారు. ఆ కారణం చేత మీకు వారి సేవాభాగ్యము లభిస్తూ ఉంది. సాధువులు ముక్తికాంత కొరకు నిరంతరము వెదుకుతుంటారు. ఆ ముక్తిని ప్రసాదించే పరమాత్మ స్వరూపుడు అయిన శ్రీకృష్ణుడు మీకు బంధువుగా, స్నేహితుడుగా, మేనమామ కుమారునిగా, గురువుగా, హితుడుగా, మీ ఇంట్లో ఉన్నాడు

. ఎవరి లీలలను ఆ బ్రహ్మ పరమేశ్వరుడు కూడా పూర్తిగా వర్జింపలేరో, ఎవరు మునులచేతా, భక్తుల చేతా, పూజింపబడు తున్నాడో, ఆ శ్రీకృష్ణుడు నాకు ప్రసన్నుడగును గాక!” అని దేవర్షి అయిన నారదుడు ధర్మరాజుతో అన్నాడు.

తరువాత పాండవులు శ్రీకృష్ణునికి అగ్రపూజ చేసారు. ధర్మరాజు నారదుని తగులీతిగా సత్కరించాడు. తరువాత నారదుడు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. తమ ఇంట్లో ఉన్న శ్రీకృష్ణుడే పరమాత్మ స్వరూపుడు అని విన్న ధర్మరాజు ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు ఇప్పటి దాకా దక్షుని కుమార్తెల
వంశ చరిత్రలను, వారు దేవ, అసుర, మనుష్య, జంతు, పక్షులు
మొదలైన ప్రాణులను ఎలా సృష్టించారో వివరించాను. ” అని శుక
మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుడు భాగవత పురాణమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

సప్తమస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
సప్తమ స్కంధము సర్వం సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్